

Kuluttajahintaindeksi 1995=100 *Käyttäjän käsikirja*

The consumer price index 1995=100 *Handbook for Users*

Arja Kinnunen – Ilkka Lehtinen

Kuluttajahintaindeksi 1995=100

Käyttäjän käsikirja

The consumer price index 1995=100

Handbook for Users

Tiedustelut – Inquiries:

*Arja Kinnunen
Ilkka Lehtinen*

(09) 17 341

Kansikuva – Cover Design: Matti Jokela

*ISSN 0355-2063
= Käsikirjoja
ISBN 951-727-538-2*

© 1998 Tilastokeskus – Statistics Finland

*Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.
Quoting is encouraged provided Statistics Finland is acknowledged as the source.*

Hakapaino Oy, Helsinki 1998

Alkusanat – Foreword

Tilastokeskus on jälleen uudistanut kuluttajahintaindeksin. Samassa yhteydessä on uudistettu kuluttajahintaindeksiin liittyvät tai sitä läheisesti sivuavat nettohintaindeksi ja pohjainflaatioindikaattori sekä yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi.

Tässä julkaisussa kuvataan uudistetut indeksit ja niiden laskentamenetelmät. Toivon, että julkaisu on hyödyllinen käsikirja indeksien käyttäjille ja muillekin indeksiasioista kiinnostuneille.

Kuluttajahintaindeksiä 1995=100 koskevan osan (julkaisun luvut 1 – 8) on laatinut Arja Kinnunen ja nettohintaindeksiä ja verotariffi-indeksiä 1995=100 koskevan osan Ilkka Lehtinen ja Matti Kauhanen (luvut 9 ja 10). Julkaisun ovat kääntäneet englanniksi Susan Sinisalo ja Mia Kilpiö. Indeksien uudistamiseen osallistui lukuisa joukko Tilastokeskuksen hintatilastojen henkilökuntaa. Atk-suunnittelusta vastasivat Tarja Mäenpää ja Eero Kukkonen.

Tilastokeskuksessa lokakuussa 1998

Statistics Finland has again revised the consumer price index. The net price index and the indicator of underlying inflation and the harmonised consumer price index, which are associated with or closely analogous to the consumer price index, were revised at the same time.

The present publication describes the revised indices and their calculation methods. We hope the publication proves to be a useful handbook for the users of indices and others interested in indices.

The section on the Consumer Price Index 1995=100 (Chapters 1 to 8 of the publication) was compiled by Arja Kinnunen and the section on the Net Price Index and Tax Rate Index 1995=100 by Ilkka Lehtinen and Matti Kauhanen (Chapters 9 and 10). The publication was translated into English by Susan Sinisalo and Mia Kilpiö. A high number of people at Statistics Finland's Price Statistics unit took part in the revision of the indices. Tarja Mäenpää and Eero Kukkonen were responsible for ADP planning.

Statistics Finland, October 1998

Jarmo Hyrkkö
Tilastojohtaja
Director

Sisältö – Contents

1	Mikä on kuluttajahintaindeksi?	7	1	What is the consumer price index?	7
1.1	Kuluttajahintaindeksin historia	7	1.1	History of the consumer price index	7
1.2	Kuluttajahintaindeksin teoriaa	8	1.2	Theory of the consumer price index	8
1.3	Kuluttajahintaindeksin laskentaa ohjaavat säädökset	11	1.3	Acts on the calculation of the consumer price index	11
1.4	Yhteydet muihin kotitaloussektoria kuvaaviin tilastoihin	12	1.4	Links with other statistics on the household sector	12
2.	Mihin kuluttajahintaindeksiä käytetään?	14	2.	What is the consumer price index used for?	14
2.1	Suomessa vallitsevat indeksisidonnaisuudet	15	2.1	The index linkages in Finland	15
3	Kuluttajahintaindeksin painorakenne ja luokitus	18	3	The weight structure and classification of the consumer price index	18
3.1	Kuluttajahintaindeksin ja kulutus-tutkimuksen yhteys	19	3.1	The link between the consumer price index and the consumption survey	19
3.2	Erot kulutuksen arvoissa	19	3.2	Differences in the values of consumption	19
3.2.1	Kotitalouksien saama myyntitulo	19	3.2.1	Households' income from sales	19
3.2.2	Vakuutusmaksut	20	3.2.2	Insurance premiums	20
3.2.3	Korotukset	20	3.2.3	Raising coefficients	20
3.3	Alueittaiset indeksit	20	3.3	Regional indices	20
3.4	Luokitus	22	3.4	Classification	22
3.5	Muutoksia painorakenteessa	22	3.5	Changes in the weight structure	22
4	Hyödyke- ja liikeotokset	25	4	The item and retail outlet samples	25
4.1	Hyödykeotos	25	4.1	The item sample	25
4.2	Liikeotos	25	4.2	The retail outlet sample	25
4.2.1	Päivittäistavaraliikkeiden otos	26	4.2.1	The grocery store sample	26
4.2.2	Bensa-asemat	26	4.2.2	Filling stations	26
4.2.3	Uudet liiketyypit	27	4.2.3	New retail outlet types	27
4.2.4	Erikoistavarakaupan liikkeiden valinta	27	4.2.4	Selection of specialist retail outlets	27
4.3	Uusien keruuliikkeiden mukaanotto indeksiin	28	4.3	The inclusion of new collection outlets in the index	28
5	Kuluttajahintaindeksin laskeminen käytännössä	29	5	Calculating the consumer price index in practice	29
5.1	Hintojen kerääminen	29	5.1	Price collection	29
5.2	Keruu tiheys	29	5.2	Collection frequency	29
5.2.1	Kausituotteiden käsittely	30	5.2.1	Seasonal products	30
5.2.2	Puuttuvien hintojen käsittely	33	5.2.2	Missing prices	33
5.3	Hintatiedoista kokonaisindeksiksi	33	5.3	From price data to overall index	33
5.4	Kuluttajahintatilasto	34	5.4	Consumer price statistics	34
5.5	Erityisindeksit	34	5.5	Special indices	34

6	Kuluttajahintaindeksiin liittyvät harhat 36	6	Potential biases in the consumer price index 36
	6.1 Substituutioharha 36		6.1 Substitution bias 36
	6.2 Uusista tuotteista aiheutuva harha . 36		6.2 Bias caused by new products 36
	6.3 Liikeetoksesta aiheutuva harha . . . 37		6.3 Bias arising from the retail outlet sample 37
	6.4 Laadunmuutoksista aiheutuva harha 38		6.4 Bias caused by quality change 38
	6.4.1 Laadunmuutosten käsittely kuluttajahintaindeksissä 39		6.4.1 The handling of quality changes in the consumer price index 39
	6.4.2 Tulevaisuuden näkymiä laadunmuutosharhan pienentämiseksi 42		6.4.2 The prospects of reducing the quality change bias 42
7	Ongelmallisia eriä kuluttajahintaindeksissä 43	7	Problem items in the consumer price index 43
	7.1 Asumiskustannusten käsittely 43		7.1 Dealing with housing costs 43
	7.1.1 Omistusasumisen mittaaminen kuluttajahintaindeksin historiassa 43		7.1.1 Measurement of owner occupied housing in the history of the consumer price index 43
	7.1.2 Mikä tekee omistusasumisesta ongelmallisen? 44		7.1.2 What makes owner-occupied housing a problem? 44
	7.1.3 Omistusasumisen mittaaminen kuluttajahintaindeksissä 1995=100 45		7.1.3 Measurement of owner-occupied housing in the consumer price index 1995=100 45
	7.2 Verot ja veroluonteiset maksut 48		7.2 Taxes and statutory charges 48
	7.3 Julkiset palvelut 48		7.3 Public services 48
8	Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi 49	8	The harmonised index of consumer prices 49
9	Nettohintaindeksi ja verotariffi-indeksi 51	9	The net price index and the tax rate index 51
	9.1. Määritelmä 51		9.1. Definition 51
	9.2 Verotariffi-indeksin painorakenne . 53		9.2 Weight structure of the tax rate index 53
	9.2.1. Välilliset verot 53		9.2.1. Indirect taxes 53
	9.2.2. Tukipalkkiot 55		9.2.2. Subsidies 55
	9.2.3. Painorakenteen laadinta 57		9.2.3. Compilation of the weight structure 57
	9.3. Verotariffi-indeksin tariffien muodostus ja hintaseuranta 59		9.3. Formation of rates for the tax rate index and price monitoring 59
	9.4. Nettohintaindeksin ja verotariffi-indeksin laskenta 60		9.4. Calculation of the net price and tax rate indices 60
	9.5. Uusien verojen ja tukipalkkioiden mukaanotto 62		9.5. Inclusion of new taxes and subsidies 62
	9.6. NHI:n ja VTI:n kehitys ja vaikutussuhteet 64		9.6. Development and mutual effects of the net price and tax rate indices 64
10	Pohjainflaatioindikaattori 66	10	The indicator of underlying inflation . . 66
	10.1 Kuluttajahintaindeksin muita erityissovellutuksia 68		10.1 Other modifications of the consumer price index 68

Liite 1	Appendix 1
Kuluttajahintaindeksin painorakenne, keruutiheydet ja hintojen lukumäärät.	The weight structure of the consumer price index, collection frequencies and number of prices . . . . .
71	71
Liite 2	Appendix 2
Eräiden kulutuserien painojen korotuskertoimet	Coefficients for raising the weights of certain consumption items . . . . .
87	87
Liite 3	Appendix 3
Vanhoiden indeksien ketjutuskertoimet	Chaining coefficients for old indices . . . . .
88	88
Liite 4	Appendix 4
Alueittaisten kuluttajahintaindeksien painot pääryhmittäin	Main group weights for the regional consumer price indices . . . . .
89	89
Liite 5	Appendix 5
Keruuliikkeiden lukumäärät kaupparyhmittäin (päivittäistavarat)	Number of collection outlets by trade groupings (groceries) . . . . .
89	89
Liite 6	Appendix 6
Kuluttajahintaindeksin ja yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin pistelukuja vuodesta 1995	Index numbers in the consumer price index and the harmonised index of consumer prices from 1995 . . . . .
90	90
Liite 7	Appendix 7
Elinkustannusindeksi 1951:10=100.	Cost-of-living index 1951:10=100 . . . . .
91	91
Liite 8	Appendix 8
Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin painorakenne 1996=100	Weights for harmonised index of consumer prices 1996=100 . . . . .
92	92
Yhdenmukaistetusta kuluttajahintaindeksistä poistetut erät, osuus KHI:stä, %	Groups excluded from harmonised index of consumer prices, part of CPI, % . . . . .
92	92
Liite 9	Appendix 9
Laskuesimerkkejä	Calculation examples . . . . .
94	94
Liite 10	Appendix 10
Verotariffi-indeksin verot, 1995 = 100	Weight structure of the tax rate index, 1995 = 100 . . . . .
96	96
Liite 11	Appendix 11
Verotariffi-indeksin tukipalkkiot, 1995=100.	Weight structure of the tax rate index, 1995 = 100 . . . . .
97	97
Liite 12	Appendix 12
Indeksien pisteluvut ja vuosimuutos, %	Monthly and annual average indexes and change on one year, % . . . . .
98	98
Liite 13	Appendix 13
Indeksien pisteluvut ja vuosimuutos, %	Annual average indices and change on one year, % . . . . .
99	99
Liite 14	Appendix 14
Indeksien pisteluvut ja vuosimuutos, %	Annual average indices and change on one year, % . . . . .
100	100
Liite 15	Appendix 15
Tilastokeskuksen laskemat indeksit	Indices compiled by Statistics Finland . . . . .
101	101

1 Mikä on kuluttajahintaindeksi? – What is the consumer price index?

1.1 Kuluttajahintaindeksin historiasta

Kuluttajahintaindeksi on eräs vanhimmista ja tunnetuimmista tilastollisista tunnusluvuista. Kuluttajahintoja koskeva tilastointi aloitettiin Suomessa jo 1886¹ ja indeksimuotoista tietoa kuluttajahintojen kehityksestä löytyy vuodesta 1921 lähtien.

Kuluttajahintaindeksi on käytetyin inflaatiomittari, mutta se mittaa vain kotitalouksien ostamien tavaroiden ja palvelusten hintakehitystä. Tuotantopanosten sekä varallisuusarvojen hintakehitystä mitataan eri indekseillä ja siten kokonaiskäsityksen saamiseksi kansantaloudessa vallitsevasta inflaatiosta tarvitaan useita hintaindeksejä.

Kuluttajahintaindeksillä on vuosien saatossa ollut useita nimiä. Tilastokeskuksen tuottamat kuluttajahintojen muutoksia mittaavat indeksit sekä niiden laskenta-ajat ovat taulukossa 1.

1.1 History of the consumer price index

The consumer price index is one of the oldest and best-known statistical indicators. Statistics on consumer prices have been kept in Finland since 1886¹ and data in the form of an index have been available on the evolution of consumer prices since 1921.

Although it is the most commonly used measure of inflation, the consumer price index measures only changes in the prices of goods and services purchased by households. The price changes in production inputs and property values are measured by different indices, and in order to obtain an overall picture of the rate of inflation in the national economy it is therefore necessary to use several price indices.

Over the years the consumer price index has been known by various different names. Table 1 shows the indices produced and used by Statistics Finland to measure changes in consumer prices and their reference years:

Taulukko 1. – Table 1.

Tilastokeskuksen (vuoteen 1971 asti Tilastollisen päätoimiston) laskemat kuluttajahintaindeksit: The consumer price indices calculated by Statistics Finland (until 1971 Central Statistical Office):

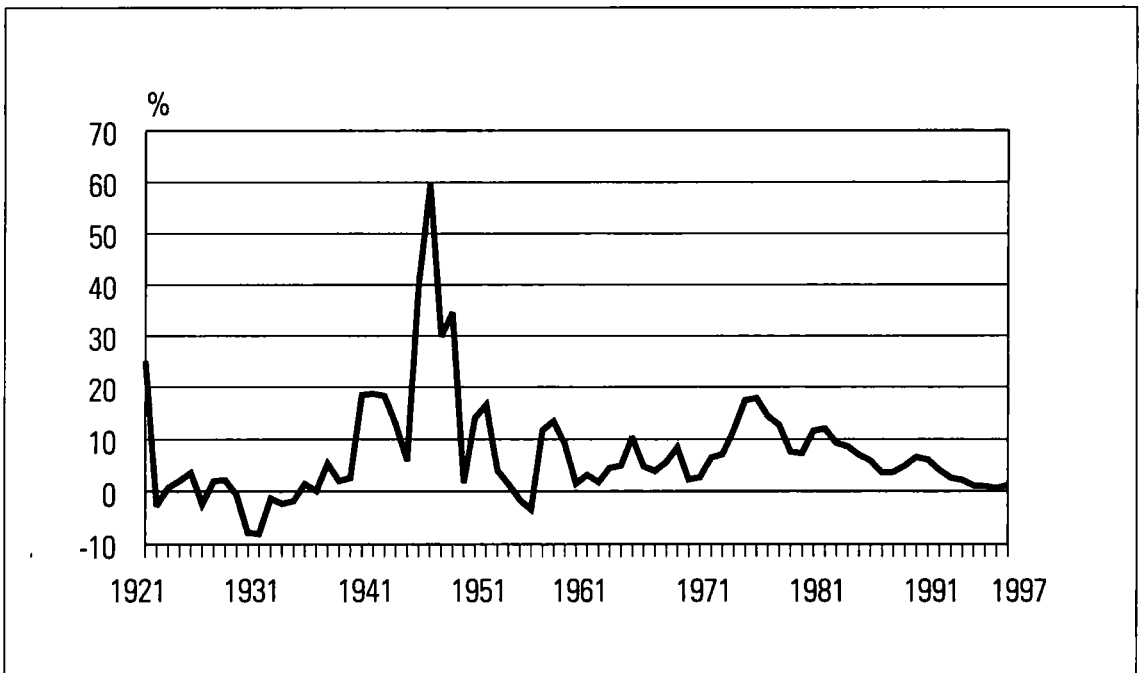
Indeksin virallinen nimi – Index	voimassa – valid	Indeksin virallinen nimi – Index	voimassa – valid
Elinkustannusindeksi 1914:1-6=100 Cost-of-living index	1921:1 - 1937:1	Kuluttajahintaindeksi 1977=100 Consumer price index	1979:2 - 1983:10
Elinkustannusindeksi 1935=100 Cost-of-living index	1937:2 - 1939:9	Kuluttajahintaindeksi 1981=100 Consumer price index	1983:11 - 1987:12
nk. Vanha elinkustannusindeksi 1938:8-1939:7=100 So-called old cost of living index	1939:10 - 1951:12	Kuluttajahintaindeksi 1985=100 Consumer price index	1988:1 - 1992:12
Elinkustannusindeksi 1951:10=100 Cost-of-living index	1952:1 - 1957:12	Kuluttajahintaindeksi 1990=100 Consumer price index	1993:1 - 1997:11
Kuluttajan hintaindeksi 1957:10-12=100 Consumer price index	1958:1 - 1968:3	Kuluttajahintaindeksi 1995=100 Consumer price index	1997:12 alkaen voi- massa – from 1997:12 onward
Kuluttajan hintaindeksi 1967=100 Consumer price index	1968:4 - 1974:1		
Kuluttajahintaindeksi 1972=100 Consumer price index	1974:2 - 1979:1		

1 Vanhemmista indekseistä ks. Modeen 1952 – For information on earlier indices, see Modeen 1952.

Joulukuusta 1997 lähtien Tilastokeskus tuottaa vain kuluttajahintaindeksiä 1995=100. Taulukossa 1 mainituille vanhemmille indeksisarjoille saadaan pisteluvut ketjuttamalla. Tilastokeskus julkaisee kuukausittain kuluttajahintaindeksin 1995=100 sekä Elinkustannusindeksin 1951:10=100 pisteluvut.

Since December 1997 Statistics Finland has produced only the consumer price index 1995=100. The index numbers for the older indices mentioned in Table 1 are obtained by chaining. Statistics Finland publishes monthly index numbers for the consumer price index 1995=100 and the cost-of-living index 1951:10=100.

Kuvio 1. – Figure 1.
Inflaatio vuodesta 1921. – Inflation since 1921.

1.2 Kuluttajahintaindeksin teoriaa

Yksinkertaisimmin kuluttajahintaindeksi määritellään seuraavasti:

Kuluttajahintaindeksi kuvaa Suomessa asuvien kotitalouksien Suomesta ostamien tavaroiden ja palvelusten hintakehitystä pitäen kulutuskoria ja sen painotusta samana koko indeksin laskenta-ajan.

1.2 Theory of the consumer price index

The simplest definition of the consumer price index is as follows:

The consumer price index describes the price development in the prices of goods and services purchased in Finland by Finnish households, keeping the commodity basket and its weighting the same throughout the period calculated.

Kuluttajahintaindeksi kuvaa siten Suomessa vakituisesti asuvien kotitalouksien Suomessa tekemien ostojen hintakehitystä. Tax Free ostot ja ulkomaantuliaiset eivät siten näy kuluttajahintaindeksissä eivätkä myöskään ulkomaalaisten turistien Suomessa tekemät ostot. Suomen kuluttajahintaindeksi perustuu siis hyvin vankasti kotimaisuuskäsitteelle. Ulkomaanmatkat siltä osin kun matka maksetaan kotimaassa, ovat mukana kuluttajahintaindeksissä.

Kuluttajahintaindeksi lasketaan menetelmällä, jossa eri hyödykkeiden hinnat painotetaan yhteen niiden kulutusosuuksilla. Kuluttajahintaindeksin laskemisessa käytetään Laspeyresin hintaindeksikaavaa, jolloin painoina käytettävät kulutusosuudet ovat perusajankohdalta.

Laspeyresin indeksikaava on:

$$(1) \quad I_{t,0} = \frac{\sum_i p_{it} q_{0i}}{\sum_i p_{0i} q_{0i}} \times 100 \quad ,$$

jossa

- $I_{t,0}$ = Indeksi hetkellä t ,
- p_{0i} = hyödykkeen i hinta perusajankohtana,
- p_{it} = hyödykkeen i hinta vertailuajankohdalla ja
- q_{0i} = hyödykkeen i kulutettu määrä perusajankohtana.

Laspeyresin indeksikaava edellä esitettyssä muodossaan edellyttää tietoa hyödykkeiden kulutusmääristä. Käytännössä tiedon saaminen ei ole mahdollista. Sen sijaan tieto kotitalouksien eri hyödykkeisiin käyttämistä rahamääristä on saatavissa. Käytännön indeksilaskennassa käytetäänkin kaavasta (1) muokattua versiota:

The consumer price index thus describes the changes in the price of purchases made in Finland by households permanently resident in Finland. Tax Free purchases and goods purchased abroad are not therefore included in the consumer price index, and nor are the purchases made in Finland by foreign tourists. The Finnish consumer price index is thus based very firmly on the concept 'domestic'. Foreign travel is included in the consumer price index insofar as it is paid for in Finland.

The consumer price index is calculated by a method by which the prices of various commodities are weighted by their proportionate consumption. The Laspeyres price index formula is used in the calculation of the consumer price index, which means that the relative consumptions used as weights are for those for the base period.

The Laspeyres index formula is:

$$(1) \quad I_{t,0} = \frac{\sum_i p_{it} q_{0i}}{\sum_i p_{0i} q_{0i}} \times 100 \quad ,$$

where

- $I_{t,0}$ = the index at moment t ,
- p_{0i} = the price of item i in the base period,
- p_{it} = the price of item i in the comparison period and
- q_{0i} = the amount of item i consumed in the base period.

The Laspeyres index formula in the form presented requires information on the consumption of various commodities. In practice, this information is impossible to obtain. The amount spent by households on various commodities can, however, be ascertained. The following modified version of formula (1) is therefore used in practical index calculation:

$$(2) \quad I_{t,0} = \sum_i \left(\frac{p_{0i} q_{0i}}{\sum_i p_{0i} q_{0i}} \right) \times \frac{p_n}{p_{0i}} \times 100,$$

jossa

$p_{0i} q_{0i}$ = hyödykkeeseen i kulutettu rahamäärä perusajankohtana,
 $\sum_i p_{0i} q_{0i}$ = kaikkiin hyödykkeisiin kulutettu rahamäärä perusajankohtana ja
 $\frac{p_n}{p_{0i}}$ = hyödykkeen i vertailuajankohdan ja perusajankohdan välinen hintasuhte.

Kaavan mukaan hyödykkeiden hintasuhteet painotetaan niiden perusajankohdan kulutusmeno-osuuksilla. Laspeyresin indeksi kuvaa perusajankohdan mukaisen hyödykejakautuksen hintakehitystä. Indeksillä ei ota huomioon laskentavälillä tapahtuvia kulutusmuutoksia.

Laspeyresin indeksin etu on nopeus suurten aineistojen, kuten kuluttajahintaindeksin laskennassa. Kun perusvuosi on valittu, tarvitaan indeksin laskemiseksi tietoa ainoastaan vertailuajankohdan hinnoista. Lisäksi se on myös konsistentti aggregoinnissa, mikä helpottaa indeksin tulkintaa.

Suomen kuluttajahintaindeksiä on uudistettu määrävuosin, yleensä joka viides vuosi. Euroopassa on maita, kuten Ruotsi, Englanti ja Ranska, jotka uudistavat kuluttajahintaindeksinsä vuosittain. Tällöin puhutaan ketjuindeksistä. Oikeammin on kyse ketjun pituudesta, sillä myös viiden vuoden välein uudistettava indeksi on ketjuindeksi, ketjun pituus on vain viisi vuotta.

Indeksejä voidaan laskea myös muilla laskukaavoilla. Laspeyresin indeksin, jossa painot ovat perusajankohdalta, vastakohta on Paaschen indeksi, joka lasketaan tarkasteluajankohdan painotettuna keskiarvona. Fisherin indeksi on edellisten geometrinen keskiarvo.

$$(2) \quad I_{t,0} = \sum_i \left(\frac{p_{0i} q_{0i}}{\sum_i p_{0i} q_{0i}} \right) \times \frac{p_n}{p_{0i}} \times 100,$$

where

$p_{0i} q_{0i}$ = the amount of money spent on item i in the base period,
 $\sum_i p_{0i} q_{0i}$ = the amount of money spent on all items in the base period, and
 $\frac{p_n}{p_{0i}}$ = the price ratio of item i between the comparison period and the base period.

According to the formula, the price relatives of items are weighted with their expenditure shares in the base period. The Laspeyres index describes the price evolution in the commodity distribution according to the base period. It does not allow for changes in consumption taking place in the calculation period of the index.

The advantage of the Laspeyres index is its speed in the calculation of large volumes of data such as the consumer price index. Once the base year has been chosen, information is needed only on the comparison periods for the calculation of the index. It is, furthermore, consistent in aggregation, thus making the index easier to interpret.

The Finnish consumer price index is revised at set intervals, usually once every five years. Some European countries, such as Sweden, the UK and France, update their consumer price index annually. In this case the term fixed chain index is used. More relevant is, however, the length of the chain, since an index updated at five-year intervals is also a fixed chain index; the length of the chain is simply five years.

Indices can also be calculated according to other formulae. Unlike the Laspeyres index, which uses weights of the base period, the Paasche index is calculated as the weighted

vo. Lisäksi on olemassa esimerkiksi Vartian ja Törnqvistin indeksit.

Laspeyresin indeksikaava on ylivoimaisesti käytetyin, vaikka sen puutteet tunnetaan hyvin. Laspeyresin indeksikaava on ylöspäin harhainen, eli se yliarvioi inflaatiota suhteellisten hintojen muuttuessa. Indeksien harhoista enemmän luvussa 6. Teoriassa Laspeyresin parempia indeksikaavoja olisi tarjolla useitakin, mutta niiden laskeminen on käytännössä vaikeaa ja indeksikaavan ymmärrettävyys suurelle yleisölle vaikeutuisi.

Suomessa on perinteisesti pitäyditty varsin puhtasoppiseen Laspeyresin indeksikaavan tulkintaan. Viiden vuoden välein tapahtuva painorakenteen uudistaminen on katsottu riittäväksi. Nykyaikainen kulutustyyli ja markkinoilla vallitseva dynamiikka pakottavat kuitenkin myös Suomessa vakavasti pohdiskelemaan indeksikaavan vaihtoa. Tilastokeskus selvittää vuoden 1999 aikana eri indeksikaavavaihtoehtoja sekä mahdollisuuksia tarkistaa painorakennetta useammin kuin kerran viidessä vuodessa.

1.3 Kuluttajahintaindeksin laskentaa ohjaavat säädökset

Kuluttajahintaindeksin laadinnassa on perinteisesti noudatettu kansainvälisen työjärjestön (ILO) suosituksia. Vuodesta 1996 alkaen EU:n komission säädökset yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) laskennasta ovat vaikuttaneet epäsuorasti myös kuluttajahintaindeksin laskentaan.

Vuonna 1993 alkoi Euroopan Unionin Komission tilastotoimiston, Eurostatin, koordinoima työ kuluttajahintaindeksien harmonisoimiseksi. Maastrichtin sopimus velvoitti Euroopan rahaliiton kolmannen vaiheen toteutumista varten selvittämään mm. hintatason vakaus vertailukelpoisilla kuluttajahintaindeksillä. Kuluttajahintaindeksien

average of the price relatives of the observation period. The Fisher index is the geometric average of these two. Other formulae used include the Vartia and Törnqvist indices.

The Laspeyres index formula is by far the most widely used, despite its recognised shortcomings. The Laspeyres index formula is upwardly biased, i.e. it over-estimates the inflation as the relative prices change. This bias will be discussed in more detail in Chapter 6. There are in theory several formulae available that are superior to the Laspeyres, but in practice they are difficult to calculate and the index formula would be less transparent to the public at large.

Finland has traditionally confined itself to a very orthodox interpretation of the Laspeyres index. Revising the weight structure at five-year intervals has been considered sufficient. The present style of consumption and market dynamics do, however, strongly indicate the need to seriously consider a change of formula. Statistics Finland will be examining various alternative index formulae in the course of 1999 and the potential for revising the weight structure more frequently than once every five years.

1.3 Acts on the calculation of the consumer price index

The recommendations of the International Labour Organisation (ILO) have traditionally been used in calculating the consumer price index. Since 1996 the statutes of the EU Commission on the calculation of a harmonised index of consumer prices (HICP) have indirectly affected the calculation of the consumer price index.

In 1993 a project co-ordinated by the Statistical Office of the European Communities, Eurostat, was launched to harmonise the consumer price indices. Under the Treaty of Maastricht one of the terms for the implementation of the third stage of the Economic and Monetary Union process was an investi-

harmonisointityö jatkuu edelleen ja työn tuloksena on syntynyt lukuisia säädöksiä ja ohjeita, jotka tietyiltä osin ulottuvat myös kuluttajahintaindeksin laadintaan. Yhdenmukaistetusta kuluttajahintaindeksistä enemmän luvussa 8.

Kuluttajahintaindeksin laadinnassa on pyritty noudattamaan ensisijaisesti kansallisia tarpeita ottaen huomioon myös kansainväliset suositukset. Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin myötä kuluttajahintaindeksin menetelmät ja käytännöt ovat tarkentuneet ja täsmentyneet, ja tämä kehitys näkyy myös Suomen kuluttajahintaindeksissä.

1.4 Yhteydet muihin kotitaloussektoria kuvaaviin tilastoihin

Kuluttajahintaindeksin rakenne perustuu valtaosin kulutustutkimukseen. Kulutustutkimus pohjautuu noin 2000 kotitalouden tarkkaan selvitykseen kulutusmenoistaan vuoden 1995 aikana. Kulutustutkimusta käytetään paljon myös kansantalouden tilinpidossa, jonka määrittelyt yksityisestä kulutuksesta poikkeavat kuluttajahintaindeksin määrittelyistä.

Kuluttajahintaindeksin ja kansantalouden tilinpidon yksityinen kulutus eroavat toisistaan mm. seuraavien seikkojen osalta:

- Kuluttajahintaindeksi käsittelee omistusasumista kuluttajille aiheutuvien käyttökustannusten kannalta huomioiden mm. asuntolainoista aiheutuvat pääomamenot (lainojen korot). Kansantalouden tilinpito arvioi omistusasumisen hintakehityksen vuokramarkkinoiden kautta.
- Kuluttajahintaindeksi ei huomioi omiin tarpeisiin tuotettujen tuotteiden, kuten itse tehtyjen vaatteiden arvoa (muutoin

gation of the stabilisation of the price level by means of commensurable consumer price indices. Work on harmonising the consumer price indices continues and has already yielded a host of acts and instructions that to a certain extent also apply to the calculation of the consumer price index. The harmonised index of consumer prices will be described more fully in Chapter 8.

In calculating the consumer price index attention has, wherever possible, been paid primarily to national needs, while also making allowance for the international recommendations. Through the harmonised index of consumer prices the methods and practices have been modified and adjusted, and this has also been reflected in the national consumer price index.

1.4 Links with other statistics on the household sector

In structure the consumer price index is founded mainly on the survey of consumption. This survey is based on a detailed investigation of the consumption expenditure of about 2,000 households in 1995. It is also used widely in the national accounts, where the definitions of private consumption differ from those of the consumer price index.

The consumer price index and private consumption in the national accounts differ in, among others, the following respects:

- The consumer price index views owner-occupancy from the point of view of the operating expenditure incurred by the consumer, allowing for, among other things, the capital expenditure (interest) on housing loans. The national accounts approach the price change in owner-occupancy via the rental markets.
- The consumer price index does not allow for the value of goods produced for the consumer's own use, such as home-made

kuin tarvikkeiden osalta) eikä luontaisetu-
na saatuja etuisuuksia.

- Kuluttajahintaindeksi huomioi yksityiseksi kulutukseksi monet veroluonteiset mak-
sut, jotka kansantalouden tilinpidossa las-
ketaan veroiksi. Tällaisia ovat mm. ajo-
neuvo- ja kiinteistövero. Kuluttajahintain-
deksi sisältää myös asiakirjojen lunastus-
maksut ja kotitalouksien maksamat sakot.

Kuluttajahintaindeksin kulutuskorin arvo
vuonna 1995 oli 256 608 miljoonaa markkaa.
Kansantalouden tilinpidon mukainen yksityi-
nen kulutus oli vastaavasti vuonna 1995
295 288 miljoonaa markkaa.

clothes (apart from the materials), or
fringe benefits.

- The consumer price index counts many
expenditure items in the nature of taxes as
private consumption. This kind of items
are counted as taxes in the national ac-
counts. Examples are vehicle and real es-
tate tax. The consumer price index also in-
cludes stamp duty on documents and fines
paid by households.

The value of the commodity basket in the
consumer price index for 1995 was FIM
256 608 million, as against FIM 295 288 mil-
lion in the national accounts.

2. *Mihin kuluttajahintaindeksiä käytetään? – What is the consumer price index used for?*

Kuluttajahintaindeksi on käytetyin inflaation mittari. Sen avulla pyritään selvittämään paljonko tietyn kulutusrakenteen mukaisen indeksikorin arvo muuttuu ajassa. Eli karkeasti yleistettynä, jos hinnat nousevat, paljonko kotitalouksille olisi maksettava, jotta he pystyisivät säilyttämään saman elintason.

The consumer price index is the most commonly used measure of inflation and is used as a means of attempting to determine the change in time of the value of an index basket selected in accordance with the structure of consumption. Thus as a rough generalisation: if prices rise, how much would households have to be paid for them to maintain the same standard of living?

Indeksin muutoksen laskeminen:

Kuinka paljon indeksi on muuttunut periodilta 1 periodille 2?

$$\frac{I_2 - I_1}{I_1} \times 100$$

I_1 = periodin 1 pisteluku

I_2 = periodin 2 pisteluku

Kuluttajahintaindeksin 1995=100 pisteluku maaliskuussa 1998 = 102,9

Kuluttajahintaindeksin 1995=100 pisteluku maaliskuussa 1997 = 101,0

Calculating the change in the index:

How much did the index change between periods 1 and 2?

$$\frac{I_2 - I_1}{I_1} \times 100$$

I_1 = index number for period 1

I_2 = index number for period 2

Index number of consumer price index 1995=100 in March 1998=102.9

Index number of consumer price index 1995=100 in March 1997=101.0

Laskuesimerkki deflatoinnista:

Vuoden 1975 1000 mk muutetaan vuoden 1997 hintatasoon:

Elinkustannusindeksin 1951:10=100 pisteluku vuonna 1975 = 392

Elinkustannusindeksin 1951:10=100 pisteluku vuonna 1997 = 1415

$$\frac{1415}{392} \times 1000 \text{ mk} = 3610 \text{ mk}$$

Example of deflation:

Converting FIM 1,000 in 1975 to 1997:

Index number of cost-of-living index 1951:10=100 in 1975=392

Index number of cost-of-living index 1951:10=100 in 1997=1415

$$\frac{1415}{392} \times \text{FIM } 1000 = \text{FIM } 3610$$

Kuluttajahintaindeksiä on käytetty myös paljon palkkaneuvotteluissa, kun indeksin avulla halutaan turvata reaaliensioiden kehitys.

Laskuesimerkki reaaliensioiden laskemisesta:

Ansiotasoindeksin mukaan palkat nousivat vuodesta 1991 vuoden 1997 neljännele neljännekselle 16,5 prosenttia. Vastaavana aikana kuluttajahinnat nousivat 9,6 prosenttia. Reaaliensiot, eli palkkojen todellinen ostoarvo muuttui:

$$\frac{116,5-109,6}{109,6} \times 100 = 6,29 \approx 6,3\%$$

Tarkasteltaessa kotitalouksien ostovoiman kehitystä on hyvä muistaa, että välittömän verotuksen muutokset samoin kuin tulonsiirtojen muutokset eivät näy mitenkään kuluttajahintaindeksissä. Esimerkiksi, jos välitöntä verotusta kevennetään ja välillisiä veroja, kuten esimerkiksi alkoholi-, tupakka- tai arvonnäisäveroa nostetaan, inflaatio nousee. Kotitalouksien todellinen ostovoima saattaa kuitenkin säilyä ennallaan, vaikka kuluttajahintaindeksillä laskien ostovoima näyttäisi heikenevän. Välillisten verojen muutokset eivät näy nettohintaindeksissä eivätkä pohjainflaatioindikaattorissa, jotka on tarkemmin kuvattu luvuissa 9 ja 10.

2.1 Suomessa vallitsevat indeksisidonnaisuudet

Indeksiehdon käyttö on ollut Suomessa lailla rajoitettu vuodesta 1968 lähtien. Nyt voimassa oleva *Laki indeksiehdon käytön rajoittamisesta* (No 1222/94, muutettu 485/1995 ja 922/1996) on vuodelta 1994. Se on voimassa vuoden 1998 loppuun. Laki sisältää useita kohtia, joilla se sallii indeksiehdon käytön

The consumer price index has also been widely used in wage negotiations as a means of safeguarding the trend in real earnings.

Example of calculating real earnings:

According to the index of wage and salary earnings, wages rose by 16.5 per cent between 1991 and the last quarter of 1997. During the same period consumer prices rose by 9.6 per cent. Real earnings, i.e. the actual purchasing power of wages, thus changed as follows:

$$\frac{116.5-109.6}{109.6} \times 100 = 6.29 \approx 6.3\%$$

It should be remembered in examining the evolution in households' purchasing power that changes in direct taxation, likewise in income transfers, are in no way reflected in the consumer price index. For example, if the direct taxation is reduced and the indirect taxes, such as alcohol, tobacco and value added tax, are raised, inflation rises. The true purchasing power of households may, however, remain unchanged, even though it appears according to the consumer price index to have fallen. Changes in indirect taxes are not reflected in the net price index or the indicator of underlying inflation described in more detail in Chapters 9 and 10.

2.1 The index linkages in Finland

The use of an index clause has been restricted by law in Finland since 1968. The Act on the use of the index clause (No 1222/94, amended 485/1995 and 922/1996) dates from 1994 and will be in force until the end of 1998. The Act contains a number of clauses permitting the use of the index clause

mm. eräissä palkkaa, eläkettä ja toimeentuloa koskevilla tapauksilla. Laki sallii indeksiehdon käytön myös asuin- ja liikehuoneistojen vuokrasopimuksissa, jotka ovat voimassa toistaiseksi tai tehty vähintään kolmeksi vuodeksi sekä tietyissä tontin- ja maanvuokrasopimuksissa. Lisäksi valtiovarainministeriö voi hakemuksesta antaa luvan hyväksymänsä indeksiehdon ottamiseen yksittäiseen sopimukseen sen kestoajasta riippumatta, jos siihen on perusteltua syytä.

Kansaneläkkeet on sidottu Elinkustannusindeksiin, eli käytännössä kuluttajahintaindeksiin.

Työeläkkeet on sidottu ns. TEL-indeksiin, joka pohjautuu kuluttaja- ja ansiotasoindeksiin. Työeläkkeissä käytetään vuoden 1996

in, among others, certain cases connected with wages, pensions and subsistence. The Act also permits the use of the index clause in rental agreements on residential and business apartments that are valid until further notice or for at least three years and in certain agreements on the leasing of land and plots. The Ministry of Finance may, on application, also permit the inclusion of an index clause in specific agreements regardless of duration if the reasons for so doing are justified.

National pensions are tied to the cost-of-living index, i.e. in practice the consumer price index.

Employee pensions are tied to the employment pension index based on the consumer price and wage and salary earnings indices. As

Taulukko 2. – Table 2.
TEL-indeksit 1962–1998. – Employment Pension Indices 1962–1998.

Vuosi – Year	Indeksi – Index	Vuosi – Year	Indeksi – Index
1962	100	1981	745
1963	106	1982	836
1964	116	1983	915
1965	130	1984	1006
1966	142	1985	1088
1967	152	1986	1165
1968	165	1987	1225
1969	182	1988	1291
1970	197	1989	1387
1971	216	1990	1481
1972	247	1991	1595
1973	274	1992	1682
1974	315	1993	1688
1975	383	1994	1688
1976	462	1995	1712
1977	524	1996	1760 (TI) (WAI)
1978	537		1737 (EI) (RAI)
1979	608	1997	1791 (TI) (WAI)
1980	665		1754 (EI) (RAI)
		1998	1825 (TI) (WAI)
			1783 (EI) (RAI)

alusta kahta indeksiä. Työikäisten indeksi (TI) lasketaan elinkustannus- ja palkkaindeksin keskiarvona. Sitä käytetään eläkepalkan laskennassa ja vapaakirjaeläkkeiden arvon tarkistamisessa sekä korotettaessa työeläkeläisissä säädettyjä markkamääriä. Työikäisten indeksiä käytetään myös maksussa oleviin eläkeisiin sen vuoden loppuun, jolloin henkilö täyttää 65 vuotta. Eläkeikäisten indeksiä (EI) sovelletaan sen vuoden alusta, jolloin henkilö täyttää 66 vuotta. Tämän indeksin laskennassa hintatason muutosten osuus on 80 % ja ansiotason muutosten osuus 20 %.

Indeksitarkistuksessa tarkistettava luku kerrotaan sen vuoden indeksillä, johon se halutaan muuttaa ja tulo jaetaan sen vuoden indeksillä, mistä muutetaan.

Monet vuokrat, niin asuin- ja liikehuoneistojen kuin maanvuokratkin, on sidottu yleensä elinkustannusindeksiin. Elinkustannusindeksi onkin käyttäjän kannalta paras, sillä indeksiuudistukset eivät katkaise sarjaa ja elinkustannusindeksin pisteluvut julkaistaan aina kuukausittaisissa kuluttajahintaindeksijulkaisuissa.

Liitteessä 9 opastetaan laskuesimerkein indeksikorotuksen laskeminen.

of the beginning of 1996, two indices are applied to employee pensions. The working age index (WAI) is calculated as the average of the cost-of-living and wage and salary earnings indices. It is used in calculating the annual wage on which a pension will be based and in adjusting the values of paid-up free policy pensions, as well as in raising the currency denominated amounts decreed in employment pension legislation. The working age index applies to pensions due for payment up to and including the end of the year in which a person reaches the age of 65. The retirement age index (RAI) applies as of the beginning of the year in which a person reaches the age of 66. In the calculation of this index, the proportion of changes in the price level accounts for 80 per cent and that of changes in the earnings level 20 per cent.

In index adjustments, the figure to be adjusted is multiplied by the index of the year to which the index is to be adjusted and the product is divided by the index of the year from which the index is being adjusted.

Many rents, such as those on dwellings, business premises and land, are generally tied to the cost-of-living index. This is in fact the best index from the user's point of view, because index reforms do not interrupt the series and the index numbers of the cost-of-living index are always published in the monthly consumer price index bulletins.

Instructions for calculating index rises are given in Appendix 9.

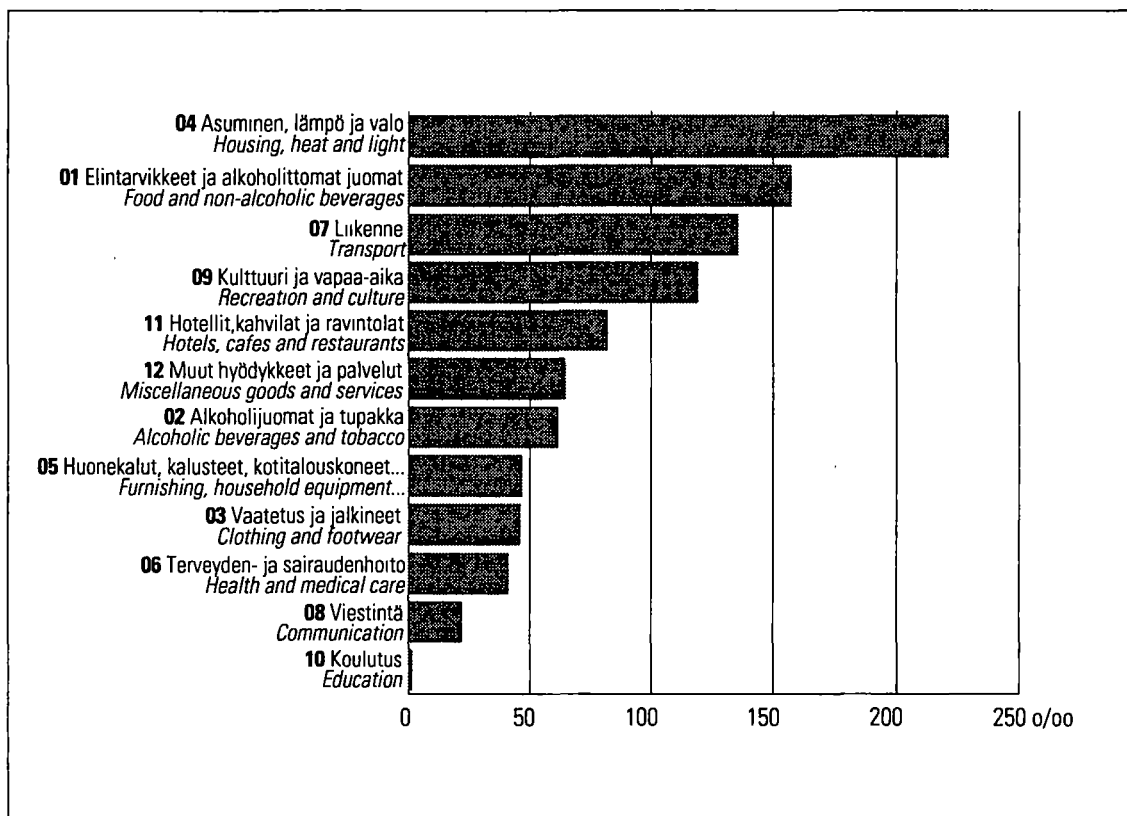

3 Kuluttajahintaindeksin painorakenne ja luokitus – The weight structure and classification of the consumer price index

Kuluttajahintaindeksissä käytettävä painorakenne on pääosin Tilastokeskuksen vuoden 1995 kulutustutkimuksesta (liite 1). Tutkimuksessa oli mukana 2313 taloutta 2 291 300 kotitalouden perusjoukosta. Kotitalouden käytettävissä olevat tulot olivat keskimäärin 127 839 markkaa. Kotitalouden kulutusmenot kulutustutkimuksen mukaan olivat keskimäärin 114 674 markkaa.

The weight structure used in the consumer price index is basically that of the survey of consumption carried out by Statistics Finland in 1995 (Appendix 1). The survey involved 2,313 households out of a possible 2,291,300. The households' disposable annual income was on average FIM 127,839 and their consumption expenditure FIM 114,674.

Kuvio 2. – Figure 2.
Kuluttajahintaindeksin 1995=100 painorakenne. –
The weight structure of the consumer price index 1995=100.

3.1 Kuluttajahintaindeksin ja kulutustutkimuksen yhteys

Kuluttajahintaindeksin ja kulutustutkimuksen kulutuskäsitteet poikkeavat hieman toisistaan. Kuluttajahintaindeksin painojen markkamäärät kotitaloutta kohden olivat kotitaloustiedustelun laajennettuun menokäsitteeseen kuuluvien erien osalta 103 454 ja muiden erien osalta 4829 markkaa.

Kotitaloustiedustelun kulutuserien rakenne ei täysin vastaa kuluttajahintaindeksin hyödykekorin rakennetta. Sen tähden kuluttajahintaindeksin painoja muodostettaessa täytyy eräitä kulutuseriä yhdistää ja toisia taas jakaa osiin. Niiltä osin, kun tutkimuksen kulutuserien jaottelu ei ole ollut riittävän tarkka, on aggregaattitason paino jaettu käyttäen apuna muista lähteistä saatuja kulutustietoja. Tätä menetelmää käytettiin muun muassa elintarvikkeista leivissä, lihoissa ja makkaroidsa sekä jaettaessa naisten, miesten ja lasten vaatteiden keskinäisiä paino-osuuksia.

3.2 Erot kulutuksen arvoissa

3.2.1 Kotitalouksien saama myyntitulo

Rakenteen muokkaamisen lisäksi kulutustutkimuksesta saatavia markkamääriä on tietyiltä osin muutettu. Kotitalouksien myymistä hyödykkeistä saadut tulot on vähennetty vastaviin hyödykkeisiin käytetyistä menoista. Tämä ns. nettouttaminen vähensi kokonaiskulutusta 3 302 markkaa kotitaloutta kohti. Ainoastaan kirpputorilla myydyistä tavaroista saatuja tuloja (87 mk/kotitalous) ei nettoutettu kulutuksesta, koska se on kotitalouksien välistä kauppaa, mikä ei kuulu kuluttajahintaindeksin kulutuskäsitteeseen. Myydyistä

3.1 The link between the consumer price index and the consumption survey

The concepts behind the consumer price index and the survey of consumption differ slightly. The sums per household of the weights of the consumer price index were FIM 103,454 for items under the broader expenditure concept used in the household survey and FIM 4,829 for other items.

The structure of the consumption items in the household survey does not fully correspond to the structure of the commodity basket in the consumer price index. In forming the weights of the consumer price index certain consumption items must therefore be combined and others broken down into their components. In cases where the break-down is not sufficiently detailed, the aggregate level weight is divided using consumption data taken from other sources as an aid. This method was employed in, for example, the case of bread, meat and sausage, and in determining the mutual weightings of men's, women's and children's clothes.

3.2 Differences in the values of consumption

3.2.1 Households' income from sales

In addition to revising the structure the sums in FIM obtained from the survey of consumption have in certain respects been modified. The income from commodities sold by households has been deducted from the expenditure on corresponding commodities. This "netting" reduced the total consumption by FIM 3,302 per household. Only income from goods sold at flea markets (FIM 87/household) was not netted in this way because it constitutes trade between households, and this is not included in the concept

hyödykkeistä saadut tulot sisältyvät yllä mainittuun kuluttajahintaindeksin painojen yhteissummaan.

3.2.2 Vakuutusmaksut

Toinen nettoutettu ryhmä on vakuutusmaksut. Vakuutusyhtiöiden keskusliiton antamien tietojen perusteella arvioitiin kuinka suuren osuuden vakuutusmaksuistaan kotitaloudet saavat takaisin korvauksina. Eri vakuutuslajien kulutusmenoista kuluttajahintaindeksin painoihin tuli mukaan 37 prosenttia eli 968 markkaa 2 641 markasta.

3.2.3 Korotukset

Nettoutusten jälkeen kulutus kotitaloutta kohden kuluttajahintaindeksissä oli 104 257 markkaa. Tämä ei kuitenkaan ole lopullinen kokonaiskulutus, sillä eräitä kulutuseriä kasvatettiin kertomalla ne ykköstä suuremmalla luvulla. Kyseessä on sellaiset erät, joissa kotitaloudet perinteisesti ilmoittavat syystä tai toisesta pienemmän kulutuksen kuin muista lähteistä saadut tiedot antaisivat olettaa. Tällaisia eriä ovat alkoholi, viranomaismaksut, tupakka, rahapelit, postimaksut, ostetut matkat, pankkipalvelumaksut, välityspalkkiot ja lehti-ilmoitukset. Nämä muutokset huomioon otuna kuluttajahintaindeksin kattama kulutus kotitaloutta kohden oli 112 992 markkaa, mikä oli kokonaiskulutukseksi muutettuna 257 miljardia markkaa. Käytetyt kertoimet ilmenevät liitteestä 2.

3.3 Alueittaiset indeksit

Aikaisemmin Tilastokeskus on laatinut kokonaan indeksin lisäksi väestöryhmittäiset ja alueelliset indeksit. Uudistuksen yhteydessä väestöryhmittäisistä indekseistä päätettiin luopua, koska katsottiin, että nykyisellään ko-

of consumption used for the consumer price index. The income from commodities sold is included in the sum total of the consumer price index weights.

3.2.2 Insurance premiums

Another netted category is insurance premiums. The percentage of the insurance premiums paid back to households in the form of compensation was estimated from the data supplied by the Federation of Finnish Insurance Companies. The consumer price index weights accordingly included 37 per cent of the consumer expenditure on various types of insurance, i.e. FIM 968 out of FIM 2,641.

3.2.3 Raising coefficients

The consumption per household in the consumer price index after netting was FIM 104,257. This is not, however, the final consumption because certain consumption items were raised by multiplying them by a figure greater than one. These items were ones in which households for some reason or another traditionally state a smaller consumption than may be deduced from other sources. Such items are alcohol, official dues, cigarettes, betting, postage stamps, paid travel, bank charges, commissions and newspaper advertisements. Allowing for these changes, the consumption covered by the consumer price index amounted to FIM 112,992 per household, which, in terms of total consumption, amounted to FIM 257 billion. The coefficients used are given in Appendix 2.

3.3 Regional indices

At one time Statistics Finland calculated indices for individual population groups and regions in addition to the overall national index. As part of the reform it was decided to abandon the indices for individual population

titaloustiedustelun otoskoko on riittämätön luotettavan kulutusrakenteen estimoimiseksi eri väestöryhmille. Lisäksi väestöryhmittäisten kuluttajahintaindeksien, mikäli niiden laskeminen katsotaan tarpeelliseksi, tulisi perustua erilaisiin kulutuskoreihin. Myös keruuliikkeet olisi valittava erikseen.

Suluralueindekseistä ei kuitenkaan luovuttu. Suuralueindeksien painot muodostettiin suoraan kulutustutkimuksen tiedoista NUTS 2 -aluejaolla. Tarkimmalla tasolla painot vaihtelevat joidenkin hyödykkeiden osalta, mutta painot hyväksyttiin korjaamatta ja erot selittyvät pienellä otoskoollla ja satunnaisvaihtelulla. Tarkan tason painorakennetta ei julkaisita ja painot ovat tilastollisesti luotettavia pääryhmätasolla.

Tilastokeskus on myös perinteisesti ja sopimukseen perustuen laskenut Ahvenanmaalle oman kuluttajahintaindeksin, joka on osa koko maan indeksiä. Ahvenanmaan tilasto- ja tutkimustoimisto julkaisee tätä indeksiä.

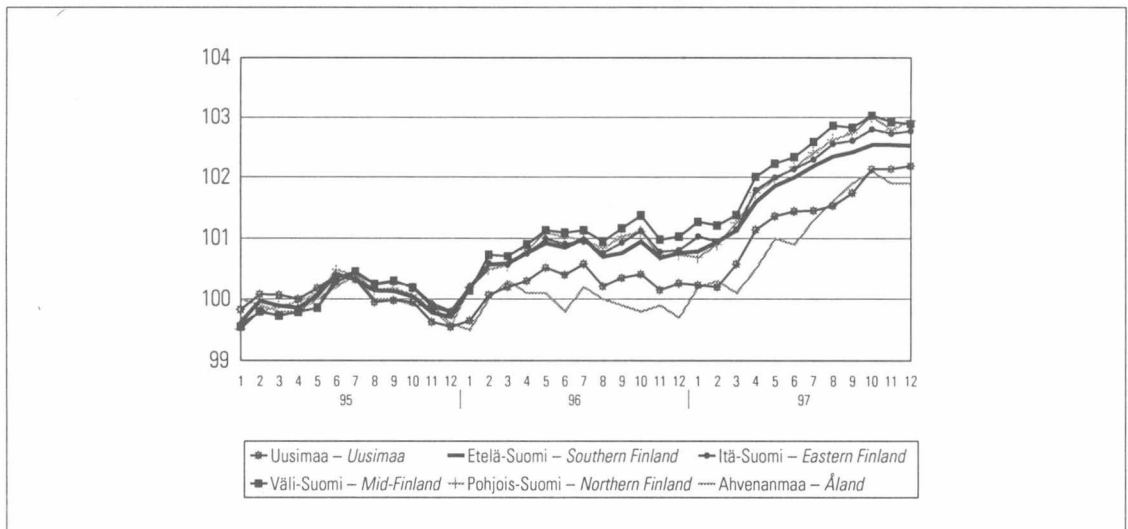
groups since it was considered that the size of the sample used for the household survey is at present insufficient to provide a reliable estimate of the structure of consumption for various population groups. The consumer price indices for individual population groups should, if indeed their calculation is considered necessary, be based on different commodity baskets. The shops in which the basket is filled should also be chosen separately.

The major region indices have not, by contrast, been abandoned. The weights for these have been formed from the consumption survey directly using NUTS2 regional classification. At the most accurate level the weights vary in the case of certain commodities but were considered acceptable as such, the differences being explained by the small sample and random variation. The weight structure at the most accurate level is not published and the weights are statistically reliable at main group level.

Statistics Finland has both traditionally and by agreement also calculated a separate consumer price index for the province of Åland that is part of the overall national index. This index is published by Åland's own statistics and research office.

Kuvio 3. – Figure 3.

Suuralueittaiset indeksit vuodesta 1995, 1995=100. – Indices by major region since 1995, 1995=100.

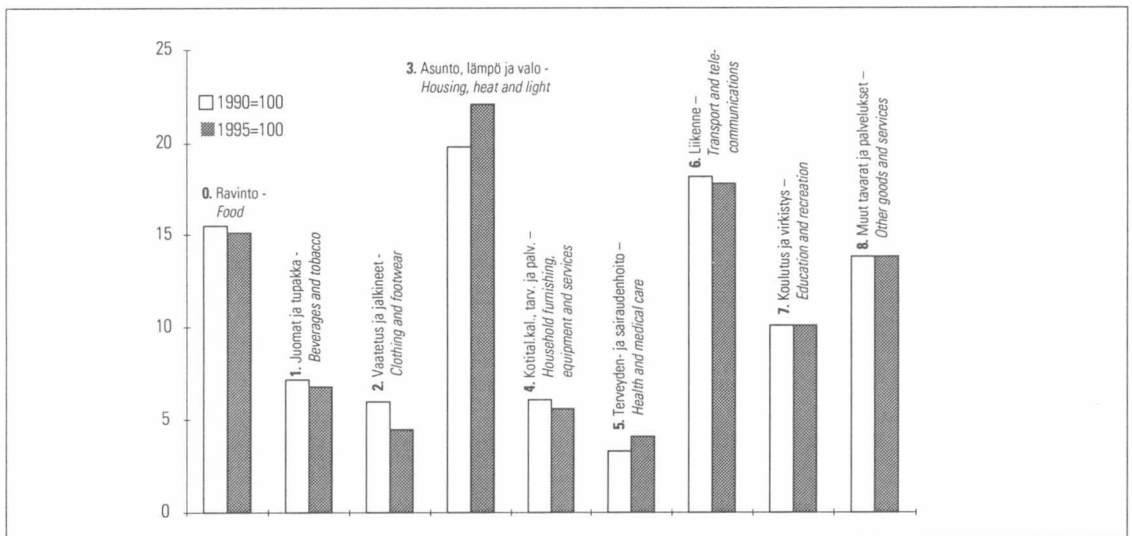
3.4 Luokitus

Kuluttajahintaindeksi 1995=100 on luokiteltu OECD:n ylläpitämän COICOP:in (Classification of Individual Consumption by Purpose) mukaisesti. Samaa luokitusperustaa käyttävät tai tulevat käyttämään kansantalouden tilinpito, kulutustutkimus ja yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi. Tällä hetkellä jokaisella edellä mainitulla soveltajalla on hie- man toisistaan poikkeava COICOP-versio². Luokitukseen on tehty tiettyjä lisäyksiä kuluttajahintaindeksin erityispiirteiden huomioimiseksi. Suurimmat erot löytyvät asumisryhmästä. Vanhan ja uuden luokituksen yhdistävä linkki on saatavissa Tilastokeskuksesta.

3.5 Muutoksia painorakenteessa

Kuluttajahintaindeksin 1990=100 ja 1995=100 painorakenteiden vertaileminen on ohessa tehty käyttäen vanhaa luokitusta, joka jakoi kulutuksen yhdeksään pääryhmään.

Kuvio 4. – Figure 4.
Pääryhmäpainot. – The main category weights.

2 Kansantalouden tilinpidossa COICOP, Yhdenmukaistetulla kuluttajahintaindeksillä COICOP/HICP ja kotitaloustiedustelulla COICOP/HBS. – COICOP in respect of the national accounts, COICOP/HICP in respect of the harmonised index of consumer prices and COICOP/HBS in respect of the household budget survey.

3.4 Classification

The consumer price index 1995=100 is classified according to the COICOP (Classification of Individual Consumption by Purpose) maintained by the OECD. This same classification is or will be used by the national accounts, the survey of consumption and the harmonised index of consumer prices. At the moment each of these has a slightly different version of the COICOP². Certain additions have been made to the classification to allow for the special features of the Finnish consumer price index. The biggest differences are in the housing group. The link integrating the old and the new classification can be obtained from Statistics Finland.

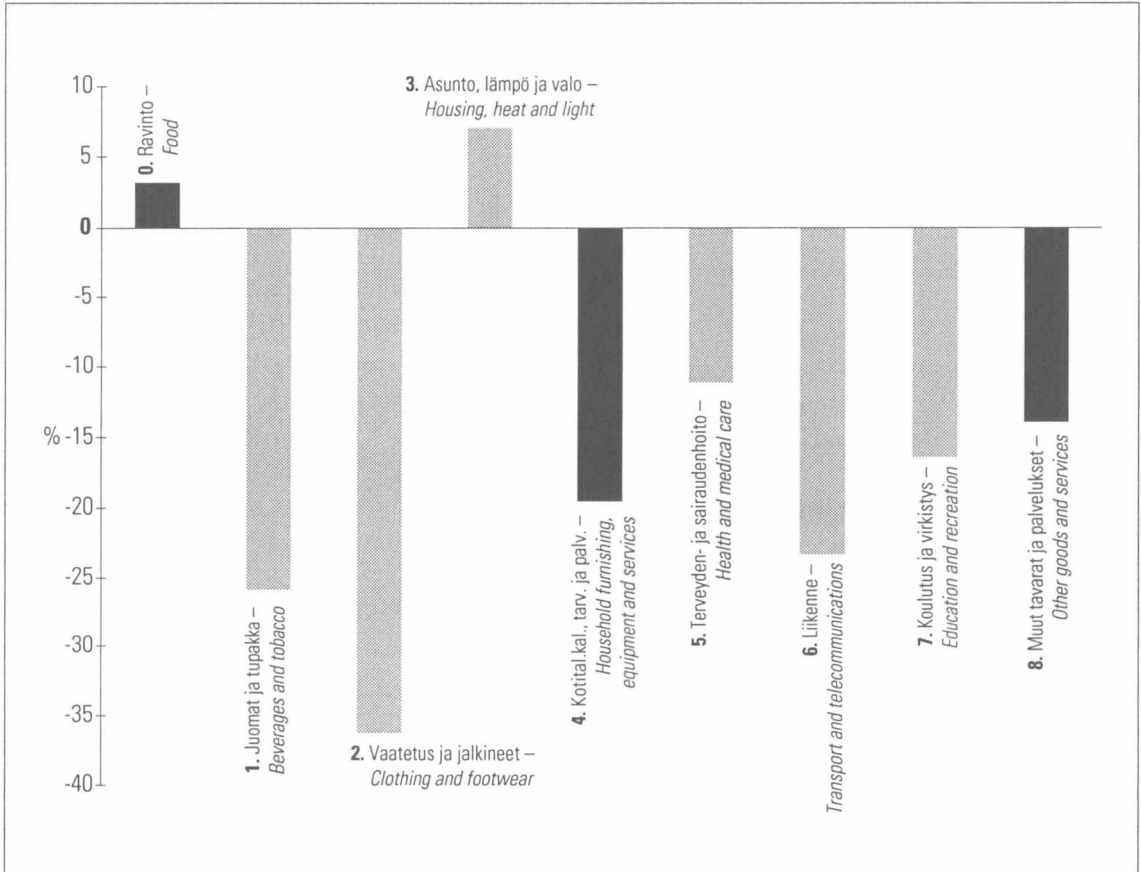
3.5 Changes in the weight structure

The weight structures of the consumer price indices 1990=100 and 1995=100 have here been compared using the old classification that divided consumption into nine main categories.

Huomioimalla hintamuutokset voidaan verrata ns. kulutuksen volyymin muutoksia.

By allowing for the price changes it is possible to compare changes in the volume of consumption.

Kuvio 5. – Figure 5.
Kulutuksen volyymimuutokset. – Changes in the volume of consumption.

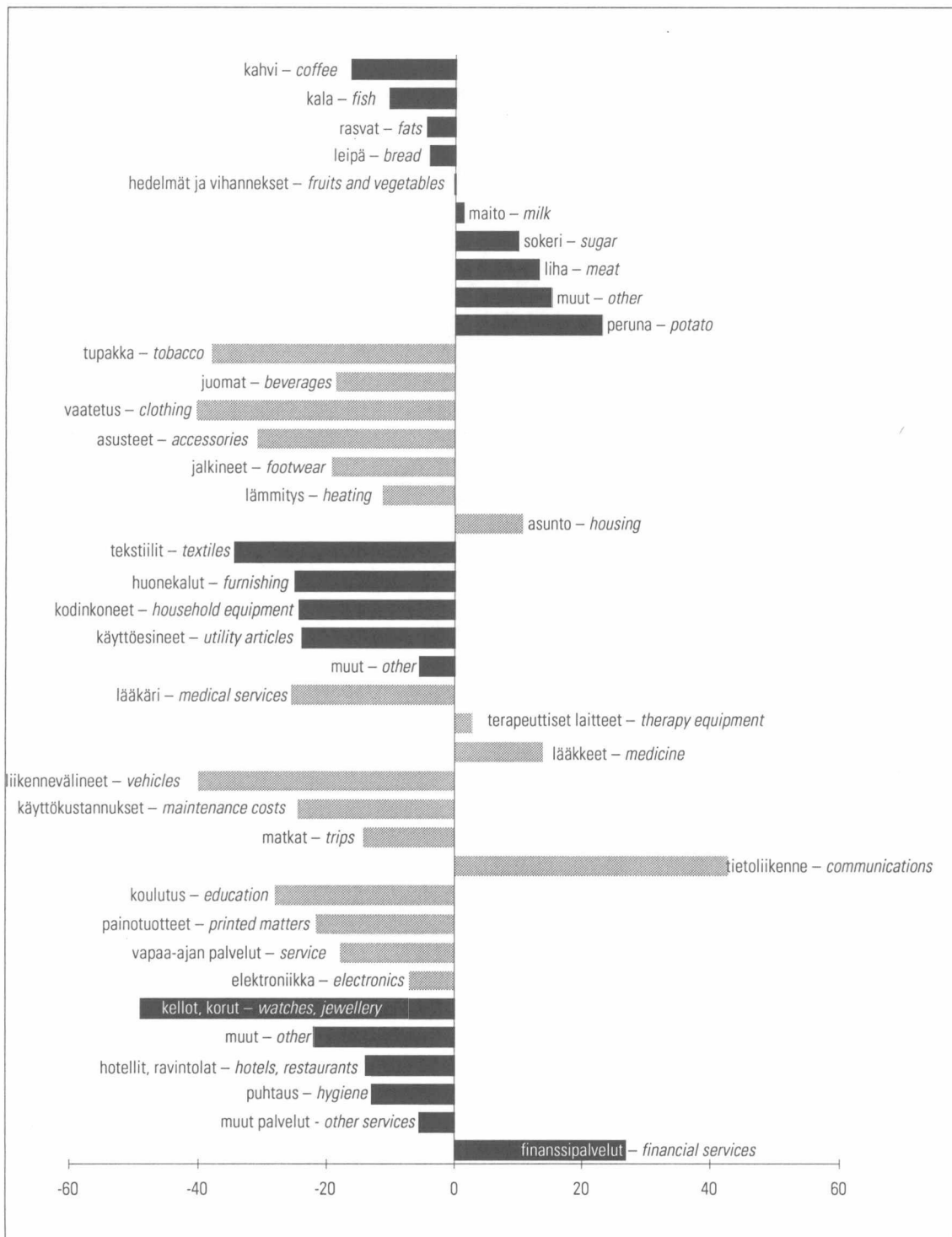

Kuviosta 5 nähdään, että ainoastaan ravinnon sekä asumisen, lämmön ja valon kulutuksen volyymit ovat kasvaneet. Kuviossa 6 on tarkasteltu kulutuksen volyymimuutoksia tarkemmalla tasolla. Kuviosta nähdään, että erityisesti tietoliikenteen osuus on kasvanut. Tämä johtuu pääasiassa tietokoneiden ja matkapuhelinten yleistymisestä.

Only food and housing, heat and light have positive change in the volume of consumption, as can be seen from figure 5. In figure 6 the changes in the volume of consumption are considered in more detailed level. Especially the change in the volume of consumption in communications has been extensive. This comes primarily from the increased consumption to personal computers and mobile phones.

Kuvio 6. – Figure 6.

Muutoksia kulutuksen volyymissä. – Changes in the volume of consumption.

4 *Hyödyke- ja liikeotokset – The item and retail outlet samples*

Kuluttajahintaindeksin käytännön laskenta perustuu ns. indeksikorihyödykkeiden hintojen seurantaan. Kuluttajahintaindeksissä ei tavoitella kaikkien tavaroiden ja palveluiden hintojen seuraamista. Tavoitteena on pikemmin mahdollisimman edustava joukko kulu- tushyödykkeitä, jotka toisaalta kukin edusta- vat vähintään 0,1 promillea kulutuskorin ar- vosta (eli 25,7 milj. mk) ja jotka toisaalta ovat yhtäläisesti saatavilla koko Suomessa. Myös indeksikorin ajantasaisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota, ja indeksiuudistuksilla tuodaan indeksiin uusia hyödykkeitä samalla kun vanhoja poistetaan ja jäljellejäävien mää- ritelmiä tarkistetaan.

4.1 *Hyödykeotos*

Hyödykeotos, eli indeksikorin hyödykkeiden valinta, tehtiin kulutustutkimuksen sekä mui- den tietolähteiden, kuten vähittäiskaupan myyntitietojen, ja viimekädessä asiantunti- janäkemyksen pohjalta noudattaen ns. har- kintaan perustuvaa otantaa.

Keskitetysti Tilastokeskuksessa kerättävi- en hyödykkeiden valinnassa käytettiin mah- dollisuuksien mukaan käytettävissä olevia lähteitä. Autot on poimittu systemaattisella otannalla, ulkomaan pakettimatkat poimittiin cut offin ja systemaattisen otannan yhdistel- mällä, sanoma- ja aikakauslehdet systemaatti- sella otannalla.

Indeksikorin edustavien hyödykkeiden lu- kumäärä kasvoi 401:stä 442:een. Indeksikorin hyödykkeet löytyvät liitteestä 1.

4.2 *Liikeotos*

Kuluttajahintaindeksin keruuliikkeet pyritään poimimaan siten, että ne edustavat mahdolli- simman hyvin vähittäiskaupan rakennetta. Alueittaiset erot pyritään myös ottamaan huomioon. Tilastollista otantaa voidaan käyt-

The practical calculation of the consumer price index is based on the observation of the prices of the commodities in an “index bas- ket”. The consumer price index does not at- tempt to follow the prices of all goods and services. Rather, the aim is to select a range of commodities that is as representative as possi- ble, that represents at least 0.1 per mil of the value of the commodity basket (i.e. FIM 25,7 million) and that is uniformly available all over Finland. Special attention is also paid to updating the index basket; new commodities are thus introduced as old ones are discarded and the definitions of the remaining ones are revised.

4.1 *The item sample*

The item sample, i.e. the selection of items in the index basket, is a discretionary sample chosen on the basis of the survey of con- sumption and other data sources, such as the sales figures for the retail trade and ultimately the views of experts.

The various sources available were, whe- never possible, used in the selection of the commodities to be included in the centralised price collection. Cars were selected by syste- matic sampling, package tours abroad by a combination of cut off and systematic samp- ling, newspapers and magazines by systematic sampling.

The number of items in the index basket rose from 401 to 442. The items in the index basket are listed in Appendix 1.

4.2 *The retail outlet sample*

The collection outlets to be used for the con- sumer price index are chosen to represent the structure of retail trade as closely as possible. Allowance is also made for regional differen- ces. So far statistical sampling can be used on-

tää toistaiseksi vain päivittäistavaraliikkeiden otoksen poimimiseen. Muiden liikkeiden osalta ei ole riittävän luotettavaa ja tarkkaa kehikkoa käytössä, ja niinpä suuremmista kaupungeista liikkeet on valittu Tilastokeskuksen valintakriteerien sekä haastattelijan paikallistuntemukseen nojaten.

4.2.1 Päivittäistavaraliikkeiden otos

Päivittäistavarakauppojen otos tilattiin A.C. Nielseniltä. Nielsenin myymälärekisteri on täysin kattava, Nielsen käyttää KHI:lle soveltuvaan myymälätyyppiluokitusta, myymälärekisteristä löytyy myös myyntipinta-ala sekä liikevaihtotiedot sekä periaatteessa kaikki liikkeen ja kaupparyhmän identifioivat tiedot.

A.C. Nielseniltä tilattiin 230 päivittäistavarakaupan sekä 50 kahvilan/baarin otos. Lisäksi poimittiin otos 12 kioskista ja 8 huoltoaseman elintarvikemyymälästä. Otokset poimittiin NUTS2-alueuokituksen mukaan edustaviksi sekä varmistettiin, että myös pienempiä myymälöitä tulee edustava määrä otokseen.

Kahviloiden/baarien otos korjattiin haastattelijoiden paikallistuntemuksella, sillä poimintatodennäköisyys Nielsenillä oli mahdollista vain suhteessa myytyihin ruoka-annoksiin, mikä painotti ravintoloiden ja ruokapaikkojen osuutta. Ravintolaruoka-annosten hintoja seurataan alueittain keskitetysti.

Kuvaus päivittäistavaraliikkeiden otoksesta löytyy liitteestä 5.

4.2.2 Bensa-asetat

Bensa-asemien otoksen pohjana käytettiin yritysrekisterin huoltoasematietoja, joita täydennettiin huoltoasemaketjujen itse julkaisemilla toimipisteluetteloilla. Aineistosta poistettiin huoltoasemat, jotka sijaitsivat sellaisilla alueilla, joilla ei ole haastattelijointa. Huoltoasemista tehtiin suuralueittain edustava systemaattinen otanta huoltoasemaketjujen markkinaosuudet ja toimipaikkojen luku-

ly for grocery stores. There is no sufficiently reliable and accurate frame in use for other outlets, and the outlets in the largest towns are therefore chosen on the advice of a Statistics Finland price collector familiar with the area.

4.2.1 The grocery store sample

The sample of retail outlets was ordered from A.C. Nielsen. The Nielsen register of outlets is very comprehensive; it uses a shop type classification suitable for the consumer price index, also giving sales area, net sales, and in principle all the data identifying the outlet and the trade grouping.

A sample of 230 grocery stores and 50 cafés was ordered from A.C. Nielsen. A sample was also made of 12 kiosks and 8 filling station food shops. The sample was designed to be representative according to the NUTS2 regional classification and to include a sufficiently representative number of small shops.

The café sample was corrected according to the price collectors' familiarity with the area, since the sample probability was with Nielsen possible only in relation to the number of meals sold, which weighted the proportion of restaurants and cafés selling meals. The prices of restaurant dishes are monitored centrally by region.

A description of the retail outlet sample is given in Appendix 5.

4.2.2 Filling stations

The filling station sample drew on the filling station entries in the Business Register supplemented by the outlet directories published by the filling station chains themselves. Stations in areas with no price collectors were deleted from the data. A systematic sample representative at major area level was made of filling stations, allowing for the market

määrä huomioiden. Kiintiöinnissä käytettiin Öljyalan Keskusliiton markkinaosuuksia ja asemaverkostoa koskevia tietoja vuodelta 1996.

Otokseen poimittavien huoltamoiden määrää vähennettiin 220:sta 150:aan. Näistä kolmannes edustaa ns. kylmiä, miehittämättömiä asemia. Tämä huoltoasematyyppi on yleistynyt vasta viimeisen viiden vuoden aikana, joten automaattiasemien polttoainehintoja ei ole aiemmin hintakeruussa ollut. Uudistuksen myötä luovuttiin 95-oktaanisen bensiinin erillisen automaattihinnan keruusta hinnoittelun yhtenäistyttyä. Hinnat kerätään nyt 95-, 98- ja 99-oktaanisista bensiineistä sekä dieselöljystä. Hintojen keruussa haluttiin huomioida mahdolliset polttoaineen hinnoittelun erot viikonloppujen ja arkipäivien välillä. Nyt kolmannes hintatiedoista kerätään perjantain ja sunnuntain välisenä aikana.

4.2.3 Uudet liiketyypit

Kioskit ja huoltoasemien päivittäistavaramyymälät tulivat mukaan uusina liiketyypeinä. Ns. laatikkomyymälät, jotka julkaisevat hintalistoja ovat mukana muiden päivittäistavaliikkeiden joukossa.

4.2.4 Erikoistavarakaupan liikkeiden valinta

Erikoistavarakaupan alaan kuuluvien hyödykkeiden, kuten vaatteiden, kotitalouskoneiden, huonekalujen ja palveluiden hintoja kerätään alueittain keskitetysti. Alueittain keskitetyssä keruussa ei ole pystytty käyttämään tilastollista poimintaa keruuliikkeiden valinnassa. Toistaiseksi haastattelijat ovat annettujen ohjeiden sekä paikallistuntemuksensa avulla valinneet liikkeet.

shares and number of outlets of the filling station chains. Data on the market shares and station network of the Finnish Petroleum Federation for 1996 were used in fixing the quotas.

The number of filling stations selected for the sample was reduced from 220 to 150. One third of these are unmanned stations. This type of filling station has only spread during the past five years, so the prices of fuel at them are not included in earlier price collection. During the revision the collection of a separate unmanned pump price for 95 octane petrol was discontinued as the pricing had become uniform. Prices are now collected for 95, 98 and 99 octane petrol and diesel oil. It was also decided that the price collection should pick up any variation in the prices of fuel between weekdays and weekends. One third of the price data are now collected between Fridays and Sundays.

4.2.3 New retail outlet types

Kiosks and filling station food shops are new types of retail outlets in the index. Outlets of the discount store type that publish price lists are included among the other grocery stores.

4.2.4 Selection of specialist retail outlets

Prices of specialist commodities, such as clothes, domestic appliances, furniture and services are collected centrally by region. It has not been possible here to use statistical method for sampling specialist outlets. So far the price collectors have chosen the outlets, drawing on their knowledge of the area.

4.3 Uusien keruuliikkeiden mukaanotto indeksiin

Uudessa liikeotoksessa oli päivittäistavaraliikkeistä noin kolmannes vanhoja, jo edellisessä 1990=100 indeksissä olleita keruuliikkeitä. Kaikki päivittäistavarakaupat jaettiin laajan, hyvän ja suppeamman valikoiman liikkeisiin. Myös aiemmin keruussa olleiden liikkeiden valikoima arvioitiin uudelleen. Haastattelijat kävivät tutustumassa keruuliikkeisiin etukäteen, ja jako suoritettiin heidän liikkeistä antamansa arvion perusteella. Laajan valikoiman liikkeistä kerätään koko kuluttajahintaindeksiin kuuluva päivittäistavaravalikoima, n. 150 hyödykettä. Suppeamman valikoiman liikkeille poimittiin indeksinimikkeistä kaksi eri peruspäivittäistavaravalikoimaa, joihin kumpaankin kuuluu n. 70 hyödykettä. Kioskeille ja huoltoasemien päivittäistavaramyymälöille luotiin omat valikoimat (systemaattinen otanta peruspäivittäistavaroista).

Uusiin keruuliikkeisiin siirtyminen tapahtui kolmessa vaiheessa siten, että haastattelijat jaettiin kolmeen ryhmään. Ensimmäinen ryhmä vaihtoi uusiin keruuliikkeisiin syyskuussa, toinen ryhmä lokakuussa ja kolmas ryhmä marraskuussa 1997. Haastattelijat, joiden osalta hintakeruu päättyi, keräsivät hintoja marraskuuhun asti. Huoltoasemien osalta vaihto suoritettiin yhdellä kertaa.

4.3 The inclusion of new collection outlets in the index

About one third of grocery stores already in the previous index, 1990=100, were included in the new outlet sample. All grocery stores were classified as wide, medium and narrow range outlets, and the range of the outlets in the previous collection was also reassessed. The price collectors visited the outlets beforehand and the classification was made according to their assessments. A selection of about 150 commodities from the grocery store range was made from the wide-range outlets for the overall consumer price index. For the narrow-range outlets two different grocery store selections of index items were made, both of about 170 commodities. Separate selections were made for the kiosks and grocery shops at filling stations (systematic sampling of grocery stores).

The transfer to the new collection outlets was made in three stages. The price collectors were divided into three groups. The first group went over to the new collection outlets in September, the second in October and the third in November 1997. Those whose price collection ended collected prices until November. The transfer was made in one single stage in the case of filling stations.

5 Kuluttajahintaindeksin laskeminen käytännössä – Calculating the consumer price index in practice

5.1 Hintojen kerääminen

Kuluttajahintaindeksin tavaroiden ja palveluiden hintojen keruu tehdään kolmessa ryhmässä:

- Päivittäistavaroiden hintakeruun eli ns. paikkakunnittaisen hintakeruun tekevät Tilastokeskuksen 67 haastattelijaa noin 1 500 liikkeestä. Kuluttajahintaindeksiin kerätään hintoja yhteensä 450 päivittäistavaraliikkeestä, kahvilasta, kioskista ja huoltoasemalta 110 kunnasta.
- Kestokulutushyödykkeiden, vaatteiden ja palveluiden hintakeruun eli ns. alueittain keskitetyn keruun tekevät Tilastokeskuksen 15 erikoiskoulutettua haastattelijaa. Keruualueet ovat: pääkaupunkiseutu (3 haastattelijaa), Turku, Tampere, Pori, Lappeenranta, Lahti, Kuopio, Joensuu, Jyväskylä, Vaasa, Rovaniemi, Oulu ja Ahvenanmaa.
- Keskitetysti suoraan Tilastokeskuksessa kerätään ne hinnat, jotka ovat joko samat koko maassa (mm. tupakka), perustuvat muihin tilastoihin (mm. alkoholi, sähkö, vuokrat) tai joiden hintakeruu muutoin on järkevintä hoitaa keskitetysti (mm. uudet autot, valmismatkat). Lisäksi postimyyntituotteiden hinnat kerätään keskitetysti.

5.2 Keruutiheys

Kuluttajahintaindeksiin kerättävät hinnat kerätään periaatteessa kerran kuukaudessa. Keruu suoritetaan joka kuukauden 11-17 päivien välillä, joulukuun hintojen keruu tehdään joulukuireiden vuoksi hieman aiemmin.

Kaikkien päivittäistavaroiden hinnat kerätään joka kuukausi. Kausituotteiden, kuten vihannesten ja hedelmien hinnat kerätään silloin kun niitä on yleisesti saatavilla ja kun

5.1 Price collection

The prices of the goods and services in the consumer price index are collected by three groups of collectors:

- The prices of groceries are collected by 67 Statistics Finland price collectors (local collection) from approximately 1,500 outlets. There are in all 450 grocery stores, cafés, kiosks and filling stations from 110 municipalities in the consumer price index.
- The prices of consumer durables, clothes and services are collected by 15 specially trained Statistics Finland price collectors (regional collection). The collection areas are: the metropolitan area (3 collectors), Turku, Tampere, Pori, Lappeenranta, Lahti, Kuopio, Joensuu, Jyväskylä, Vaasa, Rovaniemi, Oulu and Åland.
- Statistics Finland carries out centralised collection of prices that are the same throughout the country (e.g. cigarettes), that are based on other statistics (e.g. alcohol, electricity, rents) or whose price collection is best carried out centrally (e.g. new cars, package tours). The prices of mail order products are also collected centrally.

5.2 Collection frequency

The prices for the consumer price index are in principle collected once a month between the 11th and the 17th day, those for December slightly earlier due to the Christmas rush.

The prices of all groceries are collected every month. The prices of seasonal goods such as vegetables and fruits are collected when these goods are generally available and when the volumes sold are sufficiently large.

myydyt määrät ovat riittävän suuria. Esimerkiksi puutarhamansikoiden hinnat kerätään vain heinäkuussa.

Alueittain keskitettyjen tuotteiden hintakeruu on ennen tehty joko joka kuukausi, joka toinen kuukausi tai harvemmin. Uudessa 1995=100 indeksissä hyödykkeiden keruutiheyksiin tehtiin muutoksia. Jokaisen hyödykkeen tarkoituksenmukainen keruutiheys arviointiin uudelleen. Hyödykkeiden, joiden hintoja ennen kerättiin joka toinen kuukausi, keruu on nyt jaettu kahteen ryhmään ja haastattelijat keräävät suoralueittain limittäin hintoja, jolloin muutokset jakaantuvat joka kuukaudelle. Muutos pienentää kerutiheydestä johtuvaa keinotekoista kausivaihtelua muiden kuin kausituotteiden kohdalla.

Keruutiheydet hyödykkeittäin löytyvät liitteestä 1.

5.2.1 Kausituotteiden käsittely

Ohjaavana periaatteena on, että kausituotteiden hintoja kerätään vain silloin, kun niitä on riittävässä määrin saatavilla. Painot ovat samat jokaiselle kuukaudelle eikä kausitasoitusta tehdä. Kausituotteet voidaan jakaa kahteen ryhmään; hedelmät ja vihannekset sekä vaatteet ja ulkoiluun ja urheiluun liittyvät tuotteet ja palvelut.

Hedelmien ja vihannesten hintoja kerätään puutarhamansikoita lukuunottamatta joka kuukausi. Hedelmien ja vihannesten kulutus poikkeaa usein paljonkin kuukaudesta toiseen, samoin hinnat vaihtelevat paljon. Vihannesten ja hedelmien hintojen mittaaminen olisi mahdollista tehdä myös kuukausittain vaihtuvain painoin. Tällöin hinnanmuutosten vaikutus olisi oikeammalla tasolla. Toisaalta jos käytettäisiin kuukausittain vaihtuvia painoja indeksi saattaisi muuttua vaikka hinnat eivät muuttuisikaan.

Kuluttajahintaindeksissä käytetään siten joka kuukausi perusvuoden keskimääräistä meno-osuutta sillä luotettavaa tietoa esimer-

For example, the prices of cultivated strawberries are collected in July only.

The regional price collection used to be made every month, every other month, or less frequently. In the new 1995=100 index adjustments have been made to the collection frequency. The most expedient frequency was assessed for each commodity. The commodities whose prices were previously collected every other month have now been divided into two groups and the collection by major region overlaps so that the changes are distributed over each month. This practice reduces the artificial seasonal variation arising from the collecting frequency in the case of products other than seasonal ones.

The collecting frequencies for commodities are given in Appendix 1.

5.2.1 Seasonal products

The guiding principle is that the prices of seasonal products are collected only when they are available in sufficient quantities. The weights are the same for each month and there is no seasonal adjustment. Seasonal products can be divided into two categories: fruits and vegetables, clothes and sports or sports-related goods and services.

Prices of fruits and vegetables are, with the exception of cultivated strawberries, collected every month. The consumption of fruits and vegetables often varies considerably from one month to another, as do the prices. The prices of fruits and vegetables could be measured monthly with changing weights. The impact of the changes in prices would then be more accurate. On the other hand the use of monthly shifting weights might affect the index even though the prices had not changed.

The average expenditure for the base year is therefore used for each month in the consumer price index because no reliable data is

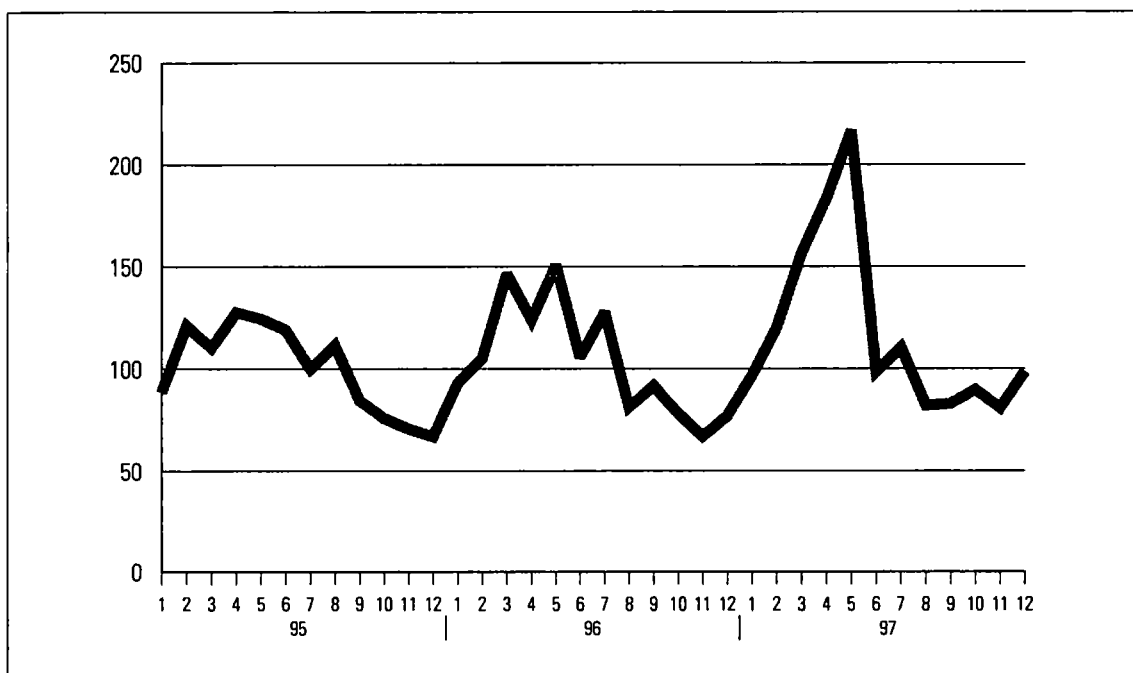
kiksi kotitalouksien kuukausittain ostamista hedelmistä ja vihanneksista ei ole saatavilla.

Paprika on tyypillinen kausivaihteluerhkö vihannes, kuviossa 7 paprikan hintaindeksi vuodesta 1995.

available on, for example, the fruits and vegetables purchased by households each month.

Paprika is a typical example of an item subject to seasonal variation, as can be seen from Figure 7.

Kuvio 7. – Figure 7.
Paprikan indeksi. – The price index for paprika.

Muiden kausituotteiden, kuten vaatteiden hinnat kerätään silloin kun niitä ostetaan yleisesti. Kausivaatteet käsitellään kuluttajahintaindeksissä omina hyödykkeinä. Siten talvivaatteiden hintoja kerätään yleensä syys-lokakuusta maaliskuuhun ja kesävaatteiden hintoja huhti-toukokuusta syys-lokakuuhun. Toinen vaihtoehto olisi tarkastella siirtymistä kesävaatteista talvivaatteisiin ja päinvastoin laadunmuutoksena, kuten mm. ruotsalaiset tekevät kuluttajahintaindeksissään.

Vaatteiden hintakehitykselle on tyypillistä, että kauden alkaessa mallisto vaihtuu ja alennusmyyntikauden alkaessa hinnat laske-

The prices of other seasonal goods, such as clothes, are collected when they are widely purchased. Seasonal clothes are treated as separate commodities in the consumer price index. The prices of winter clothes are thus as a rule collected between September-October and March-April, and those of summer clothes from April-May to September-October. Another option would be to examine the transition from summer to winter clothes, and vice versa, as a quality change, as the Swedes do, for example, in their consumer price index.

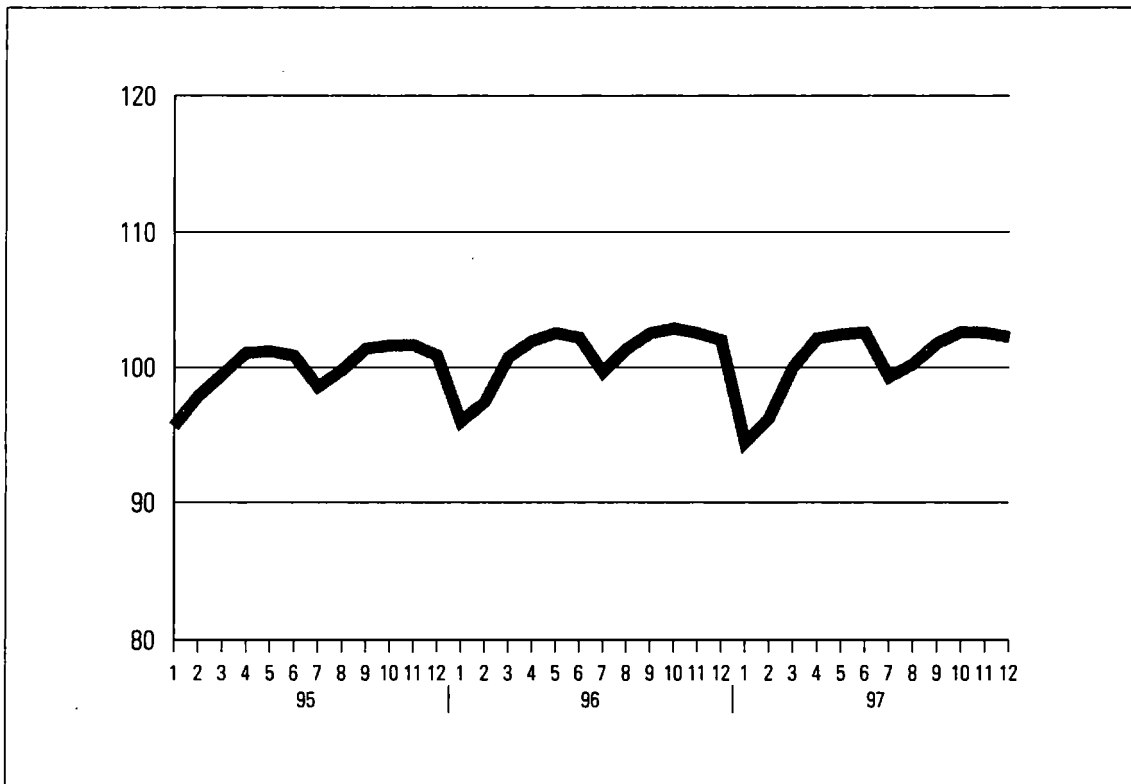
There are certain features typical of the price evolution for clothes. The collection

vat voimakkaasti, mikä voidaan todeta kuvioista 8.

changes at the beginning of the season and prices fall sharply at the start of the sales season, as can be seen from figure 8.

Kuvio 8. – Figure 8.
Vaatteiden hintaindeksi. – The price index for clothes.

Alennusmyyntien loputtua, maaliskuussa ja elokuussa, palautetaan indeksilaskennassa kausituotteiden mahdolliset alennusmyyntihinnat edelliselle normaalihintatasolle. Tämä palautus tehdään siksi, että seuraavan kauden alkaessa vertailut tehdään normaalihintatasolta. Jos alennusmyyntihintoja ei palautettaisi alennusmyyntien päättyttyä normaalihinnoiksi, nousisi vaatteiden indeksi aina kauden alettua antaen virheellisen kuvan todellisesta hintakehityksestä. Vaatealennusmyyntien käsittely on yhteydessä laadunmuutosproblematiikkaan, jota käsitellään tarkemmin luvussa 6.4.

Once the sales are over, in March-April and August-September, any reduced prices of seasonal items are returned to their normal level in index compilation. This is done in order that the comparisons can be made with the normal price level at the start of the next season. If the reduced prices were not raised to their normal level again at the end of the sale, the index for clothes would always rise at the start of the season, giving a false picture of the actual price trend. The handling of clothes sales ties in with the problem of quality change dealt with in more detail in Chapter 6.4.

5.2.2 Puuttuvien hintojen käsittely

Puuttuvien hintojen käsittely noudattelee komission asetusta EY N:o 1749/96 Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin laskemiseksi. Jos tuotetta ei ole myynnissä keruuhetkellä poistetaan kyseinen hinta indeksilaskennasta. Ennen vuotta 1997 puuttuvat hinnat olivat mukana indeksilaskennassa oletuksella, että hinta tällöin olisi säilynyt ennallaan. Nyt hinta voi puuttua maksimissaan kaksi kuukautta, minkä jälkeen kerättävä tuote on vaihdettava uuteen.

5.3 Hintatiedoista kokonaisindeksiksi

Kuluttajahintaindeksin laskenta pohjautuu noin 50 000 hintahavainnolle, jotka kerätään 110 kunnasta ja noin 2000 liikkeestä. Tarkin taso, josta ylöspäin aggregoitaessa käytetään eksplisiittisiä painoja, on perustaso. Perustason indeksit lasketaan hyödykekohtaisesti ja suuralueittain geometrisena keskiarvona. Kuluttajahintaindeksin indeksinimikkeitä on 442 kappaletta ja suuralueita on 6 joten perustason indeksejä on 2652 kappaletta. Todellisuudessa lukumäärä on hieman suurempi johtuen keskitetysti kerättävien tuotteiden erilaisesta käsittelystä.

Kullekin perustasolle lasketaan siten oikein kaavan mukaiset indeksit:

$$(3) \quad I_{t,0} = \sqrt[i]{\prod_i \frac{p_{ti}}{p_{0i}}}$$

jossa

p_{0i} = hyödykkeen i hinta perusajankohtana ja
 p_{ti} = hyödykkeen i hinta vertailuajankohtana.

5.2.2 Missing prices

Missing prices are dealt with in accordance with the Commission statute EC No 1749/96 on the calculation of a harmonised index of consumer prices. The price of an item not on sale at the moment of collection is deleted from the index calculation. Up to 1997 missing prices were included in the index calculation on the assumption that the price had not changed. Now a price can be missing for two months at most, after which the item for collection has to be replaced by a new one.

5.3 From price data to overall index

The consumer price index is based on about 50,000 price data collected from 110 municipalities and about 2,000 retail outlets. The most accurate level, for which explicit weights are used in calculating the index, is the base level. The base level indices are calculated for each commodity and major region as a geometric average. There are 442 index items in the consumer price index and 6 major regions, thus giving 2,652 base level indices. The number is in reality slightly higher due to the non-uniform handling of centrally collected products.

Indices are thus calculated for each base level according to the following formula:

$$(3) \quad I_{t,0} = \sqrt[i]{\prod_i \frac{p_{ti}}{p_{0i}}}$$

where

p_{0i} = the price of item i in the base period and
 p_{ti} = the price of item i at moment t .

Nämä perustason indeksit painotetaan ensin suuralueittaisilla hyödykepainoilla koko maan hyödykeindekseiksi, ja hyödykeindeksit painotetaan sitten koko maan hyödykepainoilla kokonaisindeksiksi, kuten kappaleessa 1.2 on kuvattu.

Ennen vuotta 1996 perustason indeksit laskettiin hintasuhteiden aritmeettisena keskiarvona. Tämä menettely on ylöspäin harhainen hintojen vaihdellessa alennusmyynnistä normaalihintaiseen ja takaisin.³ Perustason indeksien laskeminen geometrisina keskiarvoina tammikuusta 1996 alkaen alensi kuluttajahintaindeksin kuukausimuutosta vajaat 0.1 prosenttiyksikköä.

5.4 Kuluttajahintatilasto

Kuluttajahintaindeksin hinta-aineistosta laaditaan myös kuluttajahintatilasto. Keskihinnat julkaistaan lähinnä päivittäistavaroille. Kestokulutushyödykkeiden hinnat vaihtelevat yleensä niin paljon, että keskihintojen laskeminen ei ole mielekäästä.

Keskihinnat lasketaan suuralueittain (ei Ahvenanmaalle) sekä kaupparyhmittäin. Keskihinnat ovat aritmeettisiä keskihintoja.

Kuluttajahintatilastoa julkaistaan Tilastokeskuksen Hinta- ja palkkatiedotteessa kuusi kertaa vuodessa. Lisäksi maksullista hintatilastoa voi tilata suoraan Tilastokeskuksesta.

5.5 Erityisindeksit

Tilastokeskus laskee toimeksiannosta myös asiakkaan määrittelemiä indeksejä. Kuluttajahintaindeksistä voidaan tuottaa indeksejä painottaen halutuilla painoilla hyödykkeitä tai hyödykeryhmiä.

These elementary aggregate indices are first weighted by the major region commodity weights to give commodity indices for the whole country, and the commodity indices are then weighted by the commodity weights for the whole country to give the overall index as presented in chapter 1.2.

Until 1996 the elementary aggregate indices were calculated as the arithmetic average of the price relatives. This method gives an upward bias in the case of prices that change from sale to normal price and back. The calculation of the elementary aggregate indices as geometric averages from January 1996 onwards reduced the seasonal change in the consumer price index by just on 0.1 percentage point.

5.4 Consumer price statistics

The consumer price index price data are also used to produce consumer price statistics. Average prices are published mainly for groceries. The prices of consumer durables tend to vary so much that there is no point in calculating average ones.

Average prices (arithmetic) are calculated for each major region (excluding Åland) and trade grouping.

Consumer price statistics are published six times a year in the Statistics Finland Prices and Wages bulletin. Price statistics can also be purchased from Statistics Finland direct.

5.5 Special indices

Statistics Finland also calculates customised indices to order. Indices can be produced from the consumer price index by weighting commodities or commodity categories as required.

3 Perustason indeksien laskennasta enemmän ks. Kinnunen, 1993, ss. 15–17.– *For further information about the calculation of elementary aggregate indices, see. Kinnunen 1993, pp. 15–17.*

Kuluttajahintaindeksin kuukausituotannossa tuotetaan säännönmukaisesti seuraavia erityisindeksejä:

- autoilun indeksi
- kodin ulkopuolisen ruokailun indeksi
- turismi-indeksi
- indeksit tavarat, palvelut, asuminen -ryhmittelyllä
- indeksit kestävyysluokitusjaolla: lyhytikäiset, puolikestävät, kestävät ja palvelut

Maksullisia erityisindeksejä voi tilata Tilastokeskuksesta.

The following special indices are regularly produced in the monthly calculation of the consumer price index:

- index for motoring
- index for eating outside the home
- index for tourism
- goods, services and housing indices
- short-life, medium-life and long-life commodities and services indices

Special indices, for which a charge is made, can be ordered from Statistics Finland.

6 Kuluttajahintaindeksiin liittyvät harhat – *Potential biases in the consumer price index*

6.1 Substituutioharha

Laspeyresin kiinteäpainoinen indeksikaava ei ota huomioon suhteellisten hintojen muutoksesta mahdollisesti aiheutuvaa kulutuksen muutosta. Esimerkiksi, jos sisäfileen hinta suhteessa siankeskikyylkeen laskee, sisäfileen kysyntä nousee siankeskikyyljen kysynnän laskiessa. Kiinteäpainoinen indeksi, joka käyttää perusvuoden painoja, ei ota tätä huomioon. Tästä aiheutuvaa harhaa nimitetään substituutioharhaksi.

Substituutioharhan suuruus riippuu kotitalouksien reagoinnista hintojen muutokseen sekä hintamuutosten suuruudesta. Substituutioharha on sitä suurempi ongelma mitä harvemmin indeksin painorakennetta tarkistetaan. Suomen kuluttajahintaindeksi on perinteisesti uudistettu joka viides vuosi. Kokonaisindeksin tasolla substituutioharhan ei arvioida olevan kovin merkittävä.

6.2 Uusista tuotteista aiheutuva harha

Eryityisesti perusajankohdan painoja käyttävä kiinteäpainoinen kuluttajahintaindeksi saattaa sisältää harhaa, mikä syntyy uusien tuotteiden ilmestymisestä markkinoille. Uusista merkittävistä tuotteista puhuttaessa usein viitataan matkapuhelimiin ja tietojenkäsittelylaitteisiin. Eryityisesti jos hinnat laskevat voimakkaasti, mikä aiheuttaa suuren kysynnän kasvun, kiinteäpainoisessa indeksissä tätä ei ehkä riittävän nopeasti voida ottaa huomioon. Tällaisessa tapauksessa yhdellä yksittäisellä tuotteella saattaa olla näkyvä vaikutus kuluttajahintaindeksin vuosimuutokseen. Tähän potentiaalisen harhan lähteeseen on puututtu komission asetuksella (EY N:o 1749/96).

6.1 Substitution bias

The Laspeyres fixed-weight index formula does not make allowance for any change in consumption due to change in relative prices. For example, if the price of best steak in proportion to pork ribs drops, the demand for best steak will rise and that for pork ribs fall. A fixed-weight index using base year weights does not allow for this, and the resulting bias is called substitution bias.

The magnitude of the substitution bias depends on households' reaction to the change in prices and the magnitude of the price changes. The less frequently the index weight structure is adjusted, the greater the substitution bias is. The Finnish consumer price index has traditionally been adjusted every five years. The substitution bias is not estimated as being very significant at overall index level.

6.2 Bias caused by new products

A fixed-weight consumer price index using base period weights may be particularly prone to bias due to the appearance of new products on the market. Mobile phones and information technology equipment are often quoted in speaking of significant new products. If the prices fall quickly, resulting in strong demand, a fixed-weight index is not, perhaps, capable of making sufficiently rapid allowance for this. In such cases one specific product may have a conspicuous influence on the year-on-year change in the consumer price index. A Commission statute (EC No 1749/96) has been issued on this potential source of bias.

Matkapuhelinten räjähdysmäinen suosion kasvu 1990-luvun puolivälin jälkeen näkyy Suomen kuluttajahintaindeksissä 1995=100 vuoden 1998 alusta. Yhdenmukaistettuun kuluttajahintaindeksiin ne otettiin mukaan vuoden 1997 alusta.

Tietojenkäsittelylaitteet ovat olleet kuluttajahintaindeksissä jo vuodesta 1990. Nopeasti kehittyvät markkinat ja tuotteiden lyhentyneet elinkaaret pakottavat myös osaltaan kuluttajahintaindeksin painorakenteen ja indeksikorin tarkistamiseen useammin kuin kerran viidessä vuodessa.

Sellaiset uutuudet, jotka ovat olemassa-olevan tuotteen parempia versioita, tulevat joustavammin mukaan kuluttajahintaindeksin indeksikorin valikoimiin.

6.3 Liikeotoksesta aiheutuva harha

Indeksiuudistuksissa tarkistetaan keruuliikkeiden otos. Valitut liikkeet pyritään sen jälkeen pitämään samoina koko indeksilaskennan ajan. Jos kotitaloudet alkavat suosia jotain tiettyä liiketyyppeä, esimerkiksi suuria automarketteja pienempien kauppojen sijasta, aiheutuu tästä potentiaalista harhaa, jos tuotteiden hinnat tai hintakehitys poikkeavat.

Suomen kuluttajahintaindeksissä on maan kokoon nähden varsin suuri määrä keruuliikkeitä (noin 2000), jolloin liikeotoksesta aiheutuvan harhan merkitys jäänee pieneksi. Lisäksi lopetettavat liikkeet korvataan uusilla ottamalla huomioon keruualueen markkinatilanne. Kun keruuliike vaihtuu, ei liikkeen vaihdoksesta aiheudu indeksimuutosta. Saman tuotteen hinta voi poiketa liiketyypin välillä johtuen mm. palvelutaseroista, liikkeen sijainnista, yleisistä valikoimista, hinnoittelupolitiikasta jne.

The explosive growth in the demand for mobile phones since the mid-1990s is reflected in the Finnish consumer price index 1995=100 from the beginning of 1998. Mobile phones were included in the harmonised index of consumer prices as of the beginning of 1997.

Computer hardware and software have been in the consumer price index since 1990. The rapidly developing markets and shorter life cycles of products are also making it necessary to renew the consumer price index weight structure and the index basket more often than just once in five years.

New products that are better versions of existing ones get more flexibly included in the range of items in the consumer price index basket.

6.3 Bias arising from the retail outlet sample

The retail outlet sample is reassessed in index updates. The outlets chosen are if possible then kept the same throughout the index period. If households begin to favour some particular type of outlet, such as big hypermarkets instead of smaller stores, this can be a potential source of bias if the prices or price evolutions of products differ.

The significance of the bias arising from the retail outlet sample is not likely to be very big in the Finnish consumer price index, which draws on a very large number (about 2,000) of outlets in proportion to the country's size. Outlets that close are, furthermore, replaced by new ones, allowing for the market situation in the collection region. A change of collection outlet does not cause a change in the index. The price of a product may vary from one type of outlet to another due to, among other things, differences in the level of service, the location of the outlet, its general range of products, pricing policy, etc.

6.4 Laadunmuutoksista aiheutuva harha

Kuluttajahintaindeksin tavoitteena on mitata ns. puhdasta hintakehitystä. Siten tuotteiden ja palvelusten laadussa tapahtuvat muutokset on otettava huomioon indeksilaskennassa. Laadunmuutoksista aiheutuvaa potentiaalista harhaa pidetään suurimpana kuluttajahintaindeksin ongelmana ja asiaan on viime vuosina kiinnitetty paljon huomiota.

Kuluttajahintaindeksin laadinnassa joudutaan laadunmuutoksia tai laatueroja pohdiskelemaan lähinnä kahdessa tapauksessa: keruussa ollutta tuotetta ei enää löydy keruuliikkeestä, sen valmistus on mahdollisesti lopetettu tai se ei enää kuulu liikkeen valikoimiin. Tällöin tuote pitää korvata uudella. Toinen tapaus on, kun olemassaolevaan tuotteeseen liittyen esitellään uusi vuosimalli, joka perusominaisuuksiltaan on sama kuin edellinen malli, mutta laatuominaisuuksiltaan muuttunut. Tässä tapauksessa tuotteessa on tapahtunut "hiipivää" laadunmuutosta ja se on arvioitava puhtaan hintakehityksen laskemiseksi.

Laadunmuutoksista on viime vuosina kirjoitettu paljon lähinnä tilastovirastojen toimesta. Tilastokeskus on ollut hyvin aktiivinen ns. hedonisen menetelmän tutkimisessa ja kehittämisessä palvelemaan käytännön indeksilaskentaa. Toistaiseksi Tilastokeskus käyttää hedonista menetelmää käytettyjen autojen sekä omistusasuntojen hintaseurannassa. Kestokulutushyödykkeiden sekä vaatteiden hintaseurantaan kehitellään myös hedonista menetelmää. Myös vuokratilastossa sovelletaan hedonista menetelmää, mutta vuokrakehitys kuluttajahintaindeksissä perustuu toistaiseksi vielä peräkkäisinä vuosineljänneksinä samojen vuokra-asuntojen seurantaan.

Hedoninen menetelmä pyrkii puhdistamaan eri tuotteiden laatuerot objektiivisten, mitattavien tai luokiteltavien tekijöiden avulla. Sen sijaan, että seurataan vain tuotteen

6.4 Bias caused by quality change

The aim of the consumer price index is to measure the pure price change. Any changes in the quality of goods and services must therefore be taken into account in index compilation. The potential bias caused by quality changes is considered to be the biggest problem as regards the consumer price index and has attracted widespread attention in recent years.

In calculating the consumer price index, quality changes or quality differences have to be considered mainly in two cases. The first is if a product for collection is no longer stocked by the retail outlet, its manufacture has maybe been discontinued or it is no longer in the outlet's range. In this case the product has to be replaced by another one. The second case is when a more recent version of an existing product is brought out; its basic features are the same but it is better than the previous version from the manufacturer's or the retailer's point of view. In this case the product has undergone an "insidious" quality change that has to be estimated in order to calculate the pure price change.

Much has been written about quality change in the past few years, mainly by the statistical authorities. Statistics Finland has been very active as regards research and development of the hedonic method to facilitate practical index calculation. So far Statistics Finland uses the hedonic method to monitor the prices of used cars and owner-occupied dwellings, but a hedonic method is also being developed for consumer durables and clothes. A hedonic method is also applied in the rent statistics, but the change in rents in the consumer price index is so far still based on the monitoring of rental agreements that have not changed.

The hedonic method seeks to remove the quality differences from products by means of objective, measurable or classifiable factors. Instead of observing only the price of the

hintaa, seurataan tuotteen keskeisten hintaan ja laatuun vaikuttavien tekijöiden muutosta. Esimerkiksi polynimureille on kehitetty seuraava hedoninen malli:

$$(4) \quad \text{Log } P_{it} = \alpha \sum_{k=1}^p \beta_k x_{ik} + \sum_{t=2}^j \lambda_t T_{it} + \varepsilon_{it} ,$$

missä polynimureiden logaritmoituja hintoja ($\text{Log} P_{it}$) selitetään seuraavilla laatu tekijöillä (x_{ik}) ääni, imuteho, paino, teho, toimintasäde ja eräät erityisvarusteet. Indeksimuutos luetaan kertoimen λ mukaan.

Matkapuhelimille on kehitetty vastaalainen malli, jossa hintoja selitetään seuraavien muuttujien avulla: puhelimen koko, soittäänten lukumäärä, vastaamattomien puhelujen muistio ja puheaika.

6.4.1 Laadunmuutosten käsittely kuluttajahintaindeksissä

Kuluttajahintaindeksi pyrkii myös käytännössä olemaan ns. puhdas hintaindeksi, joten hyödykelaadun vaihdon yhteydessä eliminoidaan se osa mahdollisesta hinnan muutoksesta, joka johtuu yksinomaan laadun muuttumisesta. Arvion laadunmuutoksen vaikutuksesta tekevät Tilastokeskuksen haastattelijat myymälähenkilökunnan avustuksella. Arviot tarkistetaan keskitetysti Tilastokeskuksessa.

Käytännössä käytetään nk. Laadunmuutoskoodeja.

Esimerkiksi:

koodi 00 = tarkoittaa, että laadut samanlaisia, hinnanero menee sellaisenaan indeksiin,

koodi 01 = tarkoittaa, että 10% hinnanerot tulkitaan aiheutuvaksi laatueroista, 90% hinnanerosta menee indeksiin,

product, it observes the change in the main factors influencing the price and quality of the product. For example, the following hedonic model has been developed for vacuum cleaners:

$$(4) \quad \text{Log } P_{it} = \alpha \sum_{k=1}^p \beta_k x_{ik} + \sum_{t=2}^j \lambda_t T_{it} + \varepsilon_{it} ,$$

where the prices converted into logarithms of vacuum cleaners ($\text{Log} P_{it}$) are explained by the following quality factors: (x_{ik}): sound, suction, weight, power, operating radius and certain special attachments. The index change is read from the coefficient λ .

A corresponding model has been developed for mobile phones in which prices are explained by means of the following variables: size, number of ringing tones, memory of missed calls and talk time.

6.4.1 The handling of quality changes in the consumer price index

The consumer price index also tries to be a "pure" price index in practice. In dealing with a change in quality the price change component due exclusively to the change in quality is therefore eliminated. The effect of the quality change is assessed by the Statistics Finland price collectors with the help of the sales staff. The estimates are centrally checked at Statistics Finland.

In practice, "quality change codes" are used.

For example:

code 00 = qualities equal, price difference entered as such in index,

code 01 = 10% of price difference interpreted as being due to quality change, 90% entered in index,

code 02 = 80% entered in index,

koodi 02 = indeksi nousee 80% hinnaneros-
ta,
koodi 10 = tarkoittaa, että kyseessä täysin eri-
laiset tuotteet ja vertailu ei ole
mahdollista, 100% hinnanerosta
tulkitaan laadunmuutokseksi ja
tuotteen indeksi ei muutu.

Esimerkiksi, jos haastattelijä joutuu vaihtamaan 100 mk maksavan tuotteen 150 mk maksavaan tuotteeseen, tarkoittaisi tämä 50:n prosentin hinnannousua. Haastattelijä saa myymälähenkilökunnan avustuksella tehtyä arvion, että tuotteen laatu on parantunut selvästi, ja se selittää suuren osan tuotteen hinnannoususta, esimerkiksi tuote on valmistettu kestävämmästä materiaalista. Tällöin ilmoittamalla laadunmuutuskoodiksi 08, 80 prosenttia hinnanerosta selittyy laadunparannuksella ja 20 prosenttia hinnanerosta. Tällöin tuotteiden 50 markan hinnanerosta 20 prosenttia eli 10 markkaa vaikuttaa indeksiin.

Laadunmuutostapauksissa ei muuteta tuotteen todellista hintaa. Koska tavoitteena on tietyn indeksivaikutuksen aikaansaaminen puhtaan hintaindeksin teorian mukaan, tehdään muutokset tuotteen perushintaan. Käytännössä laadunmuutokset eliminoidaan seuraavan kaavan mukaan:

$$(5) \quad p_0^j = \frac{p_t^j}{p_t^{jk} / p_0^i},$$

jossa

$p_t^{jk} = p_t^j - \Delta p^L$ kun hinnan- ja laadunmuutos ovat samansuuntaisia,

$p_t^{jk} = p_t^j + \Delta p^L$ kun hinnan- ja laadunmuutos ovat erisuuntaisia,

$$\Delta p^L = (p_{t-1}^i) \times \frac{L\%}{100},$$

p_0^i = vanhan hyödykelaadun i perushinta,

code 10 = totally different products, comparison impossible, 100% of price difference interpreted as quality change and the index for the product does not change.

To give an example: if the price collector has to exchange an article costing FIM 100 for one costing FIM 150, it would signify a 50 per cent price rise. With the help of the sales staff the price collector estimates that the quality of the product has clearly improved, which explains most of the price increase. For example, the product is made of a more lasting material. The quality change code would then be 08; 80 per cent of the price difference would be attributed to improved quality and 20 per cent to price difference. Thus 20 per cent or FIM 10 of the FIM 50 price difference between the products would affect the index.

The real price of the product is not changed in quality change cases. Since the object is to obtain a certain index effect in accordance with the pure price index theory, the changes are made to the basic price of the product. Quality changes are in practice eliminated according to the following formula:

$$(5) \quad p_0^j = \frac{p_t^j}{p_t^{jk} / p_0^i},$$

where

$p_t^{jk} = p_t^j - \Delta p^L$ when the price and quality changes are in the same direction,

$p_t^{jk} = p_t^j + \Delta p^L$ when the price and quality changes are in different directions,

$$\Delta p^L = (p_{t-1}^i) \times \frac{L\%}{100},$$

p_0^i = basic price of old commodity quality i ,

p_0^j = uuden hyödykelaadun j perushinta (uusi perushinta),
 p_t^j = kuukauden t uuden hyödykelaadun j hinta,
 p_{t-1}^i = edellisen kuukauden vanhan laadun i hinta,
 $L\%$ = laadunmuutosprosentti, kuinka monta prosenttia hinnanerosta on laadunmuutosta,
 p_t^{jk} = uuden hyödykelaadun j korjattu nykyhintaa, hinta josta laadunmuutos on eliminoitu ja
 Δp^L = laadunmuutoksesta johtuva hinnannmuutos.

Päivittäistavaroiden hintakeruussa laadunmuutokset eivät ole suuri ongelma. Yleensä tuotteet tulkitaan joko täysin vertailukelpoisiksi (koodi 00) tai täysin erilaisiksi (koodi 10). Hedelmien ja vihannesten, pakasteseitin, erikoisvehnäjauhojen ja maitotuotteiden eri merkit arvioidaan saman laatuiseksi. Esimerkiksi eri valmistajien leivät, jäätelöt, puurohiutaleet jne. tulkitaan eri tuotteiksi eikä niille siten tehdä laatuarviointia. Kerättävän hyödykkeen laatua (merkkiä, valmistajaa) vaihdetaan vain silloin, kun vanhaa tuotetta ei enää tule kauppaan myyntiin. Haastattelijan on aina tuotetta valitessa otettava suosituin (eniten myyty) merkki, joka mahtuu annettuihin laatumääritelmiin.

Laadunmuutosongelmat ovat suurimpia alueittain keskitetyssä keruussa. Alueittain keskitetty keruu kattaa vaatteiden, kodinkoneiden ja kotitaloustavaroiden, viihde-elektronikan ja vapaa-ajan välineiden sekä eräiden palveluiden hinnat. Lähes kaikille kestokulutushyödykkeille on tyypillistä, että vähintään kerran vuodessa markkinoille tulee uusi vuosimalli. Uuden vuosimallin sanotaan yleensä olevan ominaisuuksiltaan parempi ja usein hintakin on muuttunut. Tilastokeskuksen haastattelijat tekevät tällöin edellä kuvatun laadunmuutosarviointin.

p_0^j = basic price of new commodity quality j (new basic price),
 p_t^j = price of new commodity quality j in month t
 p_{t-1}^i = price of old commodity quality i in previous month,
 $L\%$ = quality change percentage; how many per cent of the price differential is quality change,
 p_t^{jk} = corrected present price of new commodity quality j the price from which quality change has been eliminated and
 Δp^L = price change due to quality change.

Quality changes are not a very great problem in the case of groceries. Usually products are interpreted as being either fully comparable (code 00) or as totally different (code 10). Different brands of fruit and vegetables, frozen fish, flours and milk products are estimated as being of the same quality. The bread, ice cream, porridge flakes, etc., of different manufacturers are interpreted as being different products and no quality estimation is made for them. The quality (brand, manufacturer) of an item to be collected is changed only when the old product is no longer on the market. In choosing a product the price collector always chooses the most popular (most sold) brand that satisfies the given quality criteria.

The quality change problems are biggest in regionally centralised collection. This covers the prices of clothes, household appliances and equipment, consumer electronics, leisure equipment and certain services. A new model of almost all consumer durables tends to come onto the market at least once a year. The new model is usually said to be superior to the old one, and the price is often different. In such cases the Statistics Finland collectors make a quality change estimate as described above.

6.4.2 Tulevaisuuden näkymiä laadunmuutosharhan pienentämiseksi

Tilastokeskus jatkaa laadunmuutosmenetelmien kehittämistä painottaen menetelmien soveltuvuutta käytäntöön. Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin piirissä tutkitaan myös laadunmuutosongelmien hallinnointia.

Tilastokeskuksen tarkoituksena on siirtyä asteittain tietokoneavusteiseen tiedonkeruuseen myös kuluttajahintaindeksissä. Ensimmäisessä vaiheessa kädessäpidettäviä atk-laitteita pyritään ottamaan hintakeruuseen alueittain keskitetyssä hintakeruussa. Tällöin haastattelijat keräävät enemmän tuotteiden laatua kuvaavaa tietoa systemaattisemmin ja yhtenäisesti. Tätä laatua kuvailevaa tietoa tullaan käyttämään hedonisen menetelmän pohjana ensivaiheessa kodinelektronikassa ja muissa teknisissä tuotteissa. Myös muita vaihtoehtoisia menetelmiä tutkitaan, kuten esimerkiksi hintojen limittämistä (ketjuttamista) päällekkäisten hintahavaintojen avulla. Myös selvempiä päättelysääntöjä vertailukelpoisuuden määrittämiseksi etsitään.

6.4.2 The prospects of reducing the quality change bias

Statistics Finland will continue to develop its quality change methods, the emphasis being on the suitability of the methods in practice. The management of quality change problems will also be examined in relation to the harmonised index of consumer prices.

Statistics Finland aims to gradually transfer to computer-aided data collection for the consumer price index. At the initial stage a handheld computer will where possible be used for regionally centralised collection. The price collectors will then collect more data describing the quality of products more systematically and more uniformly. This quality data will then be used as the basis for the hedonic method, initially for consumer electronics and other technical products. Other alternative methods are also being examined, such as the chaining of prices by means of overlapping price collection. Clearer inference rules are also being sought in order to define comparability.

7 Ongelmallisia eriä kuluttajahintaindeksissä – Problem items in the consumer price index

7.1 Asumiskustannusten käsittely

7.1.1 Omistusasumisen mittaaminen kuluttajahintaindeksin historiassa

Suomen asuntomarkkinoita leimasi aina vuoteen 1995 asti vuokrasääntely mikä käytännössä rajoitti paljon vuokramarkkinoiden toimintaa. Vuoteen 1967 asti kuluttajahintaindeksissä mitattiin kaikkea asumista, myös omistusasumista, pelkillä vuokrilla. Vuosina 1968–74 mittaamisessa oli mukana myös rakennuskustannusindeksi ja vuodesta 1975 lähtien aina vuoteen 1984 omistusasumista mitattiin ns. imputointimenetelmällä.

Omistusasuminen otettiin erikoistarkasteleluun 1985=100 indeksissä ja sille kehitettiin oma mittaustapa. Omistusasumisen kustannusten seuraaminen vuokrien mukaan oli osoittautunut epätydyttäväksi, sillä vuokrat kehittyivät erittäin säännellyissä olosuhteissa eikä raha- tai pääomamarkkinoilla eikä usein kustannustasollakaan ollut suoraa yhteyttä vuokrien tarkistamiseen. Vuodesta 1988 lähtien omistusasumisen pääomakustannukset ovat vaikuttaneet merkittävästi kuluttajahintaindeksin osoittamaan inflaatiokehitykseen.

Kuluttajahintaindeksin 1990=100 uudistamisessa omistusasumisen mittaamistapa jätettiin ennalleen ja vain painorakennetta tarkistettiin.

1980-luvun lopussa tapahtunut pääomamarkkinoiden vapautuminen, sitä seurannut hurja asuntojen hintojen nousu ja vielä hurjempi lasku 1990-luvun alussa ovat pakkaneet tarkastelemaan myös kuluttajahintaindeksiä kriittisemmin. Kun tähän liittyy vielä asteittain edennyt vuokrasääntelyn purku, voidaan asuntomarkkinoiden toimivuutta

7.1 Dealing with housing costs

7.1.1 The measurement of owner occupied housing in the history of the consumer price index

The Finnish housing markets were until 1995 subject to rent control, which in practice placed great restrictions on the rental markets. Until 1967 all forms of housing, owner-occupancy included, were measured as rents alone; this included the consumer price index. The building cost index was also included 1968–74, and from 1975 to 1984 owner-occupied housing was measured by the imputed method.

Owner-occupied housing was picked out for special examination in the 1985=100 index, and a special measurement procedure was developed for it. The monitoring of the costs of owner-occupied housing according to rents had proved unsatisfactory because rents were strictly controlled and neither the finance and capital markets nor, in many cases, the actual costs had any direct link with rent adjustment. Since 1988 the capital costs of owner-occupied housing have had a significant impact on the trend in inflation indicated by the consumer price index.

When the consumer price index 1990=100 was revised, the calculation of owner-occupied housing was not adjusted and only the weight structure was revised.

The deregulation of the capital markets at the end of the 1980s, the ensuing steep rise in the prices of dwellings and the even steeper drop in the early 1990s have necessitated a more critical examination of the consumer price index. Since this has been accompanied by a gradual lifting of rent control, the func-

sekä kotitalouksien kohtaamaa (omistusasumisen) hintakehitystä tarkastella uudessa valossa.

7.1.2 Mikä tekee omistusasumisesta ongelmallisen?

Kuluttajahintaindeksille asetetaan nykyään kahdenlaisia tavoitteita. Sen olisi toisaalta toimittava kompensaation apuvälineenä⁴, mutta toisaalta myös rahapolitiikan toimivuutta mittaavana indikaattorina.

Suomen kuluttajahintaindeksissä on voimakkaasti korostunut kuluttajahintaindeksin käyttö kompensaatioindeksinä. Tämä näkyy erityisesti eläke- ja sosiaalietuuksien tarkistuksissa. Myös keskitetyt tulopoliittiset palkkatarkistukset ovat usein sisältäneet indeksiehdon, mikä tietyn inflaatiokynnyksen ylittyttyä nostaisi automaattisesti palkkoja.

Euroopan keskuspankki (EKP) lähtee kuitenkin eri tavoitteesta. Kuluttajahintaindeksiä olisi muokattava niin, että se mahdollistaa eri maiden hintatason vakauden vertailun. Paitsi että EKP ja EU:n komissio korostavat vertailukelpoisuutta, niin ne korostavat myös sitä, että inflaation mittaamisen on perustuttava markkinoilla havaittuihin todellisiin transaktioihin eikä mm. imputoituja (johdettuja) hintoja saisi sisältyä kuluttajahintaindeksiin (YKHI).

Suomen Pankki on sitonut oman inflaatiotavoitteensa pohjainflaatioindikaattorin (PII) mukaiseen indeksiin, joka ei huomioi omistusasumisen pääomakustannusten eikä välillisten verojen ja tukipalkkioiden muutoksia.

Omistusasumisen rooli on koettu niin ongelmalliseksi, että sitä on suositeltu jopa jätettäväksi inflaatiomittarin ulkopuolelle. Tär-

tioning of the housing markets and the price change encountered by households (owner occupancy) can be examined in a new light.

7.1.2 What makes owner-occupied housing a problem?

The consumer price index nowadays has two objectives: to act as a means of compensation⁴ and at the same time as an indicator of the success of fiscal policy.

The Finnish consumer price index has strongly emphasised the use of the consumer price index as a compensation index. This is particularly evident in the adjustments to pensions and other social benefits. The central wage agreements have, furthermore, often carried an index clause by which wages and salaries will automatically be raised if inflation exceeds a specified level.

The European Central Bank (ECB) nevertheless have a different objective. They say that the consumer price index should be modified to permit comparison of the stability of the price level in different countries. In addition to stressing comparability, the ECB and the Commission also insists that the calculation of inflation must be based on real transactions observed in markets and that imputed prices may not be included in the harmonised index of consumer prices.

The Bank of Finland has tied its inflation target to an index in accordance with the indicator of underlying inflation that does not allow for changes in the capital costs of owner-occupied housing or in indirect taxes and subsidies.

The role of owner-occupied housing is felt to be such a problem that its exclusion from the index of underlying inflation has even

4 Ns. COL-periaate eli elinkustannusindeksiperiaate kuluttajan valintateoriasta ja hyvinvointiteoriasta nähtynä. – COL, or cost of living principle, as seen from the angle of the consumer's choice theory and the welfare theory.

kein tällaisista syistä on, että oman asunnon hankintaan liittyy yleensä myös investointinäkökohta ja oman asunnon ostolla on perinteisesti suojauduttu myös inflaatiota vastaan. Toisaalta omistusasunto voidaan mieltää kestäkulutushyödykkeeksi, joka ostetaan yhdellä periodilla, mutta jota käytetään useita vuosia.

Asuntolainojen korot muodostavat erityisen ongelma-alueen. Jos asunnon osto rahoitetaan asuntolainalla, on korko kotitalouden kannalta merkittävä menoerä. Toisaalta korko liittyy hankinnan maksutapaan, eikä maksutavalla sinänsä tulisi olla inflatorista vaikutusta.

7.1.3 Omistusasumisen mittaaminen kuluttajahintaindeksissä 1995=100

Kuluttajahintaindeksin 1995=100 omistusasumisen mittaamistavoille oli tarjolla periaatteessa kolme menetelmää:

- Imputointimenetelmä, jolloin omistusasumisen hintakehitys johdetaan vuokra-asuntojen avulla.
- Käyttökustannuksiin perustuva menetelmä ilman oman pääoman tuottoa (nykyisen menetelmän mukaisesti)
- Nettohankintaan perustuva menetelmä ilman korkoja ja oman pääoman tuottoa, kattaen laajasti korjausrakentamisen.

Omistusasumisen mittaamenetelmää arvioitaessa päädyttiin seuraaviin ratkaisuihin:

- Imputointimenetelmä on rajattava pois, sillä se perustuu johdettuun, ei markkinoilla havaittuun hintakehitykseen. Lisäksi Eurostat suosittaa myös imputointien välttämistä.
- Asuntolainojen korot, tosin asuntovelkaisuille kotitalouksille merkittävä menoerä, liittyy asunnon oston rahoittamiseen ja maksutapaan. Korkojen näkyminen kuluttajahintaindeksissä ilman oman

been recommended. The main such reason is that purchasing a dwelling usually has an investment aspect, and people have traditionally been protected against inflation in purchasing a home of their own. On the other hand, an owner-occupied dwelling may be regarded as a consumer durable that is purchased during one period but that is used for many years.

The interest on housing loans is a problem all of its own. To the household buying its home with a loan, the interest is a considerable expenditure item. On the other hand, the interest is part of the method of payment, and methods of payment should not as such have any inflationary impact.

7.1.3 Measurement of owner-occupied housing in the consumer price index 1995=100

There were in principle three possible procedures for calculating owner-occupied housing in the consumer price index 1995=100:

- The imputation method, in which the price development in owner-occupied housing is imputed from rental dwellings.
- The method based on running costs excluding the capital yield (as in the present method)
- The method based on the net purchase price excluding interest and other return on capital and broadly covering building conservation.

The following solutions were arrived at in assessing the method for measuring owner-occupied housing:

- The imputation method must be rejected because it is based on an imputed, not an observed price development. What is more, Eurostat recommends the avoidance of imputations.
- The interest on housing loans is, while a significant expenditure item for households, connected with the financing and

pääoman tuottoa/tappiota on vaikeasti perusteltava.

- Vaikka oman pääoman tuottoa ei saada luotettavasti arvioitua on korkojen mukanaolo perusteltu niin kauan, kun kuluttajahintaindeksin pääkäyttö on kompensatiokäyttö. Jos, niin kuin yhdenmukaisesti kuluttajahintaindeksissä, tarkoitus on painottaa nimenomaan inflaation mittaamista rahapoliittisena ilmiönä, korkojen rooli on erilainen. Korkomuutoksilla ei tällöin määritelmällisesti saisi olla inflatorista/deflatorista vaikutusta.
- Asunnon kuluminen, joko tulkiten poistona tai asuntokannan uudistumisena, tulisi näkyä kuluttajahintaindeksissä. Asunnon kuluminen voidaan ratkaista joko ylläpito- ja korjauskustannusten kautta tai uudisrakentamisella, ja hintaindikaattoreiksi voidaan valita joko asuntojen hintaindeksi tai ehkä paremmin uusien asuntojen hintaindeksi.
- Nettohankintahintaan perustuva menetelmä johtaisi voimakkaasti vaihteleviin ja jopa negatiivisiin painoihin.
- Korjauskustannusten tulkinta kuluttajahintaindeksissä olisi lavennettava kattamaan myös "suurempia korjauksia". Käytännössä tämä tarkoittaa, että korjausten paino kasvaa oleellisesti nykyiseen tilanteeseen verrattuna.

Tilastokeskuksen vuonna 1988 omaksu-
maa, käyttökustannuksiin perustuvaa omis-
tusasumisen mittaamistapaa päätettiin jatkaa
myös kuluttajahintaindeksi 1995=100:ssa.
Uuden indeksin mukaan omistusasumisen
painot ovat:

payng for the dwelling. It is difficult to justify the including of interest in the consumer price index while at the same time excluding returns/losses on capital.

- Even though the capital yield cannot be estimated reliably, the inclusion of interest is justifiable so long as the main use of the consumer price index is for compensation. If, as in the harmonised index of consumer prices, the aim is specifically to stress the measurement of inflation as a fiscal policy phenomenon, the role of interest is different. Changes in interest rates should not then by definition have an inflatory/deflatory effect.
- The wear on housing, interpreted either as a depreciation or as renewal of the housing stock, should be reflected in the consumer price index. The wear of a dwelling can be determined via either the maintenance or the repair costs, or by newbuilding, and the price indicator can in this case be either the dwelling price index or, maybe preferably, the price index of new dwellings.
- The method based on the net purchase price would lead to markedly fluctuating and even negative weights.
- The interpretation of repair costs in the consumer price index should be broadened to take in "major repairs". In practice this means that repairs would have considerably more weight than is the case at present.

The method of measuring owner-occupied housing adopted by Statistics Finland in 1988 and based on running costs has been continued in the consumer price index 1995=100. According to the new index, the owner-occupied housing weights are:

Taulukko 3. – Table 3.

Omistusasumisen painot kuluttajahintaindeksissä 1990=100 ja 1995=100. –

Weights of owner occupied housing in the consumer price indices 1990=100 and 1995=100.

	KHI 1990=100 MK/kotitalous – CPI 1990=100 FIM/household	KHI 1995=100 MK/Kotitalous – CPI 1995=100 FIM/household
Poistot – Depreciation	5907 (5,2%)	3264 (2,9%)
Asuntolainojen korot – Interest on housing loans	5239 (4,6%)	4183 (3,7%)
Hoitokustannukset – Maintenance costs	2722 (2,4%)	2928 (2,6%)
Korjauskustannukset – Repair costs	826 (0,7%)	3161 (2,8%)

Lisätty: oman asunnon perusparannustyöt 2188, joka pienentää poistojen osuutta -
Added: FIM 2188 in basic repairs on own dwelling; this reduces the depreciation

Kulutustutkimuksesta saa erikseen tiedot oman asunnon perusparannustöistä, mikä kattaa kaiken muun kuin pintaremontin (mm. kantaviin rakenteisiin liittyvät työt). Poistot kuvaavat asunnon arvonalenemista jälleenhankintaan suhteutettuna. Kulutustutkimuksen poistotermistä vähennettiin perusparannustöitä vastaava summa ja se lisättiin korjauskustannuksiin. Näin kuvataan paremmin todellisia oman asunnon käyttökustannuksia.

Omistusasumisen painojen tarkistus vaikutti kuluttajahintaindeksin vuosimuutokseen, kun muuhun kulutukseen käytetyt markat pidettiin ennallaan, oheisen kuvion mukaisesti:

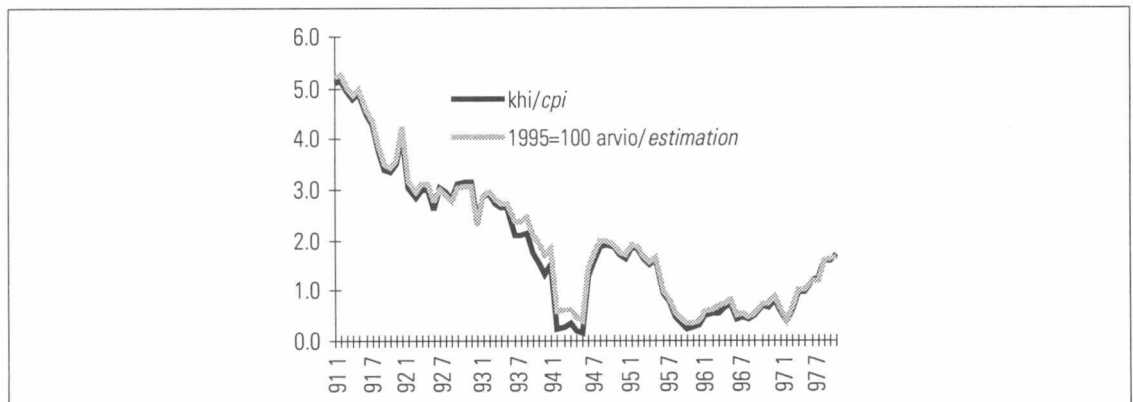
The survey of consumption itemises basic repairs separately; these cover everything apart from surface redecorating (and thus include e.g. work on the bearing structures). The depreciation reflects the drop in value of the dwelling in relation to the cost of replacement. A sum corresponding to basic improvements was deducted from the depreciation term in the survey of consumption and added to the repair costs. This yields a better picture of the real running costs of a dwelling.

The adjustment of the owner-occupied dwelling weights influenced the year-on-year change in the consumer price index as follows when the other sums spent on consumption remained unchanged:

Kuvio 9. – Figure 9.

Omistusasumisen painojen tarkistuksen vaikutus kuluttajahintaindeksiin 1995=100. –

The effect of revising the weights of owner occupied housing in the consumer price index 1995=100.

7.2 Verot ja veroluonteiset maksut

Kuluttajahintaindeksi sisältää kaikki kuluttajien maksamat välilliset verot, lähinnä arvonlisäveron sekä hyödykeverot, kuten poltoneste-, alkoholi- ja tupakkaveron.

Veroluonteiset maksut, jotka kansantalouden tilinpito tulkitsee veroiksi luetaan kuluttajahintaindeksissä kulutukseen kuuluvaksi. Tällaisia ovat mm. asiakirjojen lunastusmaksut, metsästys- ja kalastusluvat ja auton käyttömaksu (ajoneuvovero). Myös kirkollisvero luetaan kuluttajahintaindeksissä kulutukseen.

7.3 Julkiset palvelut

Julkisten palveluiden mukaanotto kuluttajahintaindeksiin on tietystä mielessä ongelmallinen, sillä oikean hintakäsitteen määrittäminen voi olla vaikeaa. Peruseriaatteena nimenomaan kompensatiokäyttöön tarkoitettulla indeksillä on, että indeksin tulisi heijastella kuluttajien todella maksamia osuuksia ja hintoja. Julkisten palveluiden hintojen kansainvälinen vertailu on koettu institutionaalisten erojen takia niin vaikeaksi, että julkiset palvelut, siltä osin kuin ne ovat tuettuja (sairausvakuutuskorvaukset) eivät toistaiseksi ole kuuluneet yhdenmukaistettuun kuluttajahintaindeksiin. Komission asetuksen mukaan julkiset palvelut sisällytetään YKHI:in joulukuussa 1999.

Suomen kuluttajahintaindeksi tulkitsee hyvin laajasti julkiset palvelut ja sisällyttää ne kuluttajahintaindeksiin kuluttajien maksamien hintojen suhteessa. Siten esimerkiksi korvattavat lääkkeet ovat mukana nettomääräisinä.

7.2 Taxes and statutory charges

The consumer price index includes all the indirect taxes paid by consumers. These mainly consist of value added tax and taxes on such commodities as fuel, alcohol and tobacco.

The levies in the nature of taxes interpreted as taxes in the national accounts are classified as consumption in the consumer price index. Examples are the stamp duty on documents, hunting and fishing permits, and the vehicle tax (tax on the use of vehicles). The tax levied by the church is also classified as consumption in the consumer price index.

7.3 Public services

Including public services in the consumer price index is in one sense problematic, since it may be difficult to define the right price concept. For the fundamental principle of an index designed for compensation use is that it should reflect the shares and prices actually paid by the consumer. International comparison of the prices of public services has been considered so difficult because of the institutional differences that public services have, in so far as they are subsidised (sickness insurance compensation), not yet been included in the harmonised index of consumer prices. According to the Commission regulation, public services will be included in the harmonised index in December 1999.

The Finnish consumer price index interprets public services very broadly and includes them in the consumer price index in proportion to the prices paid by consumers. Thus, for example, subsidised medicines are entered at their net price.

8 Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi – The harmonised index of consumer prices

Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi (YKHI) mittaa kuluttajahintojen muutosta Euroopan talousalueen maissa vertailukelpoisella kulutuskäsitteellä ja menetelmällä. Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin pääasiallinen käyttötarkoitus on EU-maiden kuluttajahintojen inflaatiovertailut. Kotimaisessa käytössä, esimerkiksi sidottaessa vuokria indeksiin, käytetään kansallista kuluttajahintaindeksiä, koska se kattaa kotitalouksien kulutuksen kokonaan.

Yhdenmukaistetussa kuluttajahintaindeksissä ei ole mukana esimerkiksi omistusasumisen pääomamenoja eikä sairausvakuutuksen piiriin kuuluvia terveyden- ja sairaudenhoitokuluja. Sen kattavuus on 80,3 prosenttia kansallisen kuluttajahintaindeksin kulutusmenoista. Yhdenmukaistettuun kuluttajahintaindeksiin kuuluvat kulutuserät ja laadintasäännöt on määritelty EU-säädöksiin.

Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi perustuu samoihin hintatietoihin ja samaan kulutustutkimusaineistoon kuin kansallinen kuluttajahintaindeksi. Indeksien perusvuosi on 1996 ja sen painorakenne on muutettu laskennallisesti vuoteen 1996. Indeksien painorakenne tarkastetaan vuosittain. Indeksit tuotetaan kuukausittain kuluttajahintaindeksin hinta-aineistosta omalla painorakenteella.

Indeksi julkaistaan samanaikaisesti kansallisen kuluttajahintaindeksin kanssa tilastokuukautta seuraavan kuukauden 15. päivänä.

Yhdenmukaistamistyö jatkuu edelleen ja valmisteilla on useita EU:n asetuksia. Jouluukuussa 1999 indeksin kattavuutta laajennetaan, jolloin indeksiin lisätään yhtenäisin

The harmonised index of consumer prices (HICP) measures the change in consumer prices in the European economic area countries by means of a commensurable definition of consumption and method. The primary use of the harmonised index of consumer prices is comparison of the inflation in consumer prices in EU member states. In domestic use, as in the index linkage of rents, the national consumer price index will be used because it covers households' consumption in its entirety.

The harmonised index of consumer prices does not include such items as the capital expenditure on owner-occupied housing or the health care expenditure covered by the sickness insurance scheme. Its coverage is 80.3 per cent of the consumption expenditure in the national consumer price index. The consumption items and regulations for calculating the harmonised index of consumer prices are prescribed by the European Union.

The harmonised index of consumer prices is founded on the same price data and the same consumer survey statistics as the national consumer price index. The base year of the index is 1996 and its weight structure has been imputed to 1996. The weight structure is revised annually. The index is calculated monthly from the price data for the consumer price index using its own weight structure.

The index is published at the same time as the national consumer price index on the 15th day of the month following the statistical month.

The harmonisation continues and there are several EU regulations in preparation. The coverage of the index will be increased in December 1999. The additions will include

perustein mitatut julkisten palvelujen maksut.

Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi antaa siis hyvän pohjan inflaatiovertailuille eritoten Euroopan talousalueella. Vertailuja tehtäessä on syytä tähdentää, että indeksi ei osoita sitä onko maa "kallis" vai "halpa" esim. matkailijan kannalta, vaan ainoastaan hintatason muutoksen.

the charges for public services measured by uniform principles.

The harmonised index of consumer prices will thus provide a sound basis for comparisons of inflation, especially in the European economic area. It should, however, be stressed in making comparisons that the index does not indicate whether a country is "expensive" or "cheap" from, say, the tourist's point of view; it merely reflects the change in the price level.

9 *Nettohintaindeksi ja verotariffi-indeksi – The net price index and the tax rate index*

9.1. Määritelmä

Nettohintaindeksi (NHI) on kuluttajahintaindeksin muunnos, josta on poistettu välillisten verojen vaikutukset ja johon on lisätty tukipalkkioiden vaikutus. Välillisten verojen ja tukipalkkioiden vaikutusta mitataan ns. verotariffi-indeksillä (VTI). Ensimmäisen kerran nettohinta- ja verotariffi-indeksiä laadittiin Suomessa kuluttajahintaindeksin 1977=100 alaindeksinä. Tämän jälkeen niitä on uudistettu aina kuluttajahintaindeksin uudistuksen yhteydessä. Tässä käsikirjassa esiteltävät nettohinta- ja verotariffi-indeksit perustuvat uudistettuun kuluttajahintaindeksiin 1995 = 100.

Nettohinta- ja verotariffi-indeksin 1995=100 pisteluvut julkaistaan Tilastokeskuksen Tilastokatsauksia -sarjassa sekä ASTIKA-aikeasarjatietokannassa. Nettohintaindeksi julkaistaan yhden kuukauden viiveellä kuluttajahintaindeksistä.

Kuluttajahintaindeksi mittaa määritelmän mukaan sen menon suhteellista suuruutta, joka kuluttajan on käytettävä hankkiakseen perusvuoden hyödykekorin. Vaihtamalla näkökulmaa, voidaan todeta sen mittaavan tuloa, jonka hyödykkeiden tuottajat ja myyjät sekä toisaalta julkinen sektori hyödykekorista saavat. Julkisen sektorin saamat tulot muodostuvat verotuloista, joista on vähennetty tukipalkkiot. Tätä mittaa verotariffi-indeksi. Tuottajat ja myyjät puolestaan saavat tulonsa hyödykkeiden ja palveluiden hintoina. Kun kuluttajahintaindeksistä "vähennetään" julkisen sektorin saamat tulot (= VTI) jäävät jäljelle tuottajien, maahantuojien, jakelun ja myyjien tulot eli nettohintaindeksi.

9.1. Definition

The net price index (NPI) is a version of the consumer price index from which the effects of indirect taxes have been removed and to which the effects of subsidies have been added. The tax rate index (TRI) measures the effects of indirect taxes and subsidies. The first Finnish net price index and tax rate index were prepared as sub-indices of the Consumer Price Index 1977=100. After that, they have been amended whenever the CPI has been revised. Net price index and tax rate index described in this publication are based on consumer price index 1995=100.

The point figures for the Net Price Index and Tax Rate Index 1995=100 are published in Statistics Finland's Bulletin of Statistics series and in the FINSERIES(ASTIKA) time series database. The net price index is published at a delay of one month after the publication of the consumer price index.

By definition, the consumer price index is a relative measure of the price the consumer will have to pay for purchasing the base year's commodity basket. Viewed from a different angle, it measures the revenue the producers and sellers of the commodity and also, the public sector receive from the commodity basket. The revenue received by the public sector comprises tax revenues minus subsidies. That is measured by the tax rate index. The producers and sellers receive their revenue in the form of the prices of commodities and services. When the revenue to the public sector (=TRI) is "subtracted" from the consumer price index, the revenue of producers, importers, deliverers and sellers is left over.

Nettohinta- ja verotariffi-indeksi voidaan määrittellä seuraavasti:

- Nettohintaindeksi 1995 = 100 mittaa kulutustavaroiden ja palvelusten tai niiden välituotteiden tuottajien ja myyjien perusvuoden 1995 tuotantotekniikalla tuotetun, määrältään ja rakenteeltaan kiinteän perusvuoden hyödykekorin myynnistä saamien tulojen kehitystä.
- Verotariffi-indeksi 1995 = 100 mittaa kotitalouksien perusvuoden 1995 kulutusrakenteen mukaisiin kulutusmenoihin vaikuttavien välillisten verojen ja tukipalkkioiden tariffien kehitystä. VTI kattaa sekä suoraan kuluttajahintaindeksin hyödykkeiden hinnoissa erotettavissa olevan että välituotekäytön kautta epäsuorasti (välillisesti) kuluttajahintoihin kohdistuvan vaikutuksen.

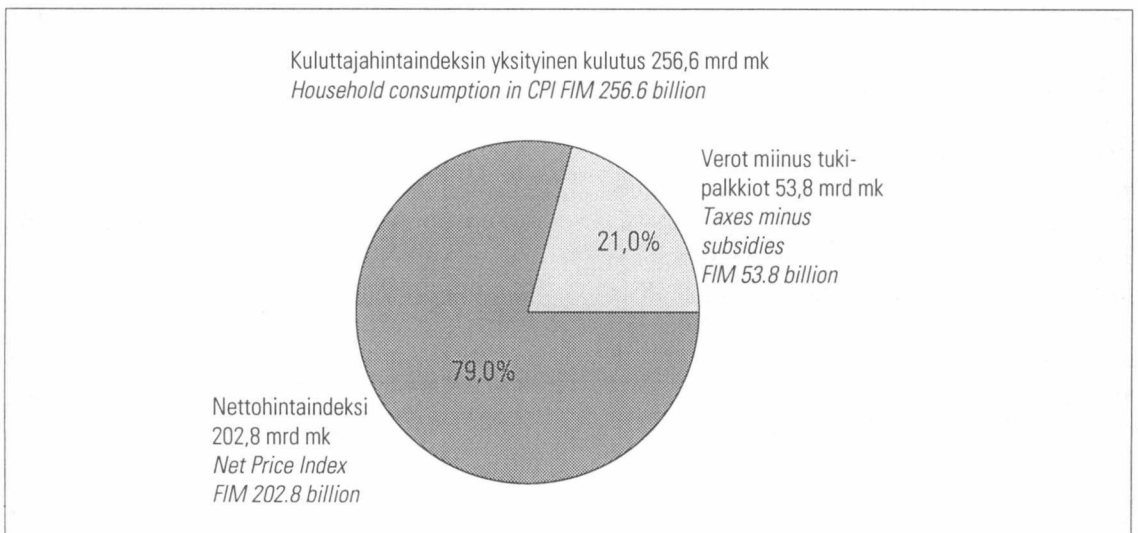
NHI saadaan, kun kuluttajahintaindeksistä poistetaan välillisten verojen ja tukipalkkioiden vaikutus. Siten nettohintaindeksi on kuluttajahintaindeksin ja verotariffi-indeksin painotettu keskiarvo.

The net price index and tax rate index can be defined as follows:

- the Net Price Index 1995=100 measures the trend in revenues received by the producers and sellers of consumer goods and services or their intermediate products from the sale of the base year's commodity basket fixed in terms of quantity and structure and produced with the production techniques of the base year 1995.
- the Tax Rate Index 1995=100 measures the development of the rates of indirect taxes and subsidies having an impact on consumption expenditure corresponding to the consumption structure of households in the base year 1995. TRI covers both the explicit effect on the prices of commodities included in the consumer price index and the implicit effect on them through intermediate consumption.

NPI is obtained when the effect of indirect taxes and subsidies is removed from the consumer price index. NPI is thus the weighted average of CPI and TRI.

Kuvio 10. – Figure 10.
Nettohintaindeksi 1995=100. – Net Price Index 1995=100.

9.2 Verotariffi-indeksin painorakenne

Verotariffi-indeksi kuvaa kotitalouksien perusvuoden 1995 kulutusmenoihin kohdistuvien välillisten verojen ja tukipalkkioiden tariffien kehitystä. Indeksilaskennan lähtökohta on siten kuluttajahintaindeksin 1995=100 arvoainojen summa eli 256,6 miljardin markan suuruinen yksityinen kulutus (kuvio 10). Kulutuksen rakenne säilyy VTI:ssä kiinteänä, kunnes indeksin perusvuotta muutetaan. VTI kattaa kuluttajahintaindeksin hyödykkeiden hinnoista suoraan erotettavissa olevan ja väli- tuotekäytön kautta välillisesti kuluttajahintoihin kohdistuvan vaikutuksen. Vientiin kohdistuvat välilliset verot ja tukipalkkiot eivät sisälly verotariffi-indeksiin.

Sekä verotariffi-indeksin että nettohintaindeksin painot muuttuvat, kun säädetään uusi hyödykevero tai tukipalkkio. Muiden tekijöiden pysyessä ennallaan, uuden veron voimaantulo nostaa ja tukipalkkion voimaantulo laskee VTI:n painoarvoa suhteessa kokonaiskulutukseen (KHI). Jos jokin hyödykevero tai tukipalkkio poistuu, sen arvokehitystä seuraava tariffi nolataan (indeksin arvoksi tulee nolla), mutta paino jää indeksissä ennalleen.

9.2.1. Välilliset verot

Verotariffi-indeksiin on otettu mukaan pääasiassa kansantalouden tilinpidon mukaiset hyödykeverot ja -tukipalkkiot. Kansantalouden tilinpidossa määritellään välillisiksi veroiksi sellaiset maksut julkisyhteisöille, joita yritykset käsittelevät osana tuotantokustannuksiaan.

Hyödykeveroihin luetaan sellaiset välilliset verot, joiden suuruus on riippuvainen tuotannon, tuonnin tai myynnin arvosta tai määrästä. Myös monopoliasemassa olevien ja tuotantonsa yli tuotantokustannusten hinnoitte-

9.2 Weight structure of the tax rate index

The tax rate index describes the development of indirect taxes and subsidies directed to household consumption expenditure in the base year 1995. The starting point of index calculation is thus the sum of the value weights of the Consumer Price Index 1995=100, that is, household consumption of FIM 256.6 billion (Figure 10). The structure of consumption remains fixed in TRI until the base year of the index is changed. TRI covers the explicit effect on the prices of commodities included in the consumer price index and the implicit effect on them through intermediate consumption. Indirect taxes and subsidies directed to imports are not included in the tax rate index.

The weights of both TRI and NPI will change when a new commodity tax or subsidy is imposed. While the other factors remain unchanged, the weight value of TRI in relation to total consumption (CPI) will rise when a new tax comes into force and fall when a new subsidy takes effect. If some commodity tax or subsidy is removed, the rate following its value movement is set to zero (the value of the index will be zero), but the weight in the index will remain unchanged.

9.2.1. Indirect taxes

The tax rate index primarily includes commodity taxes and subsidies in accordance with the national accounts. Payments to general government treated by enterprises as a part of their production costs are specified as indirect taxes within the national accounts.

Such indirect taxes whose magnitude depends on the value or volume of output, imports or sales are classified as commodity taxes. The operating surplus of government monopolies pricing their output above pro-

levien julkisten yritysten toimintaylijäämä luetaan hyödykeveroihin.

Muita verotariffi-indeksiin mukaan otettuja välillisiä veroja ovat yritysten tuotantotoiminnan yhteydessä julkisyhteisölle suorittamat maksut, joilla hankitaan lupa, oikeus, tms. Tällainen on esimerkiksi apteekkimaksu. Kotitalouksien vastaavat maksut luokitellaan kansantalouden tilinpidossa pakollisiksi maksuiksi. Näistä mainittakoon esimerkkinä ajoneuvovero ja asiakirjojen lunastusmaksut (passi, ajokortti). Seuraavassa taulukossa on esitelty VTI:n merkittävimmät välilliset verot vuonna 1995.

duction costs are also viewed as indirect taxes.

Other indirect taxes include fees for permits, licences and the like that enterprises pay to general government in the context of their production activities. Pharmacy tax is an example of such payment. Comparable payments made by households are classified as statutory payments in the national accounts. Automobile tax and levies for redemption of documents (passport, driving licence) could be mentioned as examples of such payments. The most significant indirect taxes of TRI in 1995 are presented in the following table.

Taulukko 4. – Table 4.

Tärkeimmät välilliset verot verotariffi-indeksissä vuonna 1995.

The most significant indirect taxes of TRI in 1995.

Välillinen vero – <i>Indirect tax</i>	Veron kertymä, mrd mk – <i>Tax yield, FIM billion</i>	Yksityisen kulutuksen osuus, mrd mk – <i>Proportion of private consumption, FIM billion</i>	%-osuus välillisistä veroista – <i>% of indirect tax</i>
Arvonlisävero – <i>Value added tax</i>	36,9	33,6	52,1
Polttoainevero – <i>Excise duty on liquid fuels</i>	11,6	7,2	11,2
Alkoholivero – <i>Excise duty on alcohol</i>	6,8	6,5	10,1
Valtion osuus rahapeleistä – <i>State share of gaming revenues</i>	3,5	3,5	5,4
Tupakkavero – <i>Excise duty on tobacco</i>	3,1	3,1	4,8
KHI:n veroluonteiset maksut – <i>Tax-type levies incl. in CPI</i>	–	2,8	4,3
Auto- ja moottoripyörävero – <i>Automobile and motorcycle tax</i>	2,7	2,2	3,4

Yllä lueteltujen välillisten verojen osuus koko verotariffi-indeksin veroista on yli 90 prosenttia vuonna 1995. Arvonlisäveron osuus on suurin – 52 prosenttia kaikista VTI:n veroista. Täydellinen luettelo verotariffi-indeksin 1995 = 100 sisältämistä veroista on esitetty liitteessä 10.

The indirect taxes mentioned above accounted for over 90 per cent of total taxes in the tax rate index in 1995. The proportion of value-added tax was largest – 52 per cent of all TRI taxes. A complete list of the taxes included in the Tax Rate Index 1995=100 is given in Appendix 10.

9.2.2. Tukipalkkiot

Tukipalkkioita ovat sellaiset yritysten julkisyhteisöiltä saamat avustukset, jotka lisäävät juoksevasta tuotannosta saatuja tuloja.

Hyödyketukipalkkioihin luetaan sellaiset tukipalkkiot, joiden suuruus on riippuvainen tuotannon, viennin tai myynnin arvosta tai määrästä. Hyödyketukipalkkioihin luetaan myös julkisyhteisön julkiselle liikelaitokselle myöntämä avustus toimintatappioiden peittämiseen, mikäli tappio aiheutuu liikelaitokselle asetetusta velvoitteesta pitää tuotteiden tai palveluiden myyntihinnat tuotantokustannuksiin nähden alhaisella tasolla. Muita tukipalkkioita ovat julkisyhteisöjen tuottajille suorittamat avustukset. Niiden määrä perustuu työvoiman tai maan hyväksikäyttöön tai tapaan, jolla tuotanto on organisoitu tai toteutettu.

Verotariffi-indeksiin on otettu mukaan myös joitakin sellaisia tukipalkkioita, joita ei lasketa mukaan kansantalouden tilinpidon hyödyketukipalkkioihin. Näitä ovat mm. maatalouden suora tulotuki ja maatalouden lomautuki. Maatalouden EU- ja kansalliset tuet muodostavat yksinään 7,9 miljardin markan osuudella 74 prosenttia verotariffi-indeksin kaikista tukipalkkioista. Seuraavassa taulukossa on esitelty VTI:n merkittävimmät tukipalkkiot vuonna 1995.

Taulukko 5. – Table 5.
Verotariffi-indeksin merkittävimmät tukipalkkiot vuonna 1995.
The most significant subsidies of TRI in 1995.

Tukipalkkio – Subsidy	Tuki yhteensä mrd mk – Subsidy, total FIM billion	Yksityisen kulutuksen osuus, mrd mk – Proportion of private consumption, FIM billion	%-tukipalkkioista – % of subsidies
Maatalouden EU- ja kansalliset tuet – EU and domestic subsidies for agriculture	10,3	7,9	74,2
Liikennelaitosten tuki – Subsidy for traffic boards	0,9	0,9	8,5
Maatalouden vuosilomatuki – Annual holiday subsidies for agriculture	1,1	0,8	7,8
Teollisuuden muu tuki – Other industrial subsidies	–	0,5	4,9

9.2.2. Subsidies

Subsidies are such general government grants to enterprises designed to raise income generated from day-to-day production.

Subsidies whose extent depends on the value or volume of output, exports or sales are regarded as commodity subsidies. Commodity subsidies also include such general government grants to unincorporated government enterprises that are intended to cover operating losses in case such losses result from the obligation assigned to them to retain product sales or service prices at a low level in relation to production costs. Other subsidies include such general government grants to producers issued according to the utilisation of labour or land or the means by which production has been organised or implemented.

The tax rate index also contains some subsidies not included in the commodity subsidies within the national accounts, such as the direct income subsidy for agriculture and annual holiday subsidies for agriculture. EU and domestic subsidies for agriculture amount to FIM 7.9 billion, thus accounting alone for 74 per cent of all tax rate index subsidies. The most significant subsidies of TRI in 1995 are presented in the following table.

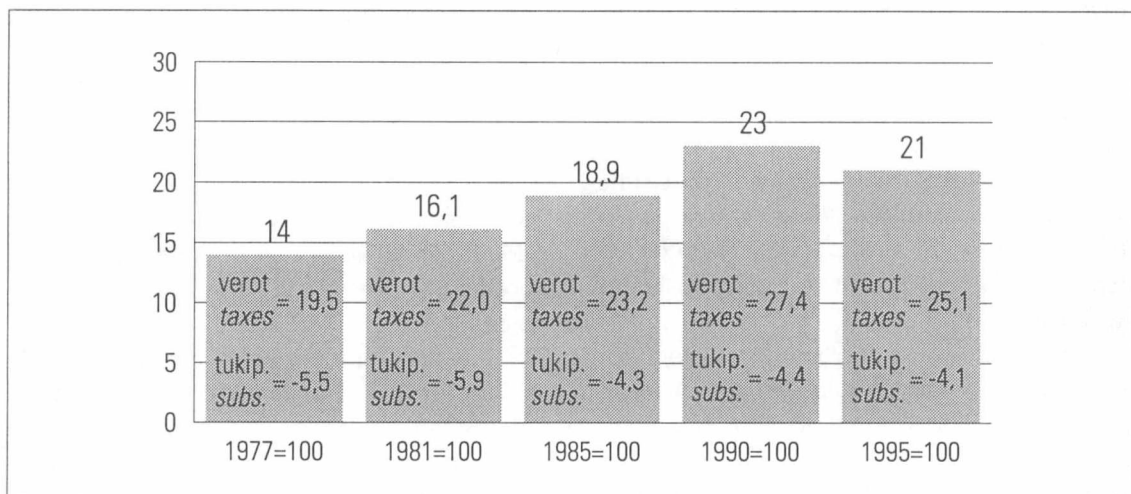

Edellä lueteltujen tukipalkkioiden osuus koko verotariffi-indeksin tukipalkkioista oli vuonna 1995 yli 95 prosenttia. Täydellinen luettelo verotariffi-indeksiin 1995 = 100 sisältämistä tukipalkkioista on esitetty liitteessä 11.

The subsidies mentioned earlier accounted for over 95 per cent of total subsidies in the tax rate index in 1995. A complete list of the subsidies included in the Tax Rate Index 1995=100 is given in Appendix 11.

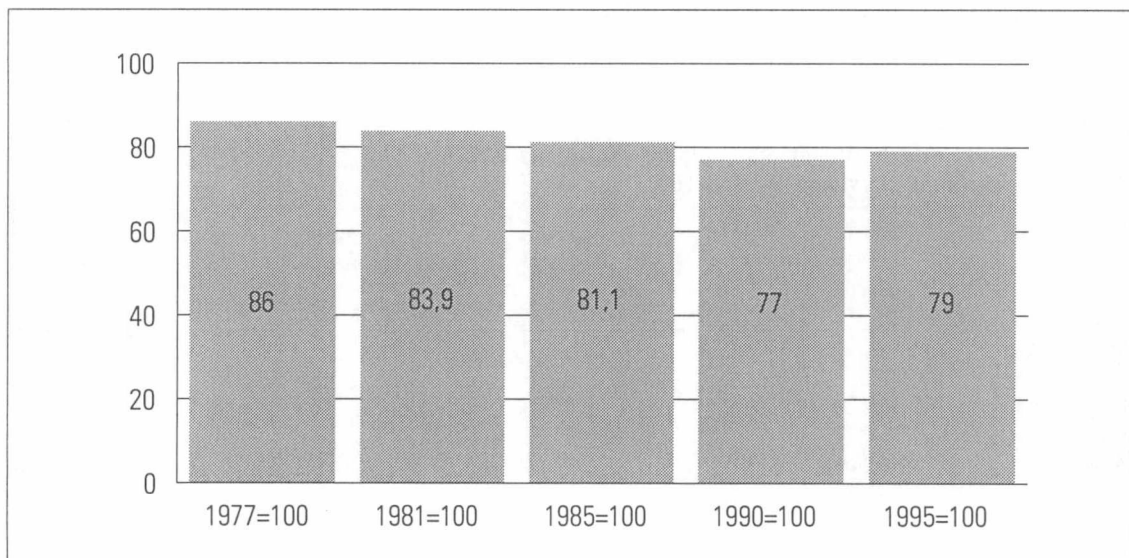
Kuvio 11. – Figure 11.

Verotariffi-indeksin osuus kuluttajahintaindeksistä, %.
The share of the tax rate index of consumer price index, %.

Kuvio 12. – Figure 12.

Nettohintaindeksin osuus kuluttajahintaindeksistä, %.
The share of the net price index of consumer price index, %.

9.2.3. Painorakenteen laadinta

Uuden kuluttajahintaindeksin 1995 = 100 pohjalta laaditun verotariffi-indeksin painorakenteen laadinnassa on käytetty mm. valtion tilinpäätöstietoja, kansantalouden tilinpidon panos-tuotos tutkimusta ja kuluttajahintaindeksin arvopainotietoja. Verojen kertymät on saatu vuoden 1995 valtion tilinpäätöksestä.

Verotariffi-indeksin laskemiseksi on kertymästä kyettävä erottamaan yksityiseen kulutukseen sisältyvä osuus. Tämä on pyritty arvioimaan panos-tuotos -laskelmilla. Arvio tehdään vero- ja tukipalkkiokohtaisesti ja kaikki toimialojen kerrannaisvaikutukset otetaan huomioon. Oletuksena on, että toimialat tuottavat kaikki tuotteensa samalla tuotantotekniikalla. Tällöin tuotantopanoksiin sisältyvästä välillisestä verosta tai tukipalkkiosta on oletettu menevän kulutukseen saman osuuden kuin tuotannostakin. Esimerkiksi arvonlisävero tuotti valtiolle vuonna 1995 36,9 miljardia markkaa. Yksityisen kulutuksen osuus kertymästä oli kansantalouden tilinpidon panos-tuotos -laskelmien mukaan 33,6 miljardia markkaa. Kuluttajahintaindeksin 1995 = 100 arvopainojen mukaan kuluttajat maksoivat tavaroista ja palveluista liikevaihtoveroa suoraan 29,8 miljardia markkaa. Täten epäsuoran liikevaihtoveron osuudeksi verotariffi-indeksiin jää 3,8 miljardia markkaa.

Toisena esimerkkinä on polttoaineveron painoarvon laskenta. Valtion vuoden 1995 tilinpäätöksen mukaan polttoaineveron kertymä oli 11 628 011 899 markkaa. Panos-tuotos laskelmien mukaan tästä kohdistui yksityiseen kulutukseen 7 225 646 594 markkaa eli 62,1 prosenttia.

Suorana polttoaineverona kotitalouksiin kohdistui 5 757 572 975 markkaa. Siten väli-tuotekäytön mukaisen epäsuoran veron osuudeksi jää:

9.2.3. Compilation of the weight structure

The weight structure of the tax rate index based on the new Consumer Price Index 1995=100 is compiled using for example the financial accounts of the State, the input-output study of the national accounts and value weight data of the consumer price index. Tax yields were derived from the 1995 financial accounts of the State.

To calculate the tax rate index, the proportion containing private household consumption should be separated from the yield. This is estimated by means of input-output calculations. The estimate is made specifically for each tax and subsidy and the multiple effects of all economic activities are taken into account. The going assumption is that economic activities produce all their products by a similar production process. In that case the same proportion of the indirect tax or subsidy included in production inputs is assumed to be allocated to consumption as to production. For example, value added tax yielded a profit of FIM 36.9 billion to the State in 1995. The proportion of private consumption in the yield was FIM 33.6 billion according to the input-output calculations of the national accounts. According to the value weights of the Consumer Price Index 1995=100, consumers paid FIM 29.8 billion directly in turnover tax on goods and services. The proportion of indirect turnover tax in the tax rate index will thus be FIM 3.8 billion.

The calculation of the excise duty on liquid fuels is used as another example. According to the 1995 national accounts of the State, the excise duty on liquid fuels accrued was FIM 11,628,011,899. According to the input-output tables, 62.1 per cent, or FIM 7,225,646,594 was directed to private consumption.

As direct excise duty on liquid fuels, FIM 5,757,572,975 was directed to households. Thus the proportion of intermediate consumption in indirect excise duty is:

$$(6) \quad 7\,225\,646\,594 \text{ mk} - 5\,757\,572\,975 \text{ mk} \\ = 1\,468\,073\,619 \text{ mk.}$$

Kuluttajahintaindeksissä on mukana eri polttoainelaatuja, joille edellä saadut suora ja epäsuora vero vaikutus kohdistuvat. Tarkastellaan lähemmin lyijyttömän bensen painoarvon laskentaa. Laskennassa mukana olevat lyijyttömät bensalaadut ovat 98E ja 95E.

Lyijyttömän 98E bensen yksityisen kulutuksen arvo oli KHI:ssä määriteltujen arvopainojen mukaan 1 396 876 638 markkaa vuonna 1995. Sen keskihinta oli samana vuonna 5,00 markkaa. Jakamalla kulutuksen arvon bensen keskihinnalla saamme 98E bensen kulutuksen litroina:

$$(7) \quad 1\,396\,876\,638 \text{ mk} : 5,00 \text{ mk/l} \\ = 279\,375\,328 \text{ l.}$$

Vastaavasti lyijyttömän 95E bensen kulutuksen arvo oli 6 541 711 015 markkaa ja keskihinta 4,86 markkaa, jolloin kulutus on:

$$(8) \quad 6\,541\,711\,015 \text{ mk} : 4,86 \text{ mk/l} \\ = 1\,346\,031\,073 \text{ l.}$$

Edellä laskettujen bensen kulutustietojen avulla voimme laskea Verotariffi-indeksin suoran vero vaikutuksen. Kun bensen vero vuonna 1995 oli 2,73 markkaa litralta, niin suora vero vaikutus on:

$$(9) \quad (279\,375\,328 \text{ l} + 1\,346\,031\,073 \text{ l}) \\ 2,733 \text{ mk/l} = 4\,442\,235\,693 \text{ mk.}$$

Samalla tavalla lasketaan muiden polttoainelaatujen suora vero vaikutus verotariffi-indeksissä. Polttoaineilla on myös epäsuora vero vaikutus muiden tuotteiden hintoihin mm. kuljetus- ja lämmityskustannusten kautta.

$$(6) \quad \text{FIM } 7,225,646,594 - \text{FIM } 5,757,572,975 \\ = \text{FIM } 1,468,073,619 .$$

The consumer price index includes different types of fuels to which the effect of the above direct and indirect excise duties is directed. The calculation of the weight value of unleaded petrol will be now examined in more detail. The types of unleaded petrol in the calculation are 98E and 95E octane fuels.

The value of the private consumption of unleaded 98E petrol was FIM 1,396,876,638 in 1995 according to the value weights specified in CPI. Its average price was FIM 5.00 in the same year. Dividing the value of consumption by the average price of petrol will give the consumption of 98E petrol in litres:

$$(7) \quad \text{FIM } 1,396,876,638 : \text{FIM } 5.00/\text{l} \\ = \text{FIM } 279,375,328 \text{ l.}$$

Correspondingly, the value of the consumption of unleaded petrol 95E was FIM 6,541,711,015 and the average price FIM 4.86, in which case the consumption is:

$$(8) \quad \text{FIM } 6,541,711,015 : \text{FIM } 4.86/\text{l} \\ = \text{FIM } 1,346,031,073 \text{ l.}$$

The direct tax effect of the tax rate index can be calculated using the above calculated petrol consumption data. While excise duty on petrol was FIM 2.73 per litre in 1995, the direct tax effect is:

$$(9) \quad (279,375,328 \text{ l} + 1,346,031,073 \text{ l}) \\ \text{FIM } 2.733/\text{l} = \text{FIM } 4,442,235,693 .$$

The direct tax effect of other types of fuels are calculated similarly in the tax rate index. Fuels also have an indirect tax effect on the prices of other products, through transportation and heating costs, for example.

9.3. Verotariffi-indeksin tariffien muodostus ja hintaseuranta

Nettohintaindeksin laskeminen edellyttää "hinnan" määrittelemistä kullekin laskelmiin sisältyvälle välilliselle verolle ja tukipalkkiolle. Hinta voi olla määräperusteinen (esim. mk/kilo) tai arvoperusteinen (prosenttia hyödykkeen hankinta-, myynti- tms. hinnasta tai arvosta). Hinta tulisi voida määritellä yksiselitteisesti joka kuukausi. Näin ei kuitenkaan aina ole, vaan veron viiteajanjakso voi olla pidempikin.

Kun jokaiselle verolle ja tukipalkkiolle on löydetty sopiva hintamittari, sen kehitystä seurataan kuukausittain. Tiedot verojen ja tukipalkkioiden hintojen muutoksista saadaan virallisesta lehdestä, ministeriöistä, yrityksistä sekä Tilastokeskuksen eri tilastoista.

Esimerkiksi arvonlisäveron hintana on yleinen arvonlisäveroprosentti, joka on tällä hetkellä joko 22, 17 tai 8 prosenttia. Verotariffi-indeksissä hintoina käytetään kuitenkin veron osuutta tuotteen loppuhinnasta, jossa arvonlisävero on mukana. Siten hintoina ovat käytännössä 18,03, 14,53 tai 7,41 prosenttia. VTI:ssä arvonlisäveron indeksi lasketaan seuraavasti:

$$(10) \quad \frac{ALV\%_{it}}{ALV\%_{i0}} \times I_{it} ,$$

jossa

- $ALV\%_{it}$ = hyödykkeen i arvonlisäveroprosentti ajankohtana t ,
 $ALV\%_{i0}$ = Hyödykkeen i arvonlisäveroprosentti perusajankohtana ja
 I_{it} = hyödykkeen i KHI-pisteluku ajankohtana t .

Arvonlisäveron hinta muuttuu, kun alv:n tariffi muuttuu tai kun KHI-pisteluku muuttuu. Arvonlisäveroprosentin ja KHI-pisteluvun muutos näkyy välittömästi veron suoran

9.3. Formation of rates for the tax rate index and price monitoring

The calculation of the net price index requires the definition of "price" for each indirect tax and subsidy included in the calculations. The price can be based on quantity (for example FIM per kilo) or value (percentages of the purchase, sale or some other price or value of the commodity). It should be possible to define the price unequivocally each month. This is not, however, always the case as the reference period of the tax can be even longer.

When a suitable price indicator has been found for each tax and subsidy, its development is followed each month. Information about changes in the prices of taxes and subsidies are available from Virallinen Lehti (the Official Journal), the Ministries, enterprises and Statistics Finland's various statistics.

For example, the price of value added tax is the general value added tax percentage, which is at the moment either 22, 17 or 8 per cent. In the tax rate index the prices used are, however, the proportions of the tax in the final price of the product with value added tax included. In practice, the prices are thus 18.03, 14.53 or 7.41 per cent. In TRI the index of value added tax is calculated as follows:

$$(10) \quad \frac{VAT\%_{it}}{VAT\%_{i0}} \times I_{it} ,$$

where

- $VAT\%_{it}$ = value added tax percentage of the commodity i in time period t ,
 $VAT\%_{i0}$ = value added tax percentage of the commodity i in base time period and,
 I_{it} = CPI point figure of the commodity i in time period t .

The price of value added tax will change when the rate of VAT or the CPI point figure changes. The change in the value added tax percentage and CPI point figure will be di-

vaikutuksen osalta VTI:ssä. Välituotekäytön mukainen epäsuora vaikutus purkautuu VTI:iin kolmen kuukauden kuluessa.

Polttoaineveron tariffiseurannassa on mukana 11 polttoainelaatua, joista neljä laatua on vaikutukseltaan suoraa ja seitsemän epäsuoraa. Lyijyttömän bensen tariffina VTI:ssä seurataan valtion verotaulukon mukaista veroa. Ko. vero oli 1995 keskimäärin 273,3 penniä litralta ja 1998 tammikuusta lähtien vastaavasti 333,3 penniä litralta. Siten verotariffi-indeksiin saamme $333,3/273,3 = 121,95$. Kun polttoainevero muuttuu, näkyy suora vaikutus indeksissä lyijyttömän bensen painoarvon mukaisena välittömästi. Epäsuora vaikutus purkautuu kokonaisuudessaan kolmen kuukauden kuluessa.

Viiveiden oikean pituuden arviointi ja laskelmien sisällyttäminen VTI:n laskentaan on vaikeaa, sillä kyseessä ovat monimutkaiset vaikutussuhteet. Indeksien tuottamisessa on päädytty mahdollisimman yksinkertaiseen tapaan ottaa viiveet huomioon. VTI:ssä käytetyt viiveet vaihtelevat yhdestä kuuteen kuukauteen ja niiden vaikutus oletetaan purkautuvan hintoihin tasaisesti kuukaudesta toiseen.

9.4. *Nettohintaindeksin ja verotariffi-indeksin laskenta*

Nettohintaindeksi saadaan kun kuluttajahintaindeksistä poistetaan verotariffi-indeksin mukaiset välilliset verot ja tukipalkkiot. Nettohintaindeksi mittaa palvelujen ja hyödykkeiden tuottajien, jakeluportaan ja myyjien yksityiseltä sektorilta saamia tuloja.

Nettohintaindeksin laskenta aloitetaan laskemalla ensin verotariffi-indeksi:

$$(11) \quad VTI = \frac{(VTI_v \times (p_{0,v} \times q_{0,v})) - (VTI_{tu} \times (p_{0,tu} \times q_{0,tu}))}{(p_{0,v} \times q_{0,v}) - (p_{0,tu} \times q_{0,tu})},$$

rectly visible in TRI as far as the direct effect of the tax is concerned. Indirect effect according to intermediate consumption is released onto TRI in three months' time.

The rate monitoring of excise duty on liquid fuels includes 11 types of fuels, four with a direct effect and seven with an indirect one. The excise duty according to the State tax table is monitored as the rate of unleaded petrol in TRI. The excise duty was 273.3 pennies per litre, on average, in 1995 and 333.3 pennies per litre from January 1998. The tax rate index will thus be $333.3/273.3 = 121.95$. When the excise duty on liquid fuels changes, the direct effect is at once visible in the index in accordance with the weight value of unleaded petrol. The total indirect effect will be released in three month's time.

It is difficult to estimate the right length of delays and include estimates in the calculations of TRI as it concerns complicated cause and effect relationships. For index production, delays were decided to be taken into account in as simple a way as possible. The delays used in TRI vary from one month to six months and their effect is assumed to be released onto the prices evenly from one month to another.

9.4. *Calculation of the net price and tax rate indices*

The net price index is obtained when direct taxes and subsidies according to the tax rate index are removed from the consumer price index. The net price index measures the income the producers, distributors and sellers of services and commodities receive from the private sector.

The calculation of the net price index is started by calculating first the tax rate index:

$$(11) \quad TRI = \frac{(TRI_v \times (p_{0,v} \times q_{0,v})) - (TRI_{tu} \times (p_{0,tu} \times q_{0,tu}))}{(p_{0,v} \times q_{0,v}) - (p_{0,tu} \times q_{0,tu})},$$

jossa
 VTI_v = verojen indeksi,
 VTI_{tu} = tukipalkkioiden indeksi,
 $p_{0,v} \times q_0$ = verojen arvopainojen summa
ja
 $p_{0,tu} \times q_{0,tu}$ = tukipalkkioiden arvopainojen summa.

Tämän jälkeen lasketaan nettohintaindeksi:

$$(12) \quad NHI = \frac{\sum p_0 q_0 \times KHI - \sum p_{i0}^{VTI} q_{i0} \times VTI}{\sum p_0 q_0 - \sum p_{i0}^{VTI} q_{i0}},$$

jossa
 $\sum p_0 q_0$ = kuluttajahintaindeksin arvopainojen summa,
 KHI = kuluttajahintaindeksin pisteluku ko. kuukautena,
 $\sum p_{i0}^{VTI} q_{i0}$ = verotariffi-indeksin arvopainojen summa,
 VTI = verotariffi-indeksin pisteluku ko. kuukautena ja
 n = verotariffi-indeksiin perusajankohtana sisältyvien verojen ja tukipalkkioiden i lukumäärä.

Kaava (12) voidaan kirjoittaa muotoon:

$$(13) \quad NHI = \frac{\sum p_0 q_0 \times KHI - \sum p_{i0}^{VTI} q_{i0} \times VTI}{\sum p_0 q_0 - \sum p_{i0}^{VTI} q_{i0}},$$

jonka mukaan kuluttajahintaindeksi on nettohintaindeksin ja verotariffi-indeksin painotettu keskiarvo. Nettohintaindeksi 1995 = 100 lasketaan kuukausittain kaavojen 10-12 mukaan. Esimerkiksi vuoden 1998 huhtikuun nettohintaindeksi lasketaan:

where
 TRI_v = index of taxes,
 TRI_{tu} = index of subsidies,
 $p_{0,v} \times q_0$ = sum of the value weights of taxes and
 $p_{0,tu} \times q_{0,tu}$ = sum of the value weights of subsidies.

The net price index is calculated after that:

$$(12) \quad NPI = \frac{\sum p_0 q_0 \times CPI - \sum p_{i0}^{TRI} q_{i0} \times TRI}{\sum p_0 q_0 - \sum p_{i0}^{TRI} q_{i0}},$$

where
 $\sum p_0 q_0$ = sum of the value weights of the consumer price index,
 CPI = point figure for the consumer price index in the month in question,
 $\sum p_{i0}^{TRI} q_{i0}$ = sum of the value weights of the tax rate index,
 TRI = point figure for the tax rate index in the month in question and
 n = number of taxes and subsidies i included in the tax rate index in the base time period.

Formula (12) can be written in the following form:

$$(13) \quad NPI = \frac{\sum p_0 q_0 \times CPI - \sum p_{i0}^{TRI} q_{i0} \times TRI}{\sum p_0 q_0 - \sum p_{i0}^{TRI} q_{i0}},$$

which shows that the consumer price index is the weighted average of the net price index and the tax rate index. The Net Price Index 1995=100 is calculated monthly according to Formulas 10 to 12. For example, NPI for April 1998 is calculated as follows:

Kuluttajahintaindeksi (KHI)	=	103,32
KHI:n paino, %	=	100,00
Verojen indeksi (VI)	=	105,68
Verojen paino, %	=	119,76
Tukipalkkioiden indeksi (TI)	=	89,55
Tukipalkkioiden paino, %	=	19,76
VTI:n paino, %	=	20,97

Consumer Price Index (CPI)	=	103.32
Weight of CPI, %	=	100.00
Index of taxes (VI)	=	105.68
Weight of taxes, %	=	119.76
Index of subsidies (TI)	=	89.55
Weight of subsidies, %	=	19.76
Weight of TRI, %	=	20.97

$$(14) VTI = \frac{(105,68 \times 119,76) - (89,55 \times 19,76)}{119,76 - 19,76} = 108,86 ,$$

$$(14) TRI = \frac{(105.68 \times 119.76) - (89.55 \times 19.76)}{119.76 - 19.76} = 108.86 ,$$

$$(15) NHI = \frac{(103,32 \times 100) - (108,86 \times 20,97)}{100 - 20,97} = 101,84 .$$

$$(15) NPI = \frac{(103.32 \times 100) - (108.86 \times 20.97)}{100 - 20.97} = 101.84 .$$

9.5. Uusien verojen ja tukipalkkioiden mukaanotto

Verotariffi-indeksin 1995=100 laskennassa ovat lähtökohtana vuonna 1997 voimassa olleet välilliset verot ja tukipalkkiot. Vuosina 1995-1997 voimaan tulleiden verojen ja tukipalkkioiden arvopainot on laskettu valtion tilinpäätöstiedoista, budjettiesityksistä tai valtiovarainministeriön arviosta veron tuotosta. Uusien verojen arvopainot on deflatoitu vuoden 1995 tasolle käyttäen verojen kokonaisindeksiä. Verojen perushinnat on laskettu uuden veron voimaantuloa edeltäneen kuukauden verotariffi-indeksin avulla vuoden 1995 keskitasolle.

Vastaavasti vuoden 1997 jälkeen voimaan tulevien verojen ja tukipalkkioiden arvopainot ja niiden keskihinnat eli perushinnat vuonna 1995 lasketaan voimaantulokuukautta edeltävän kuukauden veroindeksin tai tukipalkkioiden indeksin avulla soveltaen kaavoja (16) ja (17):

$$(16) pm_0qm_0 = \frac{pm_tqm_t}{VTI_{t-1}} \times 100 ,$$

9.5. Inclusion of new taxes and subsidies

The calculation of the Tax Rate Index 1995=100 is based on the direct taxes and subsidies valid in 1997. The value weights of taxes and subsidies that came into force between 1995 and 1997 are calculated from the data on the financial accounts of the State, budget proposals or yields from the tax estimated by the Ministry of Finance. The value weights of new taxes are deflated to the level of 1995 using the total index of taxes. The basic prices of taxes are calculated to the average level of 1995 by means of the tax rate index in the month preceding the entry into force of the new tax.

Correspondingly, the value weights and average prices, i.e. the 1995 basic prices, of taxes and subsidies that became valid after 1997 are calculated by means of the tax rate index or the subsidy index in the month preceding the entry into force applying formulae (16) and (17):

$$(16) pm_0qm_0 = \frac{pm_tqm_t}{TRI_{t-1}} \times 100 ,$$

jossa
 pm_0qm_0 = uuden veron/tukipalkkion arvopaino perusvuonna,
 m = uusi vero tai tukipalkkio,
 pm_tqm_t = uuden veron/tukipalkkion arvioitu vuosikertymä ja
 VTI_{t-1} = uuden veron/tukipalkkion voimaantulokuukautta edeltävän kuukauden vero- tai tukipalkkioindeksi.

$$(17) \quad pm_0 = \frac{pm_t}{VTI_{t-1}} \times 100,$$

jossa
 pm_0 = uuden veron/tukipalkkion perushinta ja
 pm_t = uuden veron/tukipalkkion nykyhinta.

Voimaantuloajankohdalla tarkoitetaan ajan-kohtaa, jolloin vero tai tukipalkkio alkaa vaikuttaa kulutusmenoihin.

Esimerkkinä jätevero vuoden 1990=100 verotariffi-indeksissä :

Jätevero tuli voimaan syyskuussa 1996 ja sen arvioitu tuotto vuositasolla oli 300 miljoonaa markkaa plus 22 prosentin arvonlisävero (66 miljoonaa markkaa). Yksityiseen kulutukseen tästä arvioitiin kohdistuvan 80 prosenttia eli 240 + 52,8 miljoonaa markkaa. Jäteveron tariffi oli sen voimaantullessa 1.9.1996 90 markkaa tonnilta ja verojen indeksi 1990=100 oli 123,56 elokuussa 1996.

$$\text{Jäteveron arvopaino} = \frac{240}{12356} = 194,24 \text{ milj. mk}$$

$$\text{Lisäys ALV:n arvopainoon} = \frac{52,8}{12356} = 42,73 \text{ milj. mk}$$

$$\text{Jäteveron perushinta} = \frac{9000}{12356} = 7284 \text{ penniä}$$

where
 pm_0qm_0 = value weight of the new tax/subsidy in the base year,
 m = new tax or subsidy,
 pm_tqm_t = estimated annual yield of the new tax or subsidy and
 TRI_{t-1} = tax or subsidy index in the month preceding the month the new tax/subsidy came into force.

$$(17) \quad pm_0 = \frac{pm_t}{TRI_{t-1}} \times 100,$$

where
 pm_0 = basic price of the new tax/subsidy and
 pm_t = current price of the new tax/subsidy.

The validity time refers to the time the tax or subsidy starts to have an effect on consumption expenditure.

The following is an example of waste tax in the Tax Rate Index 1990=100:

The waste tax came into force in September 1996 and its estimated annual yield was FIM 300 million plus VAT of 22 per cent (FIM 66 million). 80 per cent, or FIM 240 + 52.8 million was allocated to private consumption. The rate of the waste tax was FIM 90 per ton when it came into effect on 1 September 1996 and the index of taxes 1990=100 was FIM 123.56 in August 1996.

$$\text{Value weight of waste tax} = \frac{240}{12356} = \text{FIM } 19424 \text{ million}$$

$$\text{Addition to VAT value weight} = \frac{52,8}{12356} = \text{FIM } 42.73 \text{ million}$$

$$\text{Basic price of waste tax} = \frac{9000}{12356} = \text{FIM } 0.7284$$

Täten jäteveron indeksi syyskuussa 1996 oli:

$$\text{Jätevero I} = \frac{9000}{7284} = 123,56$$

Thus, the index of waste tax was in September 1996:

$$\text{Waste tax I} = \frac{9000}{7284} = 123,56$$

9.6. NHI:n ja VTI:n kehitys ja vaikutussuhteet

Kuviossa 13 esitetään kuluttaja-, verotariffi- ja nettohintaindeksien vuosimuutokset tammikuusta 1995 – kesäkuuhun 1998. Liitteessä 11 on esitetty vastaavan ajankohdan pisteluvut edellä mainituista indekseistä.

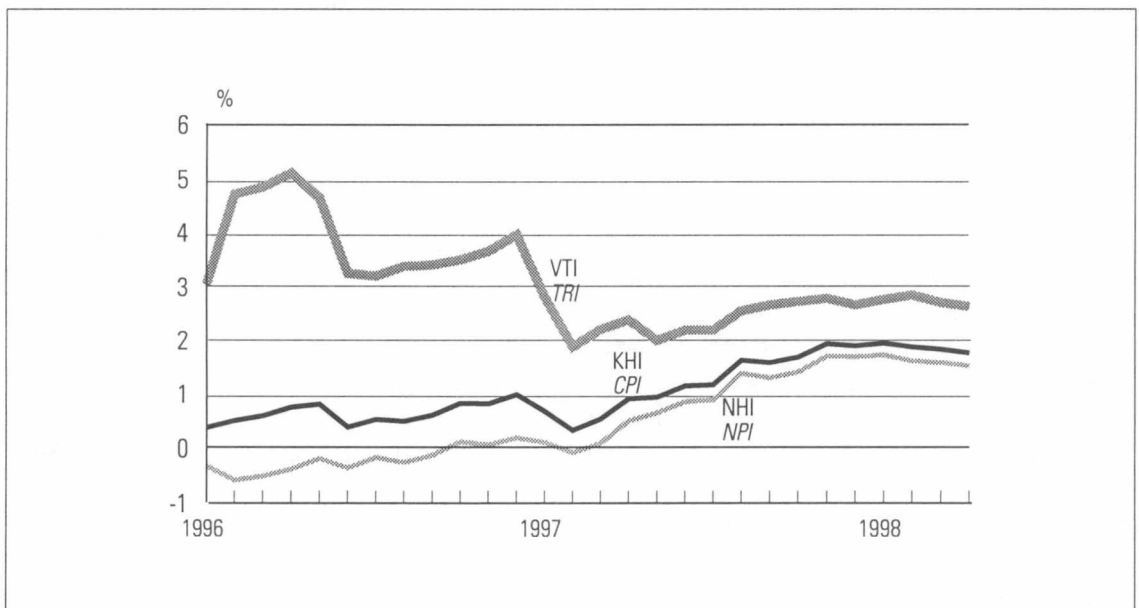
9.6. Development and mutual effects of the net price and tax rate indices

Figure 13 shows the changes on one year in consumer, tax rate and net price indices from January 1995 to June 1998. Appendix 12 presents the point figures for the indices mentioned above in the corresponding time.

Kuvio 13. – Figure 13.

Kuluttajahinta-, nettohinta- ja verotariffi-indeksin vuosimuutos, %, 1995=100.

The changes on one year in consumer price index, tax rate index and net price index, %, 1995=100.

Yleisesti voidaan todeta, että mikäli verojen ja tukipalkkioiden tariffit kehittyvät samalla tavalla, kuin kuluttajahintaindeksin tavaroitten ja palvelusten hinnat, niin nettohintaindeksi kehittyy samalla tavalla kuin kuluttajahintaindeksi. Nettohintaindeksin ja kulut-

In general, it could be said that if the rates of taxes and subsidies develop similarly as the prices of goods and services in the consumer price index, the net price index will develop in the same way as the consumer price index. To elucidate the mutual effects of the net

tajahintaindeksin vaikutussuhteiden selventämiseksi esitetään seuraavassa joitakin esimerkkejä indeksien muutoksesta. Tärkeää seuraavia esimerkkejä tulkitessa on tarkastella VTI:n ja KHI:n muutosten keskinäistä suuruutta, ei niinkään sitä, ovatko muutokset positiivisia vai negatiivisia.

price index and the consumer price index, some examples are given below of the changes in the indices. When interpreting the following examples, the magnitude between the changes in TRI and CPI should be given most attention, not whether the changes are positive or negative.

Taulukko 6. – Table 6.
Nettohintaindeksin tulkinta. – Interpretation of the net price index.

Jos VTI:n muutos on <i>If the change in TRI is</i>	ja KHI:n muutos on <i>and the change in CPI is</i>	niin NHI:n muutos on <i>the change in NPI will be</i>	tulkinta – <i>interpretation</i>
-1%	+2%	+2,8%	jos verot (- tukipalkkiot) nousevat vähemmän kuin kuluttajahinnat, on NHI:n muutos KHI:n muutosta suurempi – <i>if taxes (- subsidies) rise less than consumer prices, the change in NPI will be greater than that in CPI</i>
+10%	+2%	-0,1%	jos verot (- tukipalkkiot) nousevat enemmän kuin kuluttajahinnat, on NHI:n muutos KHI:n muutosta pienempi – <i>if taxes (- subsidies) rise more than consumer prices, the change in NPI will be smaller than that in CPI</i>
+2%	+2%	+2%	jos verot (- tukipalkkiot) nousevat yhtä paljon kuin kuluttajahinnat, on myös NHI:n muutos yhtä suuri – <i>if taxes (- subsidies) rise as much as consumer prices, the change in NPI will be equal to that in CPI</i>

Johdannossa esitetyn tulkinnan mukaan NHI mittaa sen tulon suhteellista kehitystä, jonka kulutushyödykkeiden tuottajat, jakelijat ja myyjät saavat markkinoilla. Oletuksena on, että tuotantotekniikka on muuttumaton ja hyödykevalikoima on määrältään ja valikoimaltaan kiinteä. Yksinkertaistettuna edellisiä esimerkkejä voisi tulkita siten, että mikäli kuluttajahinnat nousevat nopeammin kuin verot, niin tuottajien ja myyjien tulot kasvavat. Jos taas verot nousevat nopeammin kuin kuluttajahinnat, niin tuottajien ja myyjien tulot alenevat.

According to the definition in the introduction, NPI measures the relative development of the revenue the producers, distributors and sellers of consumer goods receive in the market. It is assumed that the production process remains unchanged and the selection of goods fixed in terms of quantity and structure. To put it simply, the above examples could be interpreted so that in case consumer prices rise faster than taxes, the revenue of producers and sellers will grow. But if taxes rise faster than consumer prices, the revenue of producers and sellers will fall.

10 Pohjainflaatioindikaattori – The indicator of underlying inflation

Pohjainflaatioindikaattori (PII) on inflaatiomittari, jota Tilastokeskus tuottaa Suomen Pankille. Pohjainflaatioindikaattorin pistelukuja on tuotettu vuodesta 1985 lähtien. Indeksien tarkoituksena on mitata sellaista kuluttajahintojen muutosta, josta on puhdistettu finanssipolitiikan vaikutus sekä asuntojen hinnat ja asuntolainojen korot. Indeksien laskennassa käytetään kuluttajahintaindeksin sijaan KHI*:ä. Se on kuluttajahintaindeksi, josta on poistettu asuntojen hinnat ja asuntolainojen korot. Pohjainflaatioindikaattori julkaistaan vuoden 1998 loppuun asti kuluttajahintaindeksin kuukausijulkaisussa yhden kuukauden viiveellä.

Pohjainflaatioindikaattorin lähtökohtana on kuluttajahintaindeksin 1995=100 arvopainojen summa eli koko yksityinen kulutus, 256,6 miljardia markkaa. Yksityiseen kuluutukseen lisätään tukipalkkioiden vähittäismyyntihintoja alentava vaikutus, joka on 10,6 miljardia markkaa. Tämän jälkeen poistetaan välillisten verojen osuus kuluttajahinnoista. Näiden verojen osuus on 64,4 miljardia markkaa eli 25,1 prosenttia koko kuluttajahintaindeksin painosta. Lopuksi kulutuksesta poistetaan asuntojen hintojen (poistot) ja asuntolainojen korkojen osuus – eli omistusasumisen pääomamenot – yhteensä 17,1 miljardia markkaa. Pohjainflaatioindikaattori mittaa jäljelle jäävän 185,7 miljardin markan arvoisen hyödykekorin hintakehitystä, mikä on 72,4 prosenttia kuluttajahintaindeksin kokonaispainosta.

Indeksin laskukaava on seuraava:

$$(18) PII = \frac{(\sum p_0 q_0 \times KHI^*) - (\sum p_{i0}^{VTI} q_{i0} \times VTI)}{\sum p_0 q_0 - \sum p_{i0}^{VTI} q_{i0}},$$

The indicator of underlying inflation (IUI) is a measure of inflation calculated by Statistics Finland for the Bank of Finland. Index figures for the indicator of underlying inflation has been calculated from 1985 onwards. The purpose of the index is to measure the change in consumer prices once the effect of fiscal policy, housing prices and interest on housing loans have been removed. In the calculation of the index, CPI* is used in the place of the consumer price index. It is a consumer price index from which house prices and interest payments on housing loans are eliminated. Until the end of 1998, the indicator of underlying inflation will be published at a delay of one month in the monthly publication of the consumer price index.

The indicator of underlying inflation is founded on the sum of the value weights of the consumer price index 1995=100, i.e. the total private consumption, i.e. FIM 256.6 billion. Added to the private consumption is the reduction in retail sales prices due to subsidies, amounting to FIM 10.6 billion. The indirect taxes are then deducted from the consumer prices. These taxes amount to FIM 64.4 billion or 25.1 per cent of the total weight of the consumer price index. Finally the prices (depreciation) of dwellings and the interest on housing loans are subtracted (the capital expenditure on owner-occupied housing), totalling FIM 17.1 billion. The indicator of underlying inflation measures the price evolution for the remaining commodity basket worth FIM 185.7 billion, representing 72.4 per cent of the total weight of the consumer price index.

The index is calculated using the following formula:

$$(18) IUI = \frac{(\sum p_0 q_0 \times CPI^*) - (\sum p_{i0}^{TRI} q_{i0} \times TRI)}{\sum p_0 q_0 - \sum p_{i0}^{TRI} q_{i0}}$$

jossa
 $\sum p_0 q_0$ = kuluttajahintaindeksin arvo-
 painojen summa,
KHI = *KHI**:n pisteluku ko.
 kuukautena,
 $\sum p_{i0}^{VTI} q_{i0}$ = verotariffi-indeksin arvopai-
 nojen summa ja
VTI = verotariffi-indeksin pisteluku
 ko. kuukautena.

where
 $\sum p_0 q_0$ = sum of the value weights of
 CPI,
CPI = point figure for *CPI** in the
 month in question,
 $\sum p_{i0}^{TRI} q_{i0}$ = sum of the value weights of
 TRI and
TRI = point figure for TRI in the
 month in question.

Huhtikuussa 1998 pohjainflaatioindikaat-
 torin pisteluku oli:

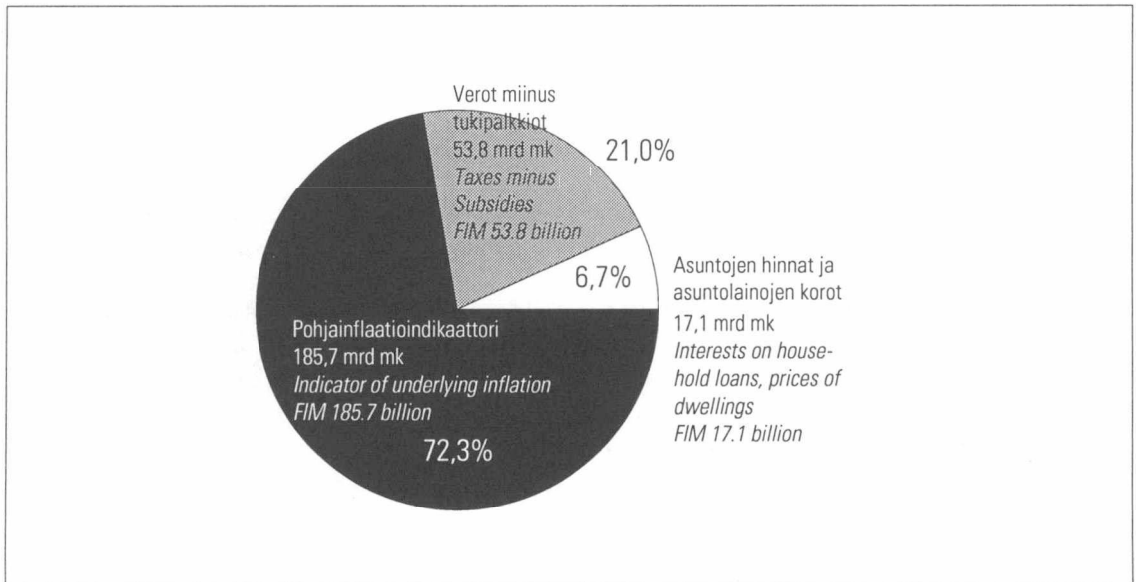
$$(19) \quad PII = \frac{(100 \times 103,70) - (22,468 \times 108,86)}{100 - 22,468} = 102,20 \quad .$$

In April 1998, the point figure for the in-
 dicator of underlying inflation was:

$$(19) \quad IUI = \frac{(100 \times 103,70) - (22,468 \times 108,86)}{100 - 22,468} = 102,20 \quad .$$

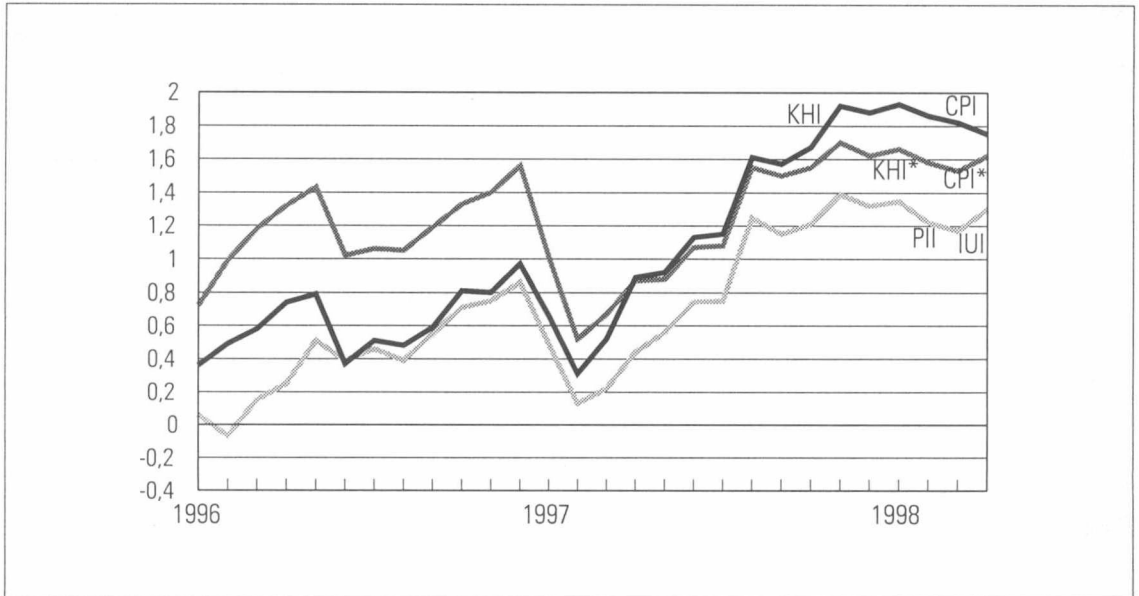
Kuvio 14. – Figure 14.

Pohjainflaatioindikaattori 1995 = 100. – Indicator of Underlying Inflation 1995=100.

Kuvio 15. – Figure 15.

Kuluttajahintaindeksin, PII:n ja KHI*:n vuosimuutos, %.
Change on one year in CPI, IUI and CPI*, %.

10.1 Kuluttajahintaindeksin muita erityissovellutuksia

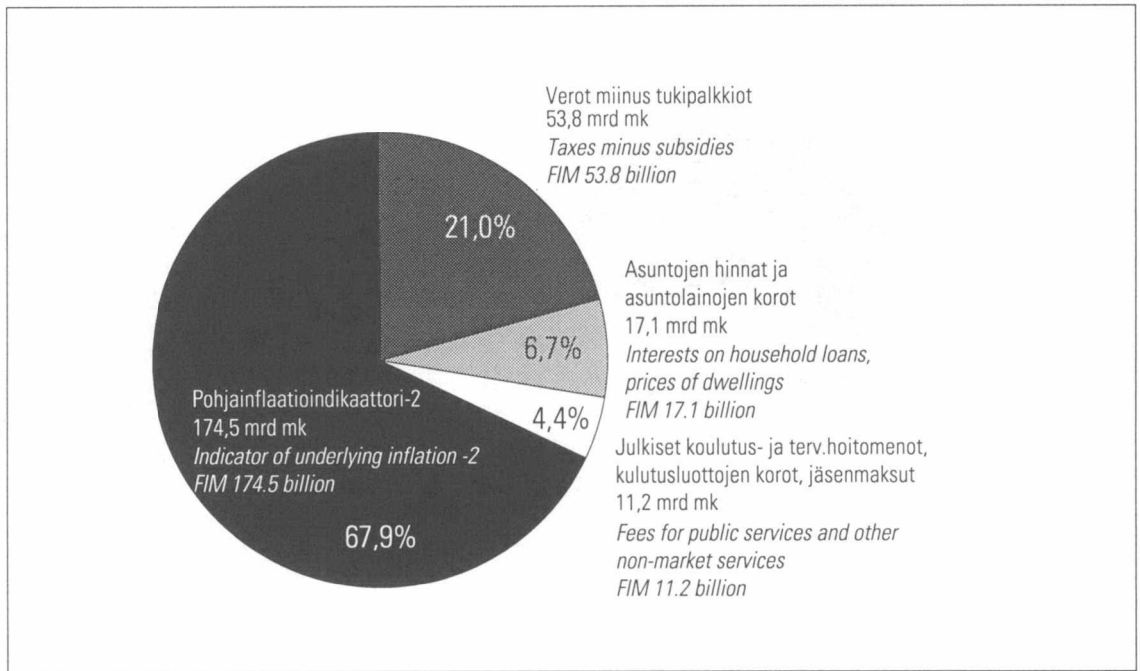
Pohjainflaatioindikaattorista on olemassa myös sovellutus, jossa siitä edelleen poistetaan ns. ei-markkinahintaisten palvelujen vaikutus. Näitä ovat julkiset terveydenhoito- ja koulutusmenot, kulutusluottojen korot sekä jäsenmaksut. Näiden arvo on 11,2 miljardia markkaa ja osuus yksityisestä kulutuksesta 4,4 prosenttia. Saatavaa indeksiä nimitetään pohjainflaatio-2 indeksiksi (PII-2). Mikäli em. ei-markkina-hintaisten palvelujen vaikutus poistetaankin nettohintaindeksistä saadaan vastaavasti nettohintaindeksi-2 (NHI-2).

10.1 Other modifications of the consumer price index

There is also a modification of the indicator of underlying inflation where the effect of services at the non-market level is further removed. These services include public health care and public education, interests on consumer credits and membership fees. The value of these services is FIM 11.2 billion and they account for 4.4 per cent of private consumption. The index obtained is called the Indicator of Underlying Inflation-2 (IUI-2). But if the effect of the above non-market services is eliminated from the net price index, the Net Price Index-2 (NPI-2) will be obtained.

Kuvio 16. – Figure 16.

Pohjainlaatioindikaattori-2,1995 = 100. – Indicator of Underlying Inflation-2,1995=100.

Kun PII-2:sta poistetaan vielä tuontihintojen vaikutus, päästään PII-3:een. Tuonnin yksityiseen kulutukseen kohdistuva arvo vuonna 1995 oli arviolta 68 miljardia markkaa (koko tuonnin arvo oli 128 mrd mk). Se on 26,5 prosenttia yksityisestä kulutuksesta. Käytännössä PII-3 mittaa kotimaisen tuotannon toiminnan ja jakelun aiheuttamaa inflaatiota.

Vastaavasti pääsemme nettohintaindeksi-3:een (NHI-3), kun NHI-2:sta eliminoidaan tuontihintojen vaikutus. NHI-3 on muuten samanlainen kuin PII-3, mutta siinä asuntojen hinnat ja asuntolainojen korot ovat mukana.

Mikäli kuluttajahintaindeksistä poistetaan vain yksityiseen kulutukseen kohdistuva tuonnin CIF-arvo, saadaan indeksi, jonka nimi on KHI-kotimainen.

Kuluttajahintaindeksin alaindeksejä voi rakentaa lähes rajattomasti. Puhutaankin ns.

Removing also the effect of import prices from IUI-2 will give IUI-3. The value of imports on private consumption was estimated at FIM 68 billion in 1995 (the value of all imports was FIM 128 billion). It accounts for 26.5 per cent of private consumption. In practice, IUI-3 measures the inflation caused by domestic production and distribution activities.

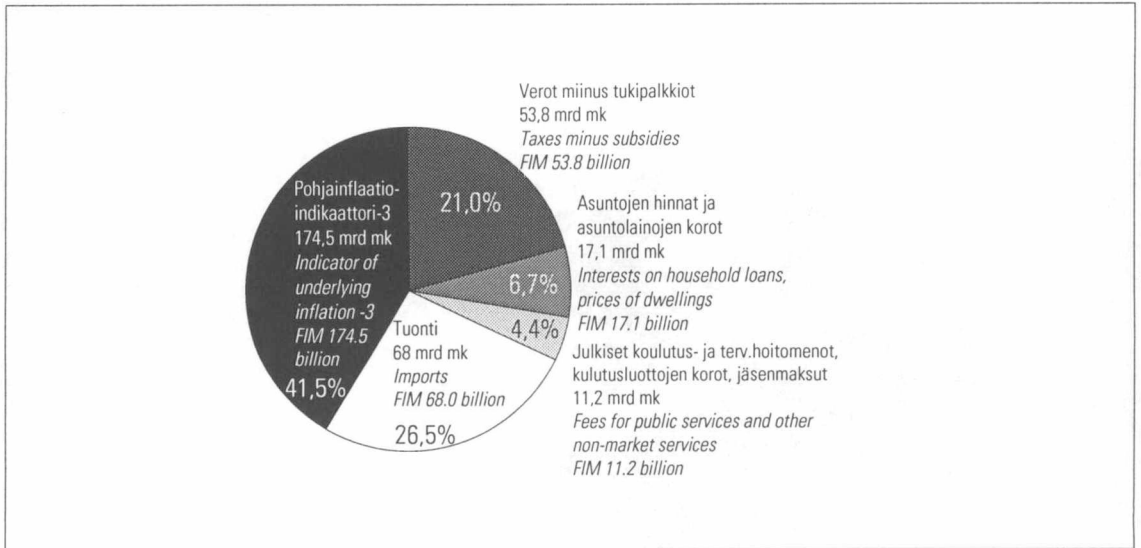
Similarly, the net price index-3 (NPI-3) is obtained when the effect of import prices is removed from NPI-2. NPI-3 is otherwise similar to IUI-3 but it includes house prices and interest payments on housing loans.

In case only the CIF value of imports on private consumption is removed from the consumer price index, the resulting index is called domestic CPI.

It is possible to construct an almost unlimited number of sub-indices for the consu-

Kuvio 17. – *Figure 17.*

Pohjainflaatioindikaattori-3, 1995 = 100. – *Indicator of Underlying Inflation-3, 1995=100.*

sipuliteoriasta, jossa lähtökohtana on kuluttajahintaindeksin mukainen yksityinen kulutus ja josta kuorimalla kerros kerrokselta haluttuun järjestyksessä saadaan haluttuja alaindeksejä.

mer price index. In this context, a so-called onion method is often referred to, which starts from private consumption according to the consumer price index and the required sub-indices are obtained by peeling off one layer after another in the desired order.

Liite 1 – Appendix 1

Kuluttajahintaindeksin painorakenne, keruutiheydet ja hintojen lukumäärät

The weight structure of the consumer price index, collection frequencies and number of prices

Hyödyketun- nus – Item code	Hyödyke – Item	Paino – Weight %	Keruutiheydet – Collection intervals				hintoja yhteensä – number of prices
			kk – monthly	joka 2. kk – every 2. month	Nelj. vuosi – quarterly	Tarv. – If re- quired	
01	Elintarvikkeet ja alkoholittomat juomat – Food and non alcoholic beverages	157,6					
01.1	Elintarvikkeet – Food	141,4					
01.1.1	Leipä- ja viljatuotteet – Bread and grain products	27,8					
01.1.1.1	Riisi – Rice	0,4					
01.1.1.1.1	Puuroriisi – <i>Porridge rice</i>	0,1	X			168	
01.1.1.1.2	Pitkäjyväriisi – <i>Long grain rice</i>	0,3	X			158	
01.1.1.2	Leivät ja keksit – Bread and biscuits	15,7					
01.1.1.2.1	Näkkileipä – <i>Crisp bread</i>	0,8	X			186	
01.1.1.2.2	Reikäleipä – <i>Rye bread</i>	1,7	X			174	
01.1.1.2.3	Pienet ruisleipäset – <i>Rye bread miniloaf</i>	1,7	X			172	
01.1.1.2.4	Jälkiuunileipä – <i>Rye bread slow oven baked</i>	0,8	X			174	
01.1.1.2.5	Sekahiivaleipä – <i>Grey bread mixed grains</i>	1,9	X			172	
01.1.1.2.6	Ranskanleipä – <i>White bread</i>	3,0	X			172	
01.1.1.2.7	Paahtoleipä – <i>White bread for toast</i>	2,0	X			172	
01.1.1.2.8	Pullapitko – <i>Sweet bun loaf</i>	1,1	X			169	
01.1.1.2.9	Voileipäkeksi – <i>Cream cracker</i>	0,2	X			172	
01.1.1.2.10	Täytekeksi – <i>Sandwich cream</i>	2,3	X			184	
01.1.1.2.11	Digestiivikeksi – <i>Digestive biscuit</i>	0,2	X			164	
01.1.1.3	Pastatuotteet – Pasta products	2,6					
01.1.1.3.1	Makaroni – <i>Macaroni</i>	0,3	X			172	
01.1.1.3.2	Spagetti – <i>Spaghetti</i>	0,3	X			149	
01.1.1.3.3	Lihamakaronilaatikko – <i>Meat macaroni casserole</i>	1,0	X			170	
01.1.1.3.4	Mikroruoka-annos – <i>Microwave dinner</i>	1,0	X			169	
01.1.1.4	Leipomotuotteet – Pastry-cook products	5,9					
01.1.1.4.1	Karjalanpiirakka – <i>Rice pasties</i>	1,0	X			168	
01.1.1.4.2	Pizza – <i>Pizza</i>	1,2	X			172	
01.1.1.4.3	Lihapiirakka – <i>Meat pastry</i>	0,8	X			170	
01.1.1.4.4	Kääretorttu – <i>Swiss roll</i>	1,7	X			170	
01.1.1.4.5	Viineri – <i>Danish pastries</i>	1,2	X			166	
01.1.1.5	Jauhot, suurimot ja murot – Flour, groats and corn flakes	3,3					
01.1.1.5.1	Erikoisvehnäjäuhot – <i>Wheat flour 1st quality</i>	0,7	X			172	
01.1.1.5.2	Ruisjauhot – <i>Rye flour</i>	0,1	X			170	
01.1.1.5.3	Puurohiutaleet – <i>Porridge flakes four grains</i>	0,7	X			168	
01.1.1.5.4	Sämpyläjauhot – <i>Special flour for bread rolls</i>	0,4	X			170	
01.1.1.5.5	Murot – <i>Corn flakes</i>	1,1	X			172	
01.1.1.5.6	Pakastetaikina – <i>Frozen dough</i>	0,3	X			158	
01.1.2	Liha – Meat	32,3					
01.1.2.1	Naudanliha – Beef	7,3					
01.1.2.1.1	Ulkopaisti – <i>Beef topside</i>	0,5	X			167	
01.1.2.1.2	Naudan lapa – <i>Beef blade</i>	0,6	X			166	
01.1.2.1.3	Jauheliha – <i>Ground beef</i>	4,5	X			169	
01.1.2.1.4	Suikalepaisti – <i>Beef slivered</i>	1,1	X			100	
01.1.2.1.5	Naudan sisäfile – <i>Fillet of beef</i>	0,6	X			98	
01.1.2.2	Sianliha – Pork	5,6					
01.1.2.2.1	Porsaan ulkofile – <i>Pork tenderloin</i>	2,6	X			166	

Hyödyketun- nus – <i>Item</i> <i>code</i>	Hyödyke – <i>Item</i>	Paino – <i>Weight</i> %	Keruuhiheydet – <i>Collection intervals</i>				hintoja yhteensä – <i>number</i> <i>of prices</i>
			kk – <i>monthly</i>	joka 2. kk – <i>every</i> <i>2. month</i>	Nelj. vuosi – <i>quarterly</i>	Tarv. – <i>If re- quired</i>	
01.1.2.2.2	Porsaankyljys – <i>Pork chops</i>	1,8	X			168	
01.1.2.2.3	Siankeskikylki – <i>Pork center loin</i>	1,2	X			167	
01.1.2.4	Siipikarjanliha – <i>Poultry</i>	2,5					
01.1.2.4.1	Broilerin koipi-reisipalat – <i>Broiler drums-ticks, thighs</i>	2,5	X			169	
01.1.2.5	Lihajalosteet – <i>Processed meat</i>	16,0					
01.1.2.5.1	Palvikinkku – <i>Ham smoked prepacked</i>	3,0	X			167	
01.1.2.5.2	Keittokinkku – <i>Ham cooked prepacked</i>	2,3	X			167	
01.1.2.5.3	Meetvursti – <i>Salami prepacked</i>	1,4	X			171	
01.1.2.5.4	Pekonimakkara – <i>Ham sausage prepacked</i>	1,6	X			173	
01.1.2.5.5	Lauantaimakkara – <i>Luncheon sausage pre-packed</i>	0,5	X			171	
01.1.2.5.6	Balkanin makkara – <i>"Balkan"</i>	1,3	X			173	
01.1.2.5.7	Nakit – <i>Frankfurters</i>	1,8	X			172	
01.1.2.5.8	Lenkkimakkara – <i>Fresh sausage for frying</i>	3,5	X			174	
01.1.2.5.9	Maksamakkara – <i>Liver sausage prepacked</i>	0,5	X			171	
01.1.2.6	Muut lihavalmisteet – <i>Other meat products</i>	1,0					
01.1.2.6.1	Jauhelihaeines – <i>Ground meat preparations</i>	1,0	X			168	
01.1.3	Kala – <i>Fish</i>	5,2					
01.1.3.1	Kala – <i>Fish</i>	2,4					
01.1.3.1.1	Tuore kala – <i>Fresh fish</i>	0,7	X			97	
01.1.3.1.2	Kirjolohifile – <i>Rainbow trout fillets</i>	1,4	X			98	
01.1.3.1.3	Pakasteseiti – <i>Saithe frozen</i>	0,3	X			168	
01.1.3.2	Äyriäiset – <i>Crayfish</i>	0,4					
01.1.3.2.1	Katkaravut – <i>Shrimps</i>	0,4	X			102	
01.1.3.3	Savustettu tai suolattu kala – <i>Smoked or salted fish</i>	0,6					
01.1.3.3.1	Kylmäsavukirjolohifile – <i>Cold-smoked fillet of rainbow trout</i>	0,6	X			99	
01.1.3.4	Muut kalavalmisteet – <i>Other fish products</i>	1,7					
01.1.3.4.1	Sillisäilykepurkki – <i>Herring tinned</i>	0,7	X			168	
01.1.3.4.2	Tonnikala – <i>Tuna tinned</i>	0,5	X			174	
01.1.3.4.3	Kalapuikot – <i>Fish sticks</i>	0,5	X			168	
01.1.4	Maitotuotteet, juustot ja kananmunat – <i>Milk products, cheese and eggs</i>	28,4					
01.1.4.1.1	Täysmaito – <i>Milk regular</i>	1,5	X			174	
01.1.4.2	Vähärasvainen maito – <i>Low fat milk</i>	8,6					
01.1.4.2.1	Kevytmaito – <i>Milk low fat</i>	5,6	X			172	
01.1.4.2.2	Rasvaton maito – <i>Milk non fat</i>	3,0	X			186	
01.1.4.3	Maitosäilykkeet – <i>Preserved milk</i>	0,3					
01.1.4.3.2	Äidinmaidonkorvike – <i>Baby formula</i>	0,3	X			174	
01.1.4.4	Jogurtti – <i>Yoghurt</i>	2,5					
01.1.4.4.1	Jogurtti – <i>Yoghurt</i>	1,3	X			172	
01.1.4.4.2	Jogurttitölkki – <i>Pot of yoghurt</i>	1,3	X			161	
01.1.4.5	Juusto – <i>Cheese</i>	9,4					
01.1.4.5.1	Emmentaljuusto – <i>Emmenthal cheese mild</i>	1,1	X			172	
01.1.4.5.2	Edamjuusto – <i>Edam cheese</i>	4,9	X			173	
01.1.4.5.3	Oltermannii-tyyppinen juusto – <i>Semi-hard table cheese</i>	1,7	X			172	
01.1.4.5.4	Sinihomejuusto – <i>Blue cheese</i>	0,4	X			170	
01.1.4.5.5	Raejuusto – <i>Cottage cheese</i>	1,3	X			165	
01.1.4.6	Muut maitotaloustuotteet – <i>Other milk products</i>	4,6					

Hyödyketun- nus – Item code	Hyödyke – Item	Paino – Weight %	Keruuhiheydet – Collection intervals				hintoja yhteensä – number of prices
			kk – monthly	joka 2. kk – every 2. month	Nelj. vuosi – quarterly	Tarv. – If re- quired	
01.1.4.6.1	Kuohukerma – Heavy cream	1,7	X				172
01.1.4.6.2	Rasvaton piimä – Sour milk non fat	0,6	X				172
01.1.4.6.3	Asidofilus-Bifidus piimä – Lactobacillus but- termilk	0,6	X				174
01.1.4.6.4	Viili – Curdled milk low fat	0,8	X				174
01.1.4.6.5	Jälkiruokavanukas – Cocoa pudding	0,5	X				172
01.1.4.6.6	Kermaviili – Curdled cream	0,3	X				174
01.1.4.6.7	Ruokacreme – Non-dairy cooking cream	0,2	X				162
01.1.4.7	Munat – Eggs	1,5					
01.1.4.7.1	Kananmunat – Eggs	1,5	X				168
01.1.5	Öljyt ja rasvat – Fats and edible oils	4,7					
01.1.5.1	Voi – Butter	1,4					
01.1.5.1.1	Meijerivoi – Dairy butter	1,4	X				167
01.1.5.2	Margariini ja muut kasvisrasvat – Mar- garine and other vegetable fats	3,0					
01.1.5.2.1	Voi- ja kasviöljyseos – Butter and vegetable oil mixture	1,1	X				169
01.1.5.2.2	Talousmargariini – Cooking margarine	0,3	X				167
01.1.5.2.3	Jääkaappimargariini – Soft margarine	1,5	X				169
01.1.5.2.4	Kevytmargariini – Low fat margarine	0,1	X				169
01.1.5.4	Ravintoöljyt – Edible oils	0,3					
01.1.5.4.1	Kasviöljy – Vegetable oil	0,3	X				167
01.1.6	Hedelmät – Fruits	8,1					
01.1.6.1	Sitruhedelmät – Citrus fruits	2,0					
01.1.6.1.1	Appelsiini – Orange	1,0	X				169
01.1.6.1.2	Mandariini – Mandarin	1,0	X				158
01.1.6.2	Banaanit – Bananas	1,7					
01.1.6.2.1	Banaani – Banana	1,7	X				168
01.1.6.3	Omenat – Apples	1,6					
01.1.6.3.1	Omena – Apple	1,6	X				168
01.1.6.6	Marjat – Berries	1,2					
01.1.6.6.1	Mansikka – Strawberry	1,2	*7				
01.1.6.7	Muut hedelmät – Other fruits	0,5					
01.1.6.7.1	Kiivi – Kiwi fruit	0,5	X				164
01.1.6.8	Kuivatut hedelmät – Dried fruit	0,6					
01.1.6.8.1	Rusinat – Raisins	0,6	X				165
01.1.6.9	Hedelmäsäilykkeet – Preserved fruit	0,5					
01.1.6.9.1	Hedelmäsäilyke – Preserved fruit	0,5	X				168
01.1.7	Kasvikset ja juurekset – Vegetables and root crops	15,1					
01.1.7.1	Salaatit ja tuoreet yrtit – Lettuces and fresh herbs	1,1					
01.1.7.1.1	Jäävuorisalaatti – Arctic lettuce	0,2	X				168
01.1.7.1.2	Ruukkusalaatti – Pot-grown lettuce	0,7	X				169
01.1.7.1.3	Tuoreyrtti – Fresh herb	0,2	X				158
01.1.7.2	Kaalit – Cabbages	0,5					
01.1.7.2.1	Keräkaali – Cabbage	0,5	X				169
01.1.7.3	Vihannekset – Vegetables	4,4					
01.1.7.3.1	Tomaatti – Tomatoes	1,8	X				168
01.1.7.3.2	Kurkku – Cucumbers	1,4	X				169
01.1.7.3.3	Paprika – Paprika	0,6	X				168
01.1.7.3.4	Pakastevihannekset – Mixed vegetables frozen	0,7	X				170
01.1.7.4	Juurekset ja sienet – Root crops and mushrooms	1,7					

Hyödyketun- nus – <i>Item</i> code	Hyödyke – <i>Item</i>	Paino – <i>Weight</i> %	Keruuhiheydet – <i>Collection intervals</i>				hintoja yhteensä – number of prices
			kk – <i>monthly</i>	joka 2. kk – <i>every</i> 2. month	Nelj. vuosi – <i>quarterly</i>	Tarv. – <i>If re- quired</i>	
01.1.7.4.1	Porkkana – <i>Carrots</i>	0,7	X			169	
01.1.7.4.2	Sipuli – <i>Onions</i>	0,4	X			168	
01.1.7.4.3	Tuore herkkusieni – <i>Fresh champignons</i>	0,6	X			158	
01.1.7.6	Kasvisvalmisteet – <i>Processed vegetables</i>	4,1					
01.1.7.6.1	Maustekurkut – <i>Pickled cucumbers sliced</i>	0,7	X			163	
01.1.7.6.2	Italiansalaatti – <i>Italian salad</i>	1,4	X			164	
01.1.7.6.3	Lasten purkkiruoka – <i>Baby food prepacked</i>	2,0	X			186	
01.1.7.7	Perunat – <i>Potatoes</i>	1,7					
01.1.7.7.1	Ruokaperuna – <i>Potatoes household</i>	1,7	X			168	
01.1.7.8	Perunasta valmistetut tuotteet – <i>Other potato products</i>	1,7					
01.1.7.8.1	Ranskalaiset perunat – <i>French fries</i>	0,8	X			166	
01.1.7.8.2	Perunalastut – <i>Potato chips</i>	1,0	X			180	
01.1.8	Sokeri ja sokeripohjaiset tuotteet – <i>Sugar and sugar products</i>	15,1					
01.1.8.1	Sokeri – <i>Sugar</i>	1,8					
01.1.8.1.1	Hienosokeri – <i>Granulated sugar</i>	1,5	X			182	
01.1.8.1.2	Palasokeri – <i>Lump sugar</i>	0,3	X			143	
01.1.8.2	Hillot ja hunaja – <i>Jams and honey</i>	0,9					
01.1.8.2.1	Mansikkahillo – <i>Strawberry jam</i>	0,5	X			163	
01.1.8.2.2	Hunaja – <i>Honey</i>	0,4	X			170	
01.1.8.3	Suklaa – <i>Chocolate</i>	2,5					
01.1.8.3.1	Maitosuklaa – <i>Milk chocolate bar</i>	1,0	X			333	
01.1.8.3.2	Suklaamakeinen – <i>Chocolate bar</i>	1,5	X			329	
01.1.8.4	Makeiset – <i>Confectionery</i>	5,5					
01.1.8.4.1	Karkkiaski – <i>Fruit drops packet</i>	2,2	X			186	
01.1.8.4.2	Täytemakeinen – <i>Caramel confectionery bag</i>	2,2	X			184	
01.1.8.4.3	Ksylimitolipurukumi – <i>Xylitol chewing gum</i>	1,2	X			186	
01.1.8.5	Jäätelöt – <i>Ice cream</i>	4,4					
01.1.8.5.1	Kermajäätelö – <i>Ice cream prepacked</i>	1,1	X			184	
01.1.8.5.2	Jäätelötuutti – <i>Ice cream cone</i>	2,3	X			186	
01.1.8.5.3	Kasvirasvajäätelö – <i>Ice cream with vegetable fat</i>	0,5	X			184	
01.1.8.5.4	Gourmet-jäätelö – <i>Gourmet ice cream</i>	0,4	X			173	
01.1.9	Mualla luokittelemattomat elintarvik- keet – <i>Food products n.e.c.</i>	4,5					
01.1.9.1	Maustekastikkeet ja -tiivisteet – <i>Sauces and seasonings</i>	1,7					
01.1.9.1.1	Liemitiiviste – <i>Beef bouillon cubes</i>	0,3	X			168	
01.1.9.1.2	Sinappi – <i>Mustard</i>	0,3	X			174	
01.1.9.1.3	Tomaattikastike – <i>Ketchup</i>	1,0	X			174	
01.1.9.2	Mausteet – <i>Spices</i>	1,1					
01.1.9.2.1	Valkosipuli – <i>Garlic</i>	0,1	X			164	
01.1.9.2.2	Maustepippuri – <i>Allspice</i>	0,7	X			168	
01.1.9.2.3	Jauhettu kaneli – <i>Cinnamon powder</i>	0,3	X			158	
01.1.9.3	Hiiva, jälkiruokavalmisteet, keitot – <i>Yeast, dessert preparations, soups</i>	1,8					
01.1.9.3.1	Hernekeittopurkki – <i>Pea soup tinned</i>	0,6	X			174	
01.1.9.3.2	Pussikeitto – <i>Dehydrated soup</i>	0,7	X			179	
01.1.9.3.3	Hiiva – <i>Yeast</i>	0,4	X			147	
01.2	Alkoholittomat juomat – <i>Non-alcoholic beverages</i>	16,2					
01.2.1	Kahvi, kaakao ja tee – <i>Coffee, cocoa and tea</i>	6,7					

Hyödyketunus – Item code	Hyödyke – Item	Paino – Weight %	Kerutiheydet – Collection intervals				hintoja yhteensä – number of prices
			kk – monthly	joka 2. kk – every 2. month	Nelj. vuosi – quarterly	Tarv. – if required	
01.2.1.1.1	Kahvipaketti – Coffee packet	6,0	X				184
01.2.1.2.1	Tee – Tea	0,5	X				186
01.2.1.3.1	Kaakao – Cocoa	0,3	X				172
01.2.2	Kivennäisvedet, virvoitusjuomat ja mehut – Mineral waters, soft drinks and juices	9,5					
01.2.2.1.1	Kivennäisvesi – Mineral water	1,5	X				184
01.2.2.2	Virvoitusjuomat – Soft drinks	4,6					
01.2.2.2.1	Kasvisuutejuoma – Vegetable extract drinks cola	1,6	X				184
01.2.2.2.2	Appelsiinilimonadi – Soda orange	3,0	X				186
01.2.2.3	Hedelmäjuomat – Fruit juices	3,4					
01.2.2.3.1	Sekamehutiiviste – Mixed fruit cordial	0,1	X				172
01.2.2.3.2	Appelsiinitäysmehu – Orange juice	3,3	X				174
02	Alkoholijuomat ja tupakka – Alcoholic beverages and tobacco	61,6					
02.1	Alkoholi – Alcohol	40,3	X				*
02.2	Tupakka – Tobacco	21,3					
02.2.1.1.1	Savukkeet – Cigarettes	18,7				X	
02.2.1.2.1	Sikarit – Cigars	0,6				X	
02.2.1.3.1	Piipputupakka ja muut tupakkatuotteet – Pipe tobacco and other tobacco products	2,0				X	
03	Vaatetus ja jalkineet – Clothing and footwear	46,0					
03.1	Vaatetus – Clothing	37,1					
03.1.1	Kankaat – Textile fabrics	1,3					
03.1.1.1.1	Puuvillakangas – Cotton textile	0,7		X			45
03.1.1.1.2	Collegeneuloskangas – Cotton velour	0,7		X			45
03.1.2	Vaatteet – Garments	32,8					
03.1.2.1	Miesten vaatteet – Garments for men	13,0					
03.1.2.1.1	Miesten kesätakki – Men's summer overcoat	0,4	*2				135
03.1.2.1.2	Miesten nahkatakki – Men's leather jacket	0,3	*2				135
03.1.2.1.3	Sadetakki – Raincoat	0,1	*2				135
03.1.2.1.4	Miesten ulkoilupuku – Men's tracksuit	0,5	*12				135
03.1.2.1.5	Miesten ulkoilupusero – Men's jacket for outdoor recreation wear	0,8	*12				135
03.1.2.1.6	Miesten suorat housut – Men's trousers	1,0	X				135
03.1.2.1.7	Miesten farkut – Men's jeans	0,8	X				135
03.1.2.1.8	Miesten shortsit – Men's shorts	0,1	*2				135
03.1.2.1.9	Miesten neulepusero – Men's pullover	0,6	X				135
03.1.2.1.10	Miesten värillinen paita – Men's shirt coloured	1,2	X				135
03.1.2.1.11	Miesten valkoinen paita – Men's shirt white	1,2	X				135
03.1.2.1.12	Pikeepaita – Men's polo shirt	0,8	*2				135
03.1.2.1.13	Miesten alushousut – Men's briefs	0,8	X				135
03.1.2.1.14	Miesten nilkkasukat – Men's ankle socks	0,4	X				135
03.1.2.1.15	Urheilusukat – Sport socks	0,3	X				135
03.1.2.1.16	Miesten puku – Men's suit	1,2	X				135
03.1.2.1.17	Verryttelypuku – Men's warm up suit	1,3	X				135
03.1.2.1.18	Tuulipuku – Shell suit	1,4	X				135
03.1.2.2	Naisten vaatteet – Garments for women	14,6					
03.1.2.2.1	Naisten päällystakki – Women's overcoat	0,9	*12				135
03.1.2.2.2	Naisten ulkoilupusero – Women's jacket for outdoor recreation wear	1,7	*12				135

Hyödyketun- nus – <i>Item</i> <i>code</i>	Hyödyke – <i>Item</i>	Paino – <i>Weight</i> %	Keruuhiheydet – <i>Collection intervals</i>				hintoja yhteensä – <i>number</i> <i>of prices</i>
			kk – <i>monthly</i>	joka 2. kk – <i>every</i> 2. month	Nelj. vuosi – <i>quarterly</i>	Tarv. – <i>If re-</i> <i>quired</i>	
03.1.2.2.3	Naisten pitkät housut – <i>Women's trousers</i>	1,2	X				135
03.1.2.2.4	Naisten shortsit – <i>Women's shorts</i>	0,3	*2				135
03.1.2.2.5	Naisten neulepusero – <i>Women's pullover</i>	1,3	X				135
03.1.2.2.6	Naisten paitapusero – <i>Women's blouse</i>	2,1	X				135
03.1.2.2.7	Hame – <i>Skirt</i>	1,1	X				135
03.1.2.2.8	Jakkupuku – <i>Women's suit</i>	1,6	*12				135
03.1.2.2.9	Kesämekko – <i>Ladies' dress for summer</i>	0,9	*2				135
03.1.2.2.10	Naisten nilkkasukat – <i>Women's ankle socks</i>	0,4	X				135
03.1.2.2.11	Naisten pikkuhousut – <i>Women's underwear</i>	0,9	X				135
03.1.2.2.12	Rintaliivit – <i>Brassiere</i>	0,8	X				135
03.1.2.2.13	Yhdenkoon sukkahousut – <i>One size tights</i>	0,9	X				135
03.1.2.2.14	Naisten yöpuku – <i>Night gown</i>	0,6	X				135
03.1.2.3	Vauvojen ja lasten vaatteet – <i>Garments for children and infants</i>	5,3					
03.1.2.3.1	Nuorisofarkut – <i>Jeans for young people</i>	1,2	X				135
03.1.2.3.2	Farkkupaita – <i>Denim shirt</i>	0,3	X				135
03.1.2.3.3	Lasten suojapuku – <i>Children's overall</i>	1,4	*12				135
03.1.2.3.4	Lasten sukkahousut – <i>Children's tights</i>	0,3	*8				135
03.1.2.3.5	Lasten oloasu – <i>Children's sweat suit</i>	1,9	*12				135
03.1.2.3.6	Lasten kurahousut – <i>Children's waterproof playsuit bottoms</i>	0,3	*3				45
03.1.3	Pukineet ja ompelutarvikkeet – <i>Accessories and haberdashery</i>	2,4					
03.1.3.1.1	Pipo – <i>Cap</i>	0,4	*12				135
03.1.3.1.2	Miesten nahkakäsineet – <i>Men's leather gloves</i>	0,7	*12				135
03.1.3.1.3	Lippis – <i>Cap</i>	0,2	*3				45
03.1.3.1.4	Neulesormikkaat – <i>Knitted gloves</i>	0,2	*12				45
03.1.3.1.5	Neulelanka – <i>Knitting wool</i>	0,4		X			135
03.1.3.1.6	Lankarulla – <i>Reel of thread</i>	0,4		X			45
03.1.4.1	Vaatteiden korjaus ja vuokraus – <i>Repair and hire of clothing</i>	0,5					
03.1.4.1.1	Kemiallinen pesu – <i>Drycleaning</i>	0,5		X			45
03.2	Jalkineet ja niiden korjaus – <i>Footwear and repair of footwear</i>	8,9					
03.2.1	Jalkineet – <i>Footwear</i>	8,3					
03.2.1.1	Miesten jalkineet – <i>Footwear for men</i>	3,8					
03.2.1.1.1	Kumisaapas – <i>Rubber boots</i>	0,2	X				45
03.2.1.1.2	Lenkkitosut – <i>Sports shoes for jogging</i>	1,6	X				135
03.2.1.1.3	Miesten puolikengät – <i>Men's shoes</i>	1,3	X				135
03.2.1.1.4	Miesten talvikengät – <i>Men's winter shoes</i>	0,7	*12				135
03.2.1.2	Naisten jalkineet – <i>Footwear for women</i>	2,5					
03.2.1.2.1	Naisten kävelykengät – <i>Women's walking shoes</i>	0,8	X				135
03.2.1.2.2	Naisten avokkaat – <i>Pumps</i>	1,0	X				135
03.2.1.2.3	Naisten talvikengät – <i>Women's winter shoes</i>	0,7	*12				135
03.2.1.3	Vauvojen ja lasten jalkineet – <i>Footwear for infants and children</i>	2,0					
03.2.2	Jalkineiden korjaus – <i>Shoe repair</i>	0,6					
03.2.2.1.1	Jalkineiden korjaus – <i>Shoe repair</i>	0,6		X			45
04	Asuminen, lämpö ja valo – <i>Housing, heat and light</i>	221,0					
04.1	Vuokrat – <i>Rents</i>	64,1					

Hyödyketun- nus – <i>Item</i> <i>code</i>	Hyödyke – <i>Item</i>	Paino – <i>Weight</i> ‰	Keruutiheydet – <i>Collection intervals</i>				hintoja yhteensä – <i>number</i> <i>of prices</i>
			kk – <i>monthly</i>	joka 2. kk – <i>every</i> <i>2. month</i>	Nelj. vuosi – <i>quarterly</i>	Tarv. – <i>If re-</i> <i>quired</i>	
04.1.1.1.1 04.2	Vuokrat – <i>Rents</i> Omistusasuminen – <i>Owner occupied</i> housing	64,1 93,3			X	*	
04.2.1	Omistusasumisen poistot ja korot – <i>Depreciation and interest for owner</i> <i>occupied housing</i>	66,5					
04.2.1.1.1 04.2.1.1.2 04.2.2	Poistot – <i>Depreciation</i> Korot – <i>Interest</i> Erittelemättömät asumismenot – <i>Other</i> <i>expenses relating to the dwelling</i>	29,1 37,4 26,8			X	* *	
04.2.2.1.1 04.2.2.2.1 04.3	Hoitokustannukset – <i>Maintenance cost</i> Tontin vuokra – <i>Ground rent</i> Asunnon säännöllinen huolto ja kor- jaukset – <i>Regular maintenance and</i> <i>repair of the dwelling</i>	26,1 0,6 28,2			X X	* *	
04.3.1	Asunnon huollossa ja korjauksessa käytetyt tuotteet – <i>Products for the</i> <i>regular maintenance and repair of the</i> <i>dwelling</i>	19,5					
04.3.1.1.1 04.3.1.1.2 04.3.2	Korjaukset, materiaalit – <i>Repairs, material</i> Perusparannukset, materiaalit – <i>Renovation,</i> <i>material</i> Asunnon huolto- ja korjauspalvelut – <i>Service for the regular maintenance</i> <i>and repair of the dwelling</i>	5,4 14,2 8,7			X X	* *	
04.3.2.1.1 04.3.2.1.2 04.4	Korjaukset, työ – <i>Repairs, work</i> Perusparannukset, työ – <i>Renovation, work</i> Asumiseen liittyvät muut palvelut – <i>Other services relating to the dwelling</i>	2,9 5,8 5,9			X X	* *	
04.4.1	Jätteen kuljetus – <i>Refuse collection</i>	1,7					
04.4.1.1.1 04.4.3	Jätteen kuljetus – <i>Refuse collection</i> Vesi – <i>Water supply</i>	1,7 3,6			X	15	
04.4.3.1.1 04.4.4	Vesi- ja jätevesimaksu – <i>Water and waste</i> <i>water rate</i> Muut asumiseen liittyvät palvelut – <i>Other services relating to the dwelling</i>	3,6 0,6			X	15	
04.4.4.1.1 04.5	Nuohous – <i>Chimney sweeping</i> Sähkö, kaasu ja muut polttoaineet – <i>Electricity, gas and other fuels</i>	0,6 29,6			X	15	
04.5.1.1.1 04.5.3	Sähkö – <i>Electricity</i> Nestemäiset polttoaineet – <i>Liquid fuels</i>	23,3 5,7	X			*	
04.5.3.1.1 04.5.5	Kevyt polttoöljy – <i>Light fuel oil</i> Kuuma vesi, höyry ja jää – <i>Hot water,</i> <i>steam and ice</i>	5,7 0,5	X			*	
04.5.5.1.1 05	Kaukolämpö – <i>District heat</i> Huonekalut, kalusteet, kotitalouskoneet ja kodinhoito – <i>Furnishings, household</i> <i>equipment and routine maintenance of</i> <i>the house</i>	0,5 46,7	X			*	
05.1	Huonekalut, kalusteet, sisustustuotteet ja korjaukset – <i>Furniture, furnishings,</i> <i>decorations and repairs</i>	16,2					
05.1.1	Huonekalut, kalusteet ja koriste-esi- neet – <i>Furniture, furnishing and</i> <i>decorations</i>	14,6					
05.1.1.1.1	Ruokapöytä – <i>Dining table</i>	0,8			X	135	

Hyödyketunnus – <i>Item code</i>	Hyödyke – <i>Item</i>	Paino – <i>Weight</i>	Keruuhiheydet – <i>Collection intervals</i>				hintoja yhteensä – <i>number of prices</i>
			kk – <i>monthly</i>	joka 2. kk – <i>every 2. month</i>	Nelj. vuosi – <i>quarterly</i>	Tarv. – <i>If re-quired</i>	
		%					
05.1.1.1.2	Sohva – <i>Sofa</i>	3,7		X		135	
05.1.1.1.3	Lepotuoli – <i>Armchair</i>	1,2		X		135	
05.1.1.1.4	Kirjahylly – <i>Book shelf</i>	2,4		X		135	
05.1.1.1.5	Sänky – <i>Bed</i>	1,7		X		135	
05.1.1.1.6	Puutarhatuoli – <i>Garden chair</i>	0,8	*2			45	
05.1.1.1.7	Sohvapöytä – <i>Coffee table</i>	0,5		X		135	
05.1.1.1.8	Koriste-esine – <i>Accessories</i>	2,3		X		135	
05.1.1.1.9	Työpöytävalaisin – <i>Desk lamp</i>	0,3		X		45	
05.1.1.1.10	Spottivalaisin – <i>Spot light fitting</i>	0,4		X		45	
05.1.1.1.11	Plafondivalaisin – <i>Plafonnier light fitting</i>	0,3		X		45	
05.1.2	Matot ja muut lattiapäilysteet – <i>Carpets and other floor coverings</i>	1,6					
05.1.2.1.1	Villamatto – <i>Wool carpet</i>	0,8		X		135	
05.1.2.1.2	Puuvillamatto – <i>Cotton rug</i>	0,8		X		135	
05.2	Kodin tekstiilit – <i>Household textiles</i>	4,6					
05.2.1.1.1	Joustonpatja – <i>Spring mattress</i>	0,8		X		45	
05.2.1.1.2	Vanupeite – <i>Quilt</i>	0,8		X		45	
05.2.1.1.3	Aluslakana – <i>Bottom sheet</i>	0,2		X		135	
05.2.1.1.4	Pussilakana – <i>Duvet or quilt cover</i>	0,3		X		135	
05.2.1.1.5	Pyyheliina – <i>Towel</i>	0,2		X		135	
05.2.1.1.6	Tabletti – <i>Tablecloth</i>	0,8		X		45	
05.2.1.1.7	Verhokangas – <i>Curtain fabric</i>	1,4		X		45	
05.3	Kodinkoneet ja niiden korjaus – <i>Household appliances including repairs</i>	9,4					
05.3.1	Suuret kodinkoneet – <i>Major household appliances</i>	7,4					
05.3.1.1.1	Jääkaappiakastin – <i>Fridge-freezer</i>	2,0		X		135	
05.3.1.2	Vaateiden ja astioiden pesukoneet – <i>Clothes washing and dish washing machines</i>	2,7					
05.3.1.2.1	Pesukone – <i>Washer</i>	1,9		X		135	
05.3.1.2.2	Astianpesukone – <i>Dishwasher</i>	0,8		X		135	
05.3.1.3	Liedet ja keittimet – <i>Cookers</i>	1,5					
05.3.1.3.1	Mikroaaltouuni – <i>Microwave oven</i>	0,4		X		135	
05.3.1.3.2	Sähköliesi – <i>Electric cooker</i>	1,1		X		135	
05.3.1.5	Pölynimurit – <i>Vacuum cleaners</i>	0,7					
05.3.1.5.1	Pölynimuri – <i>Vacuum cleaner</i>	0,7		X		135	
05.3.1.6	Ompelu- ja neulekoneet – <i>Sewing and knitting machines</i>	0,5					
05.3.1.6.1	Ompelukone – <i>Sewing machine</i>	0,3		X		135	
05.3.1.6.2	Saumuri – <i>Seaming machine</i>	0,3		X		45	
05.3.2	Kodin pienkoneet – <i>Small household appliances</i>	0,9					
05.3.2.1.1	Monitoimikone – <i>Food processeur</i>	0,3		X		135	
05.3.2.1.2	Kahvinkeitin – <i>Coffee maker</i>	0,3		X		135	
05.3.2.1.3	Höyrysiilitysrauta – <i>Steam iron</i>	0,1		X		135	
05.3.2.1.4	Sauvasekoitin – <i>Plender rod</i>	0,1		X		45	
05.3.2.1.5	Leivänpaahdin – <i>Toaster</i>	0,1		X		135	
05.3.3	Kodinkoneiden korjaus – <i>Repair of household appliances</i>	1,0					
05.3.3.1.1	Pesukoneen korjaus – <i>Washer repair</i>	1,0			X	45	
05.4	Lasitavarat, astiat ja kotitaloustarvikkeet – <i>Glassware, tableware and household utensils</i>	2,8					

Hyödyketun- nus – Item code	Hyödyke – Item	Paino – Weight %	Kerutiheydet – Collection intervals				hintoja yhteensä – number of prices
			kk – monthly	joka 2. kk – every 2. month	Nelj. vuosi – quarterly	Tarv. – If re- quired	
05.4.1.1	Astiat ja lasitavarat – Glass and table- ware	0,9					
05.4.1.1.1	Kahvikuppi – Coffee cup	0,5		X		135	
05.4.1.1.2	Ruokalautanen – Dinner plate	0,2		X		135	
05.4.1.1.3	Juomalasi – Drinking glass	0,1		X		135	
05.4.1.2	Ruokailuvälineet – Cutlery	1,0					
05.4.1.2.1	Veitset ja haarukat – Knives and forks	1,0		X		135	
05.4.1.3	Keittiövälineet – Kitchen and domestic utensils	0,9					
05.4.1.3.1	Paistinpannu – Frying pan	0,3		X		135	
05.4.1.3.2	Teräskattila – Steel saucepan	0,1		X		135	
05.4.1.3.3	Mikrokupu – Microwave splatter guard	0,4		X		45	
05.4.1.3.4	Sakset – Scissors	0,2		X		45	
05.5	Kodin ja puutarhan työkalut ja laitteet – Tools and equipment for house and garden	3,2					
05.5.2	Pienet työkalut ja tarvikkeet – Small tools and equipment	3,2					
05.5.2.1.1	Iskutorakone – Percussion drill	1,2		X		135	
05.5.2.1.2	Vasara – Hammer	0,3		X		45	
05.5.2.1.3	Hehkulamppu – Light bulb	0,4		X		168	
05.5.2.1.4	Sähkötarvikkeet – Electric supplies	0,2		X		45	
05.5.2.1.5	Paristot – Batteries	0,5		X		184	
05.5.2.1.6	Voimasakset – Power shears	0,5	*3			45	
05.6	Taloudenhoitoon liittyvät tavarat ja pal- velut – Goods and services for routine household maintenance	10,5					
05.6.1	Kodin kulutustavarat – Non-durable household goods	8,8					
05.6.1.1	Puhdistus- ja siivousaineet – Cleaning and maintenance products	3,7					
05.6.1.1.1	Konetiskiaineet – Machine dishwashing detergent	0,3	X			157	
05.6.1.1.2	Synteettinen pesuaine – Synthetic detergent	1,8	X			186	
05.6.1.1.3	Astianpesuaine – Dish washing liquid	0,5	X			184	
05.6.1.1.4	Yleispuhdistusaine – General purpose cleanser	1,1	X			170	
05.6.1.2	Muut kodin kulutustavarat – Other non- durable household articles	5,1					
05.6.1.2.1	Tiskiharja – Dish washing brush	0,1	X			107	
05.6.1.2.2	Vauvan amme – Baby bath tub	0,4		X		45	
05.6.1.2.3	Lattiapesin – Floor mop	0,1		X		45	
05.6.1.2.4	Talouspaperi – Paper towels	0,9	X			170	
05.6.1.2.5	Suodatinpussit – Coffee filter bags packet	0,3	X			184	
05.6.1.2.6	Leivinpaperi – Baking paper roll	0,4	X			170	
05.6.1.2.7	Pakastepussit – Freezer bags packet	0,2	X			107	
05.6.1.2.8	Muovikassit, roskapussit – Plastic bags	0,4	X			149	
05.6.1.2.9	Kertakäyttöastiat – Disposable dinerware	0,4		X		45	
05.6.1.2.10	Kynttilä – Candle	0,7		X		45	
05.6.1.2.11	Kukkaaruuku – Flowerpot	0,1		X		45	
05.6.1.2.12	Vaateharja – Clothes brush	0,9		X		45	
05.6.2	Kodinhoitopalvelut – Home care servi- ces	1,7					
05.6.2.1.1	Kotitalouden työvoima – Domestic service	1,7			X	*	

Hyödyketun- nus – <i>Item</i> <i>code</i>	Hyödyke – <i>Item</i>	Paino – <i>Weight</i> %	Keruu- <i>tiheydet</i> – <i>Collection intervals</i>				hintoja yhteensä – <i>number</i> <i>of prices</i>
			kk – <i>monthly</i>	joka 2. kk – <i>every</i> 2. <i>month</i>	Nelj. vuosi – <i>quarterly</i>	Tarv. – <i>If re-</i> <i>quired</i>	
06	Terveys- ja sairaanhoito – <i>Health and medical care</i>	41,2					
06.1	Lääkinnälliset tuotteet, tarvikkeet ja laitteet – <i>Medical products, appliances and equipment</i>	20,6					
06.1.1.1	Lääkevalmisteet – <i>Pharmaceutical products</i>	14,5					
06.1.1.1.1	Korvattavat reseptilääkkeet – <i>Refundable prescription medicines</i>	7,9			X		
06.1.1.1.2	Ei-korvattavat reseptilääkkeet – <i>Non refundable prescription medicines</i>	0,6			X	15	
06.1.1.1.3	Itsehoitolääkkeet – <i>Non prescription medicines</i>	4,3			X	22	
06.1.1.1.4	Monivitamiinit – <i>Multivitamins</i>	0,5		X		45	
06.1.1.1.5	Luontaistuotteet – <i>Health products</i>	1,1		X		45	
06.1.1.2	Muut lääkinälliset tuotteet – <i>Other medical products</i>	0,4					
06.1.1.2.1	Ehkäisyvälineet – <i>Contraceptives</i>	0,2	X			185	
06.1.1.2.2	Haavalaastari – <i>Adhesive bandage</i>	0,2	X			107	
06.1.1.3	Silmälasit – <i>Eyeglasses</i>	5,6					
06.1.1.3.1	Silmälasien linssit – <i>Eyeglass lenses</i>	5,6		X		90	
06.2	Poliklinikkapalvelut – <i>Out-patient services</i>	17,5					
06.2.1	Lääkäripalvelut – <i>Medical services</i>	6,0					
06.2.1.1.1	Poliklinikamaksu – <i>Out-patient fee</i>	1,3			X		
06.2.1.1.2	Lääkäripalkkio – <i>Physician fee</i>	3,3			X	*	
06.2.1.1.3	Terveyskeskusmaksu – <i>Health care centre fee</i>	1,5			X		
06.2.2	Hammaslääkäripalvelut – <i>Dental services</i>	7,3					
06.2.2.1.1	Hammaslääkäripalkkio – <i>Dental fee</i>	7,3			X	320	
06.2.3	Muut lääkinälliset palvelut – <i>Other medical services</i>	4,2					
06.2.3.1	Laboratoriopalvelut – <i>Laboratory services</i>	4,2					
06.2.3.1.1	Tutkimus- ja hoitomaksu – <i>Laboratory and treatment fee</i>	4,2			X	*	
06.3	Sairaalapalvelut – <i>Hospital services</i>	3,1					
06.3.1.1.1	Yleinen sairaalamaksu – <i>Inpatient fee</i>	3,1			X		
07	Liikenne – <i>Transport</i>	135,8					
07.1	Ajoneuvojen ostaminen – <i>Purchase of vehicles</i>	47,3					
07.1.1	Autot – <i>Motor cars</i>	45,5					
07.1.1.1	Uudet autot – <i>New motor cars</i>	22,0					
07.1.1.1.1	Henkilöauto, uusi – <i>Passenger car new</i>	22,0			X	30	
07.1.1.2	Käytetyt autot – <i>Second hand motor cars</i>	23,5					
07.1.1.2.1	Henkilöauto, käytetty – <i>Passenger car used</i>	23,5	X			*	
07.1.2	Moottoripyörät – <i>Motorcycles</i>	0,5					
07.1.2.1.1	Mopedi – <i>Moped</i>	0,5	*3			45	
07.1.3	Polkupyörät – <i>Bicycles</i>	1,3					
07.1.3.1.1	Polkupyörä – <i>Bicycle</i>	1,3	*3			135	
07.2	Yksityisajoneuvojen käyttö – <i>Operation of personal transport equipment</i>	62,1					
07.2.1	Varaosat ja tarvikkeet – <i>Spare parts and accessories</i>	9,3					

Hyödyketunnus – <i>Item code</i>	Hyödyke – <i>Item</i>	Paino – <i>Weight</i> %	Keruuhiheydet – <i>Collection intervals</i>				hintoja yhteensä – <i>number of prices</i>
			kk – <i>monthly</i>	joka 2. kk – <i>every 2. month</i>	Nelj. vuosi – <i>quarterly</i>	Tarv. – <i>If re-quired</i>	
07.2.1.1	Varaosat ja tarvikkeet – <i>Spare parts and accessories</i>	9,3			X		369
07.2.2	Poltto- ja voiteluaineet – <i>Fuel and lubricants</i>	38,9					
07.2.2.1.1	Bensiini – <i>Gasoline</i>	38,3	X				636
07.2.2.1.2	Voiteluaineet – <i>Lubricants</i>	0,5		X			45
07.2.3.	Korjaukset ja huolto – <i>Car repair and maintenance service</i>	7,8					
07.2.3.1.1	Määräaikaishuolto – <i>Scheduled maintenance service</i>	3,3			X		11
07.2.3.1.2	Asentajan keskipalkka – <i>Mechanic's average wage</i>	3,1				X	*
07.2.3.1.3	Polkupyörän huolto – <i>Bicycle repair</i>	1,5				X	45
07.2.4.	Muut yksityisajoneuvoihin liittyvät palvelut ja maksut – <i>Other services in respect of personal transport equipment</i>	6,2					
07.2.4.1.1	Katsastus – <i>Vehicle inspection</i>	0,7			X		
07.2.4.1.2	Ajo-opetus – <i>Driving instruction lesson</i>	1,4			X		45
07.2.4.1.3	Rekisteröinti – <i>Registration</i>	0,2				X	3
07.2.4.1.4	Ajoneuvovero – <i>Vehicle tax</i>	3,9				X	1
07.3	Julkinen liikenne – <i>Transport services</i>	26,4					
07.3.1	Junamatkat – <i>Train travel</i>	3,6					
07.3.1.1.1	Lyhyet junamatkat – <i>Short distance train travel</i>	0,4					
07.3.1.1.2	Pitkät junamatkat – <i>Long distance train travel</i>	3,1					
07.3.2.	Matkat teitse – <i>Passenger transport by road</i>	15,1					
07.3.2.1.1	Paikallismatkat – <i>Local travel</i>	7,0	X				60–90
07.3.2.1.2	Pitkät linja-automatkat – <i>Long distance bus travel</i>	3,8				X	
07.3.2.1.3	Taksimatkat – <i>Taxi travel</i>	4,2				X	
07.3.3	Lentomatkat – <i>Air travel</i>	3,8					
07.3.3.1.1	Kotimaiset lentomatkat – <i>Domestic flights</i>	1,6	X				
07.3.3.1.2	Ulkomaiset lentomatkat – <i>International flights</i>	2,2	X				
07.3.4.	Laivamatkat – <i>Sea travel</i>	3,9					
07.3.4.1.1	Ulkomaiset laivamatkat – <i>International sea travel</i>	3,9	X				
08	Viestintä – <i>Communications</i>	22,1					
08.1.1	Postipalvelut – <i>Postal services</i>	1,8					
08.1.1.1.1	Postimaksut – <i>Postage</i>	1,8				X	
08.1.2	Puhelimet – <i>Telephones</i>	2,6					
08.1.2.1.1	Matkapuhelin – <i>Mobile telephone</i>	2,6	X				135
08.1.3	Puhelinpalvelut – <i>Telephone services</i>	17,8					
08.1.3.1.1	Paikallispuhelut – <i>Local calls</i>	8,0	X				
08.1.3.1.2	Kaukopuhelut – <i>Trunk calls</i>	3,2	X				
08.1.3.1.3	Matkapuhelut – <i>Mobile calls</i>	6,6	X				
09	Kulttuuri ja vapaa-aika – <i>Culture and recreation</i>	119,3					
09.1	Audiovisuaaliset laitteet ja tietokoneet – <i>Audio-visual equipment and computers</i>	15,9					

Hyödyketun- nus – <i>Item</i> <i>code</i>	Hyödyke – <i>Item</i>	Paino – <i>Weight</i> %	Keruu- <i>intervals</i>				hintoja yhteensä – <i>number</i> <i>of prices</i>
			kk – <i>monthly</i>	joka 2. kk – <i>every</i> <i>2. month</i>	Nelj. vuosi – <i>quarterly</i>	Tarv. – <i>If re- quired</i>	
09.1.1	Äänen ja kuvan vastaanottamiseen tar- koitetut laitteet – <i>Equipment for the</i> <i>reception of sound and pictures</i>	5,9					
09.1.1.1	Äänen vastaanottamiseen tarkoitetut laitteet – <i>Equipment for the reception of</i> <i>sound</i>	1,7					
09.1.1.1.1	Stereolaitteisto – <i>Stereo system</i>	1,6		X		135	
09.1.1.1.2	Kannettava CD-soitin – <i>Portable CD-player</i>	0,1		X		135	
09.1.1.2	Televisiot ja videonauhurit – <i>Tele- visions and video recorders</i>	4,2					
09.1.1.2.1	Kuvanauhuri – <i>Video recorder</i>	1,2		X		135	
09.1.1.2.2	Televisio – <i>Television</i>	3,0		X		135	
09.1.2	Valokuvaus- ja videointilaitteet – <i>Photographic and cinematographic</i> <i>equipment and optical instruments</i>	1,4					
09.1.2.1.1	Kamera – <i>Camera</i>	1,1		X		135	
09.1.2.1.2	Videokamera – <i>Video camera</i>	0,3		X		135	
09.1.3	Tietojenkäsittelylaitteet – <i>Data</i> <i>processing equipment</i>	4,7					
09.1.3.1.1	Mikrotietokone – <i>Personal computer</i>	4,7		X		135	
09.1.4	Filmit, ääni- ja kuvanauhut – <i>Recording</i> <i>media for pictures and sound</i>	3,3					
09.1.4.1.1	Filmirulla – <i>Roll film</i>	0,4		X		135	
09.1.4.1.2	CD-levyt – <i>CD records</i>	1,9		X		135	
09.1.4.1.3	Videokasetti – <i>Video cassette</i>	0,6		X		135	
09.1.4.1.4	Lasten video – <i>Children's video cassette</i>	0,2		X		45	
09.1.4.1.5	CD-romput – <i>CD-ROMs</i>	0,2		X		135	
09.1.5	Audiovisuaalisten laitteiden ja tietoko- neiden korjaukset – <i>Repair of audio-vi- sual and data processing equipment</i>	0,5					
09.1.5.1.1	Television korjaus – <i>Television repair</i>	0,5			X	45	
09.2	Muut vapaa-aikaan ja kulttuuriin liitty- vät tavarat – <i>Other durables for</i> <i>recreation and culture</i>	4,0					
09.2.1.1	Soittimet – <i>Musical instruments</i>	1,2					
09.2.1.1.1	Piano – <i>Piano</i>	0,6		X		45	
09.2.1.1.2	Kitara – <i>Guitar</i>	0,6		X		45	
09.2.1.2	Suuret urheilu- ja vapaa-ajan välineet – <i>Major sports and leisure related</i> <i>equipment</i>	2,8					
09.2.1.2.1	Lasikuituvene – <i>Glass fibre boat</i>	2,2		*3		45	
09.2.1.2.2	Perämoottori – <i>Outboard motor</i>	0,6		*3		45	
09.3	Muut vapaa-ajan tavarat – <i>Other</i> <i>recreational items</i>	21,1					
09.3.1	Pelit, leikkikalut ja harrastukset, urhei- lu- ja ulkoiluvälineet – <i>Games, toys and</i> <i>hobbies, equipment for sport and open- air recreation</i>	8,1					
09.3.1.1	Pelit ja leikkikalut – <i>Games and toys</i>	3,5					
09.3.1.1.1	Leikkikalut/lego – <i>Toys</i>	2,0		X		135	
09.3.1.1.2	Seurapelit – <i>Parlour games</i>	1,4		X		135	
09.3.1.2	Urheilu- ja ulkoiluvälineet – <i>Equipment</i> <i>for sport and open-air recreation</i>	4,7					
09.3.1.2.1	Sukset – <i>Skis</i>	0,5		*12		135	
09.3.1.2.2	Laskettelumonot – <i>Down hill skiing boots</i>	0,7		*12		135	
09.3.1.2.3	Luistimet – <i>Skates</i>	0,5		*12		135	

Hyödyketun- nus – <i>Item</i> <i>code</i>	Hyödyke – <i>Item</i>	Paino – <i>Weight</i> ‰	Keruuhiheydet – <i>Collection intervals</i>				
			kk – <i>monthly</i>	joka 2. kk – <i>every</i> <i>2. month</i>	Nelj. vuosi – <i>quarterly</i>	Tarv. – <i>If re- quired</i>	hintoja yhteensä – <i>number</i> <i>of prices</i>
09.3.1.2.4	Uistin – <i>Trolling spoon</i>	1,3	*3				135
09.3.1.2.5	Makuupussi – <i>Sleeping bag</i>	0,3	*3				135
09.3.1.2.6	Rullaluistimet – <i>Roller skates</i>	0,2	*3				135
09.3.1.2.7	Salibandy maila – <i>Floorball stick</i>	1,2		X			135
09.3.2	Kukat ja puutarhatuotteet – <i>Flowers and garden products</i>	7,7					
09.3.2.1.1	Leikkokukat – <i>Cut flowers</i>	3,0	*1				45
09.3.2.1.2	Viherkasvi – <i>Plant</i>	1,3	*12				45
09.3.2.1.3	Kukkasipuli – <i>Plant bulb</i>	0,5	*10				45
09.3.2.1.4	Taimet – <i>Plants</i>	1,1	*4				45
09.3.2.1.5	Kukkamulta – <i>Vegetable mold</i>	0,3		X			45
09.3.2.1.6	Turve ja lannoitteet – <i>Turf and fertilizers</i>	1,7		X			45
09.3.3	Lemmikkieläimet – <i>Pets</i>	5,2					
09.3.3.1.1	Koiran muona – <i>Dog food</i>	2,5	X				172
09.3.3.1.2	Kissan ruoka – <i>Cat food</i>	1,8	X				159
09.3.3.1.3	Kissan hiekka – <i>Cat litter</i>	0,9	X				157
09.4	Vapaa-aika- ja kulttuuripalvelut – <i>Recreational and cultural services</i>	40,0					
09.4.1	Urheilu- ja vapaa-ajanpalvelut – <i>Sporting and recreational services</i>	7,3					
09.4.1.1.1	Huvipuistot – <i>Amusement parks</i>	1,0			X		
09.4.1.1.2	Huvitilaisuuudet – <i>Entertainment events</i>	0,9		X			45
09.4.1.1.3	Jalkapallo-ottelu – <i>Football match</i>	0,2	*6				15
09.4.1.1.4	Jääkiekko-ottelu – <i>Ice hockey match</i>	0,2	*9				15
09.4.1.1.5	Keilatunti – <i>Bowling hour</i>	0,5		X			45
09.4.1.1.6	Sulkapallotunti – <i>Badminton hour</i>	0,6		X			45
09.4.1.1.7	Pesäpallo-ottelu – <i>Baseball match</i>	0,2	*5				15
09.4.1.1.8	Kuntosali – <i>Fitness centre</i>	1,1		X			45
09.4.1.1.9	Aerobic-tunti – <i>Aerobic hour</i>	0,5		X			45
09.4.1.1.10	Uimahallimaksu – <i>Swimming hall</i>	1,2		X			15
09.4.1.1.11	Musiikki- ja taideleirit – <i>Music and art camps</i>	0,9			X		
09.4.2	Kulttuuripalvelut – <i>Cultural services</i>	12,2					
09.4.2.1	Elokuvat, teatterit ja konsertit – <i>Cinemas, theatres and concerts</i>	2,0					
09.4.2.1.1	Elokuvalippu – <i>Cinema ticket</i>	0,7		X			45
09.4.2.1.2	Teatterilippu – <i>Theatre ticket</i>	1,3			X		45
09.4.2.3	Televisioluvat ja -maksu – <i>TV-licences and TV-charge</i>	8,2					
09.4.2.3.1	Televisiolupa – <i>TV-licence</i>	7,3			X		
09.4.2.3.2	Maksu-TV – <i>Charge-TV</i>	0,8			X		
09.4.2.4	Muut palvelut – <i>Other services</i>	2,0					
09.4.2.4.1	Filmin kehitys – <i>Developing of a roll film</i>	1,3		X			45
09.4.2.4.2	Filmin kopio – <i>Film print</i>	0,4		X			45
09.4.2.4.3	Passikuva – <i>Photos for passport</i>	0,2		X			45
09.4.3	Rahapelit – <i>Games of chance</i>	20,5					
09.4.3.1.1	Arpajaismenot – <i>Lottery stakes</i>	20,5			X		
09.5	Sanomalehdet, kirjat ja paperitavara – <i>Newspapers, books and stationery</i>	22,6					
09.5.1	Kirjat – <i>Books</i>	4,5					
09.5.1.1.1	Kaunokirjallisuus – <i>Literature</i>	1,5			X		
09.5.1.1.2	Muut kirjat – <i>Other books</i>	2,7			X		
09.5.1.1.3	Kirjakerho – <i>Book club</i>	0,3			X		
09.5.2	Sanoma- ja aikakauslehdet – <i>Newspapers and periodicals</i>	15,9					

Hyödyketun- nus – <i>Item</i> <i>code</i>	Hyödyke – <i>Item</i>	Paino – <i>Weight</i> %	Keruu- <i>intervals</i>				hintoja yhteensä – <i>number</i> <i>of prices</i>
			kk – <i>monthly</i>	joka 2. kk – <i>every</i> <i>2. month</i>	Nelj. vuosi – <i>quarterly</i>	Tarv. – <i>If re- quired</i>	
09.5.2.1.1	Sanomalehtien tilausmaksu – <i>Subscription to newspaper</i>	7,4				X	
09.5.2.1.2	Aikakauslehtien tilausmaksu – <i>Subscription to periodical</i>	5,7				X	
09.5.2.1.3	Sanomalehtien irtonumero – <i>Single copy of newspaper</i>	1,6				X	
09.5.2.1.4	Aikakauslehtien irtonumero – <i>Single copy of periodical</i>	1,2				X	
09.5.3	Muut painotuotteet – <i>Miscellaneous printed matter</i>	1,5					
09.5.3.1.1	Almanakka – <i>Almanac</i>	0,4	*11				45
09.5.3.1.2	Onnittelukortti – <i>Greeting card</i>	1,1		X			45
09.5.4	Paperitavara ja piirustusvälineet – <i>Stationery and drawing materials</i>	0,7					
09.5.4.1.1	Lehtiö – <i>Pad</i>	0,7		X			45
09.6.	Valmismatkat – <i>Package holidays</i>	15,9					
09.6.1.1	Valmismatkat – <i>Package holidays</i>	15,9	X				
10	Koulutus – <i>Education</i>	1,5					
11	Hotellit, kahvilat ja ravintolat – <i>Hotels, cafes and restaurants</i>	64,8					
11.1	Ateriapalvelut – <i>Catering</i>	61,7					
11.1.1	Ravintolat ja kahvilat – <i>Restaurants and cafes</i>	49,2					
11.1.1.1	Ravintolat – <i>Restaurants</i>	40,9					
11.1.1.1.1	Porsaanleike – <i>Pork cutlet</i>	3,7		X			45
11.1.1.1.2	Halvempi kokoliha-annos – <i>Meat meal in a bar</i>	2,9		X			45
11.1.1.1.3	Kalliimpi kokoliha-annos – <i>Meat meal a la carte</i>	1,9		X			45
11.1.1.1.4	Lounaspaketti – <i>Lunch</i>	3,1		X			45
11.1.1.1.5	Kalaruoka-annos – <i>Restaurant portion of fish</i>	0,5		X			45
11.1.1.1.6	Alkoholijuomien ravintolahinnat – <i>Restaurant prices for alcoholic beverages</i>	26,2		X			*
11.1.1.1.7	Pizza – <i>Pizza in a pizzeria</i>	2,6		X			45
11.1.1.2	Kahvilat, baarit yms. – <i>Cafés, bars and the like</i>	8,4					
11.1.1.2.1	Viineri – <i>Danish pastry</i>	0,4	X				53
11.1.1.2.2	Hampurilainen – <i>Hamburger</i>	1,3		X			60
11.1.1.2.3	Pikaruoka-annos – <i>Fast food meal</i>	2,0		X			45
11.1.1.2.4	Kahvi – <i>Coffee</i>	3,7	X				53
11.1.1.2.5	Virvoitusjuoma – <i>Soft drink</i>	1,0	X				53
11.1.2	Kanttiinit – <i>Canteens</i>	12,5					
11.1.2.1.1	Työpaikkaruokailu – <i>Meals at work place cafeteria</i>	12,5		X			45
11.2	Majoituspalvelut – <i>Accommodation services</i>	3,1					
11.2.1.1.1	Hotellihuone – <i>Hotel accommodation</i>	1,8		X			45
11.2.1.1.2	Lomamökki – <i>Holiday cottage</i>	1,3				X	*
12	Muut tavarat ja palvelut – <i>Miscellaneous goods and services</i>	82,3					
12.1	Henkilökohtainen hygienia – <i>Personal care</i>	19,1					
12.1.1	Parturit ja kampaamot – <i>Barbers and hairdressing salons</i>	6,4					
12.1.1.1.1	Parturimaksu – <i>Gentlemen's hairdresser</i>	1,7				X	45

Hyödyketun- nus – <i>Item</i> code	Hyödyke – <i>Item</i>	Paino – Weight %	Keruuhiheydet – <i>Collection intervals</i>				hintoja yhteensä – <i>number</i> <i>of prices</i>
			kk – <i>monthly</i>	joka 2. kk – <i>every</i> 2. month	Nelj. vuosi – <i>quarterly</i>	Tarv. – <i>If re- quired</i>	
12.1.1.1.2	Kampaamomaksu – <i>Ladies' hairdresser</i>	2,4			X	45	
12.1.1.1.3	Kestokiharat – <i>Perm</i>	1,0			X	45	
12.1.1.1.4	Hiusten värjäys – <i>Hair dyeing</i>	1,2			X	45	
12.1.2	Henkilökohtaiseen hygieniaan liittyvät tavarat – <i>Appliances, articles and products for personal care</i>	12,8					
12.1.2.1	Henkilökohtaiseen hygieniaan liittyvät sähkölaitteet – <i>Electrical appliances for personal care</i>	0,5					
12.1.2.1.1	Sähköparranajokone – <i>Electric shaver</i>	0,3			X	135	
12.1.2.1.2	Hiustenkuivaaja – <i>Hair dryer</i>	0,2			X	135	
12.1.2.2	Muut henkilökohtaisessa hygieniassa käytetyt tuotteet – <i>Other articles and products for personal care</i>	12,3					
12.1.2.2.1	Hammasharja – <i>Toothbrush</i>	0,5	X			164	
12.1.2.2.2	Sähköhammasharjan harja – <i>Brush head for electric toothbrush</i>	0,3	X			45	
12.1.2.2.3	Hienosaippua – <i>Toilet soap</i>	0,5	X			170	
12.1.2.2.4	Hiustenpesuaine – <i>Hair shampoo</i>	1,0	X			135	
12.1.2.2.5	Hiustenhoitoaine – <i>Hair conditioner</i>	1,0	X			135	
12.1.2.2.6	Hammastahna – <i>Toothpaste</i>	0,5	X			168	
12.1.2.2.7	Huulipuna – <i>Lipstick</i>	0,9	X			135	
12.1.2.2.8	Kynsilakka – <i>Nail polish</i>	0,1	X			135	
12.1.2.2.9	Vartalovoide – <i>Body lotion</i>	0,5	X			135	
12.1.2.2.10	Kasvovoide – <i>Face cream</i>	1,1	X			135	
12.1.2.2.11	Partavesi – <i>After shave lotion</i>	0,3	X			135	
12.1.2.2.12	Deodorantti – <i>Deodorant</i>	0,7	X			135	
12.1.2.2.13	Ripsiväri – <i>Mascara</i>	0,2	X			135	
12.1.2.2.14	WC-paperi – <i>Toilet paper</i>	1,5	X			174	
12.1.2.2.15	Vauvanvaipat – <i>Disposable nappies</i>	1,6	X			172	
12.1.2.2.16	Terveystiheet – <i>Sanitary towels</i>	0,5	X			182	
12.1.2.2.17	Tamponit – <i>Tampons</i>	0,5	X			184	
12.1.2.2.18	Paperinenäiliinat – <i>Paper handkerchiefs</i>	0,3	X			186	
12.2	Henkilökohtaiset esineet, muualla luokittelemattomat – <i>Personal effects n.e.c.</i>	5,4					
12.2.1	Korut ja kellot – <i>Jewellery, clocks and watches</i>	3,4					
12.2.1.1.1	Rannekello – <i>Wrist watch</i>	0,5			X	135	
12.2.1.1.2	Herätyskello – <i>Alarm clock</i>	0,3			X	45	
12.2.1.1.3	Kellon huolto – <i>Watch service</i>	0,4			X	45	
12.2.1.1.4	Kultaketju – <i>Golden chain</i>	0,9			X	45	
12.2.1.1.5	Hopeatavarat – <i>Silver ware</i>	0,9			X	45	
12.2.1.1.7	Kalevala-koru – <i>A piece of Kalevala jewellery</i>	0,4			X	135	
12.2.2	Muut henkilökohtaiset esineet – <i>Other personal effects</i>	2,1					
12.2.2.1	Laukut – <i>Bags</i>	1,7					
12.2.2.1.1	Koululaukku – <i>School bag</i>	0,4			X	135	
12.2.2.1.2	Matkalaukku – <i>Suitcase</i>	1,3			X	135	
12.2.2.2	Muut henkilökohtaiset esineet – <i>Other personal effects</i>	0,4					
12.2.2.2.1	Lastenvaunut – <i>Baby carriage</i>	0,4			X	45	
12.3	Sosiaalipalvelut – <i>Social protection</i>	5,3					
12.3.1.1.1	Lasten päivähoito – <i>Children's day care</i>	5,3			X	*	

Hyödyketun- nus – <i>Item</i> <i>code</i>	Hyödyke – <i>Item</i>	Paino – Weight %	Keruu- <i>intervals</i>				hintoja yhteensä – number of prices
			kk – <i>monthly</i>	joka 2. kk – every 2. month	Nelj. vuosi – quarterly	Tarv. – <i>If re- quired</i>	
12.4	Vakuutukset – <i>Insurance</i>	8,7					
12.4.2	Koti- ja kiinteistövuokukset – <i>Insurance connected with the dwelling</i>	3,1					
12.4.2.1.1	Irtaimistovakuutus – <i>Personal property insurance</i>	1,4			X		
12.4.2.1.2	Omakotitalokiinteistön palovakuutus – <i>Single family house fire insurance</i>	1,8			X		
12.4.3	Sairaus-, tapaturma, matka- ja muut va- kuutukset – <i>Insurance connected with health</i>	1,8					
12.4.3.1.1	Matkavakuutus – <i>Travel insurance</i>	1,8			X		
12.4.4	Liikenne- ja ajoneuvovakuutukset – <i>Insurance connected with transport</i>	3,8					
12.4.4.1.1	Liikennevakuutusmaksut – <i>Motor vehicle insurance</i>	3,8			X		
12.5.	Rahoitus- ja pankkipalvelut – <i>Financial services</i>	12,1					
12.5.1	Rahoitus- ja pankkipalvelut – <i>Financial services</i>	3,2					
12.5.1.1.1	Pankkipalvelumaksut – <i>Banking services</i>	1,1		X		60	
12.5.1.1.2	Välityspalkkio – <i>Commission</i>	2,0		X		*	
12.5.2	Kulutusluottojen korot – <i>Interest on consumer credit</i>	9,0					
12.5.2.1.1	Kulutusluottojen korot – <i>Interest on consumer credit</i>	9,0	X			*	
12.6	Muulla luokittelemattomat palvelut ja maksut – <i>Other services n.o.c.</i>	31,7					
12.6.1.1	Muulla luokittelemattomat palvelut ja maksut – <i>Other services n.o.c.</i>	30,9					
12.6.1.1.1.	Korkeakoulu – <i>University</i>	0,3			X		
12.6.1.1.2	Lehti-ilmoitus – <i>Newspaper advertisement</i>	0,5		X		30	
12.6.1.1.3	Jäsenmaksut – <i>Membership fees</i>	24,9		X		*	
12.6.1.1.4	Asiakirjojen lunastusmaksu – <i>Redemption of documents</i>	5,2			X	*	
12.6.1.2	Sakot – <i>Fines</i>	0,8					
12.6.1.2.1	Sakot – <i>Fines</i>	0,8		X		*	

* kerätään muusta tilastosta – *collected from other statistics*

*1 kuukausittain välillä helmi-huhtikuu – *monthly from February to April*

*2 kuukausittain välillä huhti-elokuu – *monthly from April to August*

*3 kuukausittain välillä huhti-lokakuu – *monthly from April to October*

*4 kuukausittain välillä touko-kesäkuu – *monthly from May to June*

*5 kuukausittain välillä touko-syyskuu – *monthly from May to September*

*6 kuukausittain välillä touko-lokakuu – *monthly from May to October*

*7 heinäkuussa – *July*

*8 kuukausittain välillä elo-maaliskuu – *monthly from August to March*

*9 kuukausittain välillä syys-huhtikuu – *monthly from September to April*

*10 kuukausittain välillä syys-lokakuu – *monthly from September to October*

*11 kuukausittain välillä marras-tammikuu – *monthly from November to January*

*12 kuukausittain välillä marras-maaliskuu – *monthly from November to March*

Liite 2 – Appendix 2

Eräiden kulutuserien painojen korotuskertoimet

Coefficients for raising the weights of certain consumption items

---

Alkoholijuomat Alkosta – <i>Alcoholic beverages from Alko</i>	2,38
Savukkeet – <i>Cigarettes</i>	1,78
Sikarit – <i>Cigars</i>	2,45
Piipputupakka ja muut – <i>Pipe tobacco and other</i>	1,45
Junamatkat – <i>Train travel</i>	1,53
Postimaksut – <i>Postage</i>	1,41
Ravintolaruokailu – <i>Restaurant meals</i>	1,13
Alkoholijuomat ravintolassa – <i>Alcoholic beverages in restaurants</i>	2,24

Liite 3 – Appendix 3

Vanhon indeksien ketjutuskertoimet – *Chaining coefficients for old indices*

Taulukossa esitellään vanhojen kuluttajahintaindeksien, elinkustannusindeksien, nettohintaindeksien, verotariffi-indeksien sekä pohjainflaatioindikaattorien ketjutuskertoimet kokonaisindeksitasolla.

Taulukossa olevat kertoimet ovat ns. katkaistuja lukuja, eli niitä ei ole pyöristetty.

Ketjutuskertoimia käytetään seuraavasti:

Ketjutuskerroin x indeksin pisteluku 1995=100
=vanhan indeksin pisteluku 19YY=100.

Esimerkki:

Kesäkuun 1998 kuluttajahintaindeksin 1995 = 100 pisteluku on 103,5. Vuoden 1990=100 sarjaan sopiva pisteluku on

$$1,119 \times 103,5 = 115,9$$

ja elinkustannusindeksin 1951:10=100 pisteluku kesäkuulle 1998 on vastaavasti

$$13,898 \times 103,5 = 1438.$$

The table below present the chaining coefficients of the old consumer price indices, cost-of-living indices, net price indices, tax rate indices and indicators of underlying inflation.

The coefficients in the table are cut figures, they have not been rounded.

Chaining coefficients are used in the following manner:

Chaining coefficient x index number 1995=100
= index number 19YY=100.

An example:

The index number for June 1998 (1995=100) is 103.5. The index corresponding to the series 1990=100 is

$$1.119 \times 103.5 = 115.9$$

and correspondingly, the index number of the cost-of-living index 1951:10=100 for June 1998 is

$$13.898 \times 103.5 = 1438.$$

	1990=100	1985=100	1981=100	1977=100	1972=100
Kuluttajahintaindeksi – <i>Consumer price index</i>	1,119	1,417	1,908	2,761	5,402
	1951:10=100	1938:8–1939:7=100	1935=100	1914:1–6=100	
Elinkustannusindeksi – <i>Cost-of-living index</i>	13,898	155,096	168,926	1684,211	
	1977=100	1981=100	1985=100	1990=100	1995=100
Nettohintaindeksi – <i>Net Price Index</i>	2,55018	1,78334	1,32404	1,06530	1,00000
Verotariffi-indeksi – <i>Tax Rate Index</i>	3,88670	2,47874	1,72818	1,29849	1,00000
Pohjainflaatioindikaattori – <i>Indicator of Underlying Inflation</i>	–	–	1,35400	1,10907	1,00000

Liite 4 – Appendix 4

Alueittaisten kuluttajahintaindeksien painot pääryhmittäin – Main group weights for the regional consumer price indices

	Uusimaa <i>Uusimaa</i>	Etelä-Suomi <i>Southern Finland</i>	Itä-Suomi <i>Eastern Finland</i>	Väli-Suomi <i>Mid-Finland</i>	Pohjois-Suomi <i>Northern Finland</i>	Ahvenanmaa <i>Åland</i>	Koko maa <i>Whole country</i>
0 KHI – CPI	1000,00	1000,00	1000,00	1000,00	1000,00	1000,00	1000,00
01 Elintarvikkeet ja alkoholittomat juomat – <i>Food and non alcoholic beverages</i>	144,60	157,70	168,67	169,41	167,76	157,70	157,58
02 Alkoholijuomat ja tupakka – <i>Alcoholic beverages and tobacco</i>	62,50	66,80	63,61	42,99	59,34	66,80	61,63
03 Vaatetus ja jalkineet – <i>Clothing and footwear</i>	46,66	44,35	47,28	45,89	48,64	44,35	46,01
04 Asuminen, lämpö ja valo – <i>Housing, heat and light</i>	226,53	216,85	212,28	231,64	218,83	216,85	221,04
05 Huonekalut, kalusteet, kotitalouskoneet ja kodinhoito – <i>Furnishings, household equipment and routine maintenance of the house</i>	39,75	49,54	53,63	45,45	49,86	49,54	46,73
06 Terveys- ja sairaanhoito – <i>Health and medical care</i>	39,17	43,79	39,97	44,07	36,20	43,79	41,21
07 Liikenne – <i>Transport</i>	133,07	132,75	153,46	135,95	132,26	132,75	135,81
08 Viestintä – <i>Communications</i>	20,91	21,15	22,93	25,67	23,81	21,15	22,10
09 Kulttuuri ja vapaa-aika – <i>Culture and recreation</i>	122,35	124,63	103,41	116,24	115,17	124,63	119,33
10 Koulutus – <i>Education</i>	1,85	1,70	0,99	0,83	1,05	1,70	1,49
11 Hotellit, kahvilat ja ravintolat – <i>Hotels, cafes and restaurants</i>	79,21	61,50	50,66	55,84	62,35	61,50	64,78
12 Muut tavarat ja palvelut – <i>Miscellaneous goods and services</i>	83,39	79,25	83,11	86,01	84,73	79,25	82,29

Liite 5 – Appendix 5

Keruuliikkeiden lukumäärät kaupparyhmittäin (päivittäistavarat) Number of collection outlets by trade groupings (groceries)

	K-ryhmä <i>K-group</i>	Tuko <i>Tuko</i>	S-ryhmä <i>S-group</i>	Tradeka <i>Tradeka</i>	Elanto <i>Elanto</i>	Muu <i>Other</i>	Yhteensä <i>Total</i>
Uusimaa – <i>Uusimaa</i>	22	10	0	7	3	3	45
Etelä-Suomi – <i>Southern Finland</i>	35	20	2	15	7	0	79
Itä-Suomi – <i>Eastern Finland</i>	16	7	3	9	4	0	39
Väli-Suomi – <i>Mid-Finland</i>	16	6	3	9	3	0	37
Pohjois-Suomi – <i>Northern Finland</i>	10	6	1	7	4	0	28
Ahvenanmaa – <i>Åland</i>	1	0	1	0	0	0	3
Yhteensä – Total	100	49	10	47	21	3	231

Liite 6 – Appendix 6**Kuluttajahintaindeksin ja yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin pistelukuja vuodesta 1995****Index numbers in the consumer price index and the harmonised index of consumer prices from 1995**

<i>Vuosi ja kuukausi Year and month</i>	<i>KHI – CPI</i>	<i>YKHI – HICP</i>	<i>Vuosi ja kuukausi Year and month</i>	<i>KHI – CPI</i>	<i>YKHI – HICP</i>
1995:I	99,7	98,8	1997:I	100,7	100,1
II	99,9	99,1	II	100,8	100,2
III	99,9	99,0	III	101,0	100,5
IV	99,9	99,0	IV	101,5	100,9
V	100,1	99,1	V	101,8	101,2
VI	100,4	99,2	VI	101,9	101,4
VII	100,4	99,2	VII	102,1	101,4
VIII	100,1	98,9	VIII	102,2	101,6
IX	100,1	98,9	IX	102,3	101,7
X	100,1	98,9	X	102,6	101,9
XI	99,8	98,6	XI	102,5	101,8
XII	99,7	98,5	XII	102,5	101,8
1996:I	100,0	99,2	1998:I	102,7	101,9
II	100,4	99,6	II	102,6	101,9
III	100,5	99,8	III	102,9	102,1
IV	100,6	100,0	IV	103,3	102,6
V	100,9	100,3	V	103,3	102,8
VI	100,8	100,3	VI	103,5	103,0
VII	100,9	100,3	VII	103,2	102,5
VIII	100,6	99,9	VIII	103,4	102,7
IX	100,7	100,1	IX	103,7	103,1
X	100,9	100,2	X	103,7	103,0
XI	100,6	100,0			
XII	100,6	100,2			

Liite 7 – Appendix 7
Elinkustannusindeksi – Cost-of-living index
1951:10=100

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I–XII
1951										100	100	100	
1952	102	101	101	101	101	101	101	101	101	102	102	102	101
1953	102	103	103	103	103	103	103	103	103	104	103	102	103
1954	104	104	103	104	104	103	104	104	104	104	98	98	103
1955	98	98	98	99	99	99	99	100	100	101	101	101	100
1956	104	107	108	108	110	110	111	112	113	113	118	118	111
1957	120	120	120	121	122	122	124	125	126	127	127	128	124
1958	129	130	130	132	133	132	132	132	132	132	133	133	132
1959	133	133	133	132	133	133	133	133	134	136	136	136	134
1960	136	136	137	138	138	138	139	138	138	139	140	140	138
1961	140	140	140	140	140	140	140	140	140	141	142	142	141
1962	143	143	144	145	146	146	148	148	148	150	150	150	147
1963	150	151	151	153	153	153	154	154	156	158	158	158	154
1964	164	165	167	169	170	170	170	171	172	173	173	174	170
1965	175	175	176	177	177	178	179	179	179	180	180	180	178
1966	181	181	182	183	184	184	185	186	187	188	189	189	185
1967	191	192	192	193	193	194	195	195	197	198	202	203	195
1968	205	207	210	211	211	213	213	213	214	215	215	215	212
1969	215	215	214	216	216	217	217	217	218	218	218	218	217
1970	220	221	221	222	222	222	223	223	224	224	225	225	223
1971	228	229	231	232	233	237	239	241	243	243	244	245	237
1972	242	245	247	251	253	254	256	257	259	260	262	262	254
1973	265	267	269	272	277	280	288	292	295	297	299	303	284
1974	305	314	317	324	328	329	335	340	348	351	353	354	333
1975	364	369	375	383	387	388	394	399	405	411	415	418	392
1976	426	432	436	440	441	442	450	456	460	465	468	469	449
1977	476	482	489	493	500	506	510	518	520	522	524	525	506
1978	526	532	533	536	544	544	545	547	551	554	557	556	544
1979	560	567	571	576	578	582	585	588	593	596	601	604	583
1980	611	620	626	638	645	648	651	660	669	676	682	686	651
1981	693	699	708	717	727	731	734	736	745	752	752	755	729
1982	767	771	780	786	799	800	806	804	806	809	812	823	797
1983	830	834	839	849	860	871	875	876	881	883	891	890	865
1984	898	902	908	914	924	926	929	933	939	944	944	945	925
1985	955	959	968	973	983	985	986	987	989	990	991	992	980
1986	999	1 003	1 005	1 009	1 013	1 018	1 019	1 021	1 021	1 024	1 024	1 025	1 015
1987	1 035	1 039	1 044	1 049	1 050	1 053	1 053	1 056	1 060	1 062	1 062	1 063	1 052
1988	1 075	1 078	1 084	1 092	1 101	1 107	1 106	1 109	1 119	1 120	1 123	1 132	1 104
1989	1 137	1 143	1 156	1 167	1 171	1 182	1 181	1 182	1 195	1 199	1 199	1 205	1 177
1990	1 223	1 228	1 232	1 239	1 245	1 248	1 250	1 256	1 262	1 266	1 266	1 264	1 248
1991	1 283	1 290	1 291	1 296	1 302	1 301	1 300	1 302	1 304	1 306	1 307	1 313	1 300
1992	1 320	1 323	1 327	1 332	1 333	1 336	1 334	1 332	1 337	1 342	1 344	1 340	1 333
1993	1 354	1 359	1 360	1 365	1 366	1 364	1 361	1 359	1 362	1 364	1 362	1 361	1 361
1994	1 357	1 362	1 365	1 368	1 368	1 382	1 382	1 385	1 388	1 389	1 385	1 383	1 376
1995	1 383	1 387	1 388	1 389	1 390	1 394	1 393	1 391	1 393	1 393	1 389	1 387	1 390
1996	1 390	1 394	1 396	1 398	1 401	1 401	1 400	1 397	1 400	1 402	1 398	1 399	1 398
1997	1 398	1 400	1 405	1 412	1 415	1 417	1 417	1 420	1 423	1 426	1 425	1 425	1 415
1998	1 427	1 426	1 429	1 436	1 435	1 438	1 435	1 437	1 441	1 441			

Liite 8 – Appendix 8**Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin painorakenne 1996=100
Weights for harmonised index of consumer prices 1996=100**

0	Koko indeksi / Overall index	1000
01	Elintarvikkeet ja alkoholittomat juomat – Food and non alcoholic beverages	190,52
02	Alkoholijuomat ja tupakka – Alcoholic beverages and tobacco	77,83
03	Vaatetus ja jalkineet – Clothing and footwear	56,97
04	Asuminen, lämpö ja valo – Housing, heat and light	167,48
05	Huonekalut, kalusteet, kotitalouskoneet ja kodinhoito – Furnishings, household equipment and routine maintenance of the house	57,78
06	Terveys- ja sairaanhoito – Health and medical care	15,91
07	Liikenne – Transport	164,82
08	Viestintä – Communications	26,28
09	Kulttuuri ja vapaa-aika – Culture and recreation	121,87
10	Koulutus – Education	1,85
11	Hotellit, kahvilat ja ravintolat – Hotels, cafes and restaurants	80,70
12	Muut tavarat ja palvelut – Miscellaneous goods and services	37,99

**Yhdenmukaistetusta kuluttajahintaindeksistä poistetut erät, osuus KHI:stä, ‰
Groups excluded from harmonised index of consumer prices, part of CPI, ‰**

Kulutuserä – Group of consumption	Paino – Weight, ‰
Yhteensä – Total	196,66
04 Asuminen, lämpö ja valo – Housing, heat and light	90,20
Poistot – Depreciation	29,14
Korot – Interest	37,35
Tontin vuokra – Ground rent	0,63
Perusparannukset, materiaali – Renovation, material	14,19
Perusparannukset, työ – Renovation, work	5,80
Tienhoitomaksut – Cost of treatment of road	0,41
Kiinteistövero – Real estate tax	2,68
06 Terveys- ja sairaanhoito – Health and medical care	28,58
Korvattavat reseptilääkkeet – Refundable prescription medicines	7,94
Poliklinikkamaksu – Out-patient fee	1,30
Lääkäripalkkio – Physician fee	3,25
Terveyskeskusmaksu – Health care centre fee	1,47
Hammaslääkäripalkkio – Dental fee	7,32
Tutkimus- ja hoitomaksu – Laboratory and treatment fee	4,19
Yleinen sairaalamaksu – Inpatient fee	3,11

<i>Kulutuserä – Group of consumption</i>		<i>Paino – Weight, %</i>
07	Liikenne – Transport	5,94
	<i>Katsastus – Vehicle inspection</i>	0,74
	<i>Rekisteröinti – Registration</i>	0,17
	<i>Ajoneuvovero – Vehicle tax</i>	3,91
	<i>Tutkintomaksut – Examination fee</i>	0,21
	<i>Dieselveero – Tax for diesel</i>	0,76
	<i>Sairaudesta johtuvat matkat – Trips causing of sickness</i>	0,14
09	Kulttuuri ja vapaa-aika – Culture and recreation	20,49
	<i>Arpajaismenot – Lottery stakes</i>	20,49
12	Muut tavarat ja palvelut – Miscellaneous goods and services	51,46
	<i>Lasten päivähoito – Children's day care</i>	5,31
	<i>Omakotitalokiinteistön palovakuutus – Single family house fire insurance</i>	1,77
	<i>Matkavakuutus – Travel insurance</i>	0,27
	<i>Muut vakuutukset – Other insurance</i>	1,64
	<i>Välityspalkkio – Commission</i>	2,03
	<i>Kulutusluottojen korot – Interest on consumer credit</i>	8,96
	<i>Lainan toimitusmaksu – Handling fee for loan</i>	0,34
	<i>Jäsenmaksut – Membership fees</i>	25,2
	<i>Asiakirjojen lunastusmaksu – Redemption of documents</i>	5,17
	<i>Sakot – Fines</i>	0,78

Liite 9 – Appendix 9 Laskuesimerkkejä – Calculation examples

Esimerkki 1. Vuokran korotus

Asunnon vuokra on sidottu elinkustannusindeksiin 1951:10 = 100. Vuokrasopimus on allekirjoitettu 1.10.1996, jolloin tiedossa ollut indeksipisteluku 1397 on elokuulta 1996. Vuokraksi on sovittu 2.000 mk. Vuokraa tarkistetaan vuoden kuluttua. Elokuun 1997 indeksipisteluku on 1420. Tällöin saadaan uudeksi vuokraksi

$$\frac{1420}{1397} \times 2\,000 \text{ mk} = 2\,032,93 \text{ mk}$$

Esimerkki 2. Rahanarvonmuutoskerroin

Taulukon lukeminen

Vaakasuoralta riviltä valitaan se vuosi, jolta halutaan muuttaa. Sarakkeista valitaan se vuosi, jonka rahamääräksi halutaan muuttaa. Tilastokeskuksesta on myös saatavissa vastaavia kertoimia aina vuodesta 1914 lähtien.

Esimerkki 2 a:

Halutaan tietää, paljonko vuonna 1968 1 000 mk maksanut tuote olisi vuoden 1992 rahassa.

Riviltä 1968 katsotaan sarakkeen 1992 kerroin, joka on 6,29. Vuoden 1968 1 000 mk vastaa

$$1000 \text{ mk} \cdot 6,29 = 6290 \text{ mk}$$

vuoden 1992 rahassa.

Esimerkki 2 b:

Halutaan tietää paljonko vuoden 1990 50 mk olisi ollut vuoden 1970 rahassa.

Vuoden 1970 riviltä katsotaan rahanarvonmuutoskerroin vuodelle 1990, joka on 5,60. Vuoden 1990 50 mk vastaa

$$50 \text{ mk} / 5,60 = 8,83 \text{ mk}$$

vuoden 1970 rahassa.

Example 1. Rent increase

The rent of the dwelling is linked to the cost-of-living index 1951:10 = 100. The tenancy agreement was signed on 1 October 1996, when the available index point figure 1397 was from August 1996. The agreed rent was FIM 2,000. The rent was revised after one year. The index point figure for August 1997 was 1420. Thus the new rent will be:

$$\frac{1420}{1397} \times \text{FIM } 2,000 = \text{FIM } 2,032,93$$

Example 2. Coefficient for the change in the value of money

How to read the table

The year from which the sum of money is to be changed is selected from the horizontal line. The year into which the sum of money is to be changed is selected from the columns. Corresponding coefficients are available from Statistics Finland, starting from the year 1914.

Example 2 a:

One wants to know how much a product that cost FIM 1,000 in 1968 would be worth in 1992 money.

From line 1968, one looks up the coefficient in column 1992, which is 6.29. FIM 1,000 in 1968 corresponds to:

$$\text{FIM } 1000 \cdot 6.29 = \text{FIM } 6290$$

in 1992 money.

Example 2 b:

One wants to know how much FIM 50 in 1990 would have been in 1970 money.

From line 1970, one looks up the coefficient for the change in the value of money for 1990, which is 5.60. FIM 50 in 1990 corresponds to:

$$\text{FIM } 50 / 5.60 = \text{FIM } 8.83$$

in 1970 money.

	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
1963	1,00	1,10	1,16	1,20	1,27	1,38	1,41	1,45	1,54	1,65	1,84	2,16	2,55	2,92	3,29	3,53	3,79	4,23	4,73	5,18	5,62	6,01	6,36	6,59	6,83	7,17	7,64	8,10	8,44	8,66	8,84	8,94	9,03	9,08	9,19
1964		1,00	1,05	1,09	1,15	1,25	1,28	1,31	1,39	1,49	1,67	1,96	2,31	2,64	2,98	3,20	3,43	3,83	4,29	4,69	5,09	5,44	5,76	5,97	6,19	6,49	6,92	7,34	7,65	7,84	8,01	8,09	8,18	8,22	8,32
1965			1,00	1,04	1,10	1,19	1,22	1,25	1,33	1,43	1,60	1,87	2,20	2,52	2,84	3,06	3,28	3,66	4,10	4,48	4,86	5,20	5,51	5,70	5,91	6,20	6,61	7,01	7,30	7,49	7,65	7,73	7,81	7,85	7,95
1966				1,00	1,05	1,15	1,17	1,21	1,28	1,37	1,54	1,80	2,12	2,43	2,74	2,94	3,15	3,52	3,94	4,31	4,68	5,00	5,30	5,49	5,69	5,97	6,36	6,75	7,03	7,21	7,36	7,44	7,51	7,56	7,65
1967					1,00	1,09	1,11	1,14	1,22	1,30	1,46	1,71	2,01	2,30	2,59	2,79	2,99	3,34	3,74	4,09	4,44	4,74	5,03	5,21	5,39	5,66	6,04	6,40	6,67	6,84	6,98	7,06	7,13	7,17	7,26
1968						1,00	1,02	1,05	1,12	1,20	1,34	1,57	1,85	2,12	2,39	2,57	2,75	3,07	3,44	3,76	4,08	4,36	4,62	4,79	4,96	5,21	5,55	5,89	6,13	6,29	6,42	6,49	6,56	6,59	6,67
1969							1,00	1,03	1,09	1,17	1,31	1,53	1,81	2,07	2,33	2,51	2,69	3,00	3,36	3,67	3,99	4,26	4,52	4,68	4,85	5,09	5,42	5,75	5,99	6,14	6,27	6,34	6,41	6,44	6,52
1970								1,00	1,06	1,14	1,27	1,49	1,76	2,01	2,27	2,44	2,61	2,92	3,27	3,57	3,88	4,15	4,39	4,55	4,72	4,95	5,28	5,60	5,83	5,98	6,10	6,17	6,23	6,27	6,35
1971									1,00	1,07	1,20	1,41	1,65	1,89	2,14	2,30	2,46	2,75	3,08	3,36	3,65	3,90	4,14	4,28	4,44	4,66	4,97	5,27	5,49	5,62	5,74	5,81	5,86	5,90	5,97
1972										1,00	1,12	1,31	1,54	1,77	1,99	2,14	2,30	2,56	2,87	3,14	3,41	3,64	3,86	4,00	4,14	4,35	4,63	4,91	5,12	5,25	5,36	5,42	5,47	5,50	5,57
1973											1,00	1,17	1,38	1,58	1,78	1,92	2,05	2,29	2,57	2,81	3,05	3,26	3,45	3,57	3,70	3,89	4,14	4,39	4,58	4,69	4,79	4,85	4,89	4,92	4,98
1974												1,00	1,18	1,35	1,52	1,63	1,75	1,95	2,19	2,39	2,60	2,78	2,94	3,05	3,16	3,32	3,53	3,75	3,90	4,00	4,09	4,13	4,17	4,20	4,25
1975													1,00	1,15	1,29	1,39	1,49	1,66	1,86	2,03	2,21	2,36	2,50	2,59	2,68	2,82	3,00	3,18	3,32	3,40	3,47	3,51	3,55	3,57	3,61
1976														1,00	1,13	1,21	1,30	1,45	1,62	1,78	1,93	2,06	2,18	2,26	2,34	2,46	2,62	2,78	2,90	2,97	3,03	3,06	3,10	3,11	3,15
1977															1,00	1,08	1,15	1,29	1,44	1,58	1,71	1,83	1,94	2,01	2,08	2,18	2,33	2,47	2,57	2,63	2,69	2,72	2,75	2,76	2,80
1978																1,00	1,07	1,20	1,34	1,47	1,59	1,70	1,80	1,87	1,93	2,03	2,16	2,29	2,39	2,45	2,50	2,53	2,56	2,57	2,60
1979																	1,00	1,12	1,25	1,37	1,48	1,59	1,68	1,74	1,80	1,89	2,02	2,14	2,23	2,29	2,33	2,36	2,38	2,40	2,43
1980																		1,00	1,12	1,22	1,33	1,42	1,51	1,56	1,62	1,70	1,81	1,92	2,00	2,05	2,09	2,11	2,14	2,15	2,17
1981																			1,00	1,09	1,19	1,27	1,34	1,39	1,44	1,51	1,61	1,71	1,78	1,83	1,87	1,89	1,91	1,92	1,94
1982																				1,00	1,09	1,16	1,23	1,27	1,32	1,39	1,48	1,57	1,63	1,67	1,71	1,73	1,74	1,75	1,78
1983																					1,00	1,07	1,13	1,17	1,22	1,28	1,36	1,44	1,50	1,54	1,57	1,59	1,61	1,62	1,64
1984																						1,00	1,06	1,10	1,14	1,19	1,27	1,35	1,41	1,44	1,47	1,49	1,50	1,51	1,53
1985																							1,00	1,04	1,07	1,13	1,20	1,27	1,33	1,36	1,39	1,40	1,42	1,43	1,44
1986																								1,00	1,04	1,09	1,16	1,23	1,28	1,31	1,34	1,36	1,37	1,38	1,39
1987																									1,00	1,05	1,12	1,19	1,24	1,27	1,29	1,31	1,32	1,33	1,35
1988																										1,00	1,07	1,13	1,18	1,21	1,23	1,25	1,26	1,27	1,28
1989																											1,00	1,00	1,04	1,07	1,09	1,10	1,11	1,12	1,13
1990																												1,00	1,03	1,05	1,06	1,07	1,08	1,09	
1991																													1,00	1,02	1,03	1,04	1,05	1,06	
1992																													1,00	1,01	1,02	1,03			
1993																														1,00	1,01	1,02			
1994																															1,00	1,01			
1995																																1,00	1,01		
1996																																	1,00	1,01	
1997																																		1,00	1,01

Liite 10 – Appendix 10**Verotariffi-indeksin verot, 1995 = 100****Weight structure of the tax rate index, 1995 = 100**

Väillinen vero <i>Indirect tax</i>	Mk <i>FIM</i>	% veroista <i>of taxes</i>	% KHI:stä <i>of CPI</i>
1. Arvonlisävero – <i>Value added tax</i>	33 568 207 193	520,8	130,8
2. Vakuutusmaksuvero – <i>Tax on insurance premium</i>	1 192 057 770	18,5	4,6
3. Apteekkimaksu – <i>Pharmacy tax</i>	298 662 439	4,6	1,2
4. Tullit – <i>Import duties</i>	1 230 023 927	19,1	4,8
5. Tupakkavero – <i>Excise duty on tobacco products</i>	3 085 096 033	47,9	12,0
6. Makeisvero – <i>Excise duty on confectionery</i>	106 269 805	1,6	0,4
7. Virvoitusjuomavero – <i>Excise duty on soft drinks</i>	149 806 783	2,3	0,6
8. Alkoholivero – <i>Excise duty on alcoholic beverages</i>	6 487 922 426	100,7	25,3
9. Polttoainevero – <i>Excise duty on liquid fuels</i>	7 225 646 594	112,1	28,2
10. Huoltovarmuusmaksu – <i>Levies on liquid fuel stockpiles</i>	218 400 001	3,4	0,8
11. Sähkövero – <i>Electricity tax</i>	1 262 662 597	19,6	4,9
12. Auto- ja moottoripyörävero – <i>Automobile and motorcycle tax</i>	2 181 712 125	33,8	8,5
13. Moottoriajoneuvovero – <i>Tax on diesel vehicles</i>	287 296 785	4,5	1,1
14. Valtion osuus rahapeleistä – <i>State share of gaming revenues</i>	3 180 383 237	49,3	12,4
15. Arpajaisvero – <i>Lottery tax</i>	317 297 806	4,9	1,2
16. Jätevero – <i>Waste tax</i>	169 123 584	2,6	0,7
17. Kiinteistövero – <i>Real estate tax</i>	634 225 735	9,8	2,5
18. KHI:n veroluonteiset maksut – <i>Tax-type levies included in CPI</i>	2 784 460 352	43,2	10,8
– Rekisteröintimaksu – <i>Registration fee</i>			
– Katsastusmaksu – <i>Vehicle inspection fee</i>			
– Tutkintomaksut – <i>Examination fees</i>			
– Sakkomaksut – <i>Fines</i>			
– Asiakirjojen lunastusmaksut – <i>Redemption of documents</i>			
– Käyttömaksut – <i>Use charges</i>			
19. Muut välilliset verot – <i>Other indirect taxes</i>	80 596 520	1,3	0,3
YHTEENSÄ – TOTAL	64 459 851 712	1000,0	251,0

Liite 11 – Appendix 11**Verotariffi-indeksin tukipalkkiot, 1995=100****Weight structure of the tax rate index, 1995 = 100**

Tukipalkkiot <i>Subsidies</i>	Mk <i>FIM</i>	% tuista <i>of subsidies</i>	% KHI:stä <i>of CPI</i>
1. Maatalouden vuosilomatuki – <i>Annual holiday subsidies for agriculture</i>	830 164 702	78,0	3,2
2. Maatalouden EU- ja kansalliset tuet – <i>EU- and domestic subsidies agriculture</i>	7 895 700 000	742,1	30,8
3. Alueellinen kuljetustuki – <i>Regional transport subsidy</i>	8 507 258	0,8	0,0
4. Joukkoliikennetuki – <i>Railway and bus traffic subsidy</i>	424 560 000	39,9	1,7
5. Lehdistön tuki – <i>Press subsidy</i>	59 129 400	5,6	0,2
6. Kunnallisten liikennelaitosten tuki – <i>Subsidy for municipal traffic boards</i>	900 120 909	84,6	3,5
7. Teollisuuden muu tuki – <i>Other industrial subsidies</i>	520 937 290	49,0	2,0
YHTEENSÄ – TOTAL	10 639 119 559	1000,0	41,5

Liite 12 – Appendix 12

Indeksien pisteluvut ja vuosimuutos, %

Monthly and annual average indexes and change on one year, %

1995 = 100

	Kuluttaja- hinta- indeksi <i>CPI</i>		Netto- hintaindeksi <i>NPI</i>		Verotarifi- indeksi <i>TRI</i>		Pohja- inflaatio indikaattori <i>IUI</i>		KHI*	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%
1995	100,0		100,0		100,0		100,0		100,0	
1996	100,6	0,6	99,8	-0,2	103,9	3,9	100,4	0,4	101,2	1,2
1997	101,8	1,2	100,6	0,9	106,4	2,4	101,2	0,8	102,4	1,2
1995										
Tammi – January	99,7		99,8		99,3		99,7		99,6	
Helmi – February	99,9		100,3		98,5		100,3		99,9	
Maalis – March	99,9		100,3		98,5		100,2		99,8	
Huhti – April	99,9		100,2		98,6		100,2		99,8	
Touko – May	100,1		100,2		99,5		100,2		100,0	
Kesä – June	100,4		100,3		100,8		100,2		100,4	
Heinä – July	100,4		100,2		100,8		100,2		100,4	
Elo – August	100,1		99,9		100,9		99,9		100,1	
Syys – September	100,1		99,9		100,9		99,9		100,1	
Loka – October	100,1		99,8		100,9		99,9		100,1	
Marras – November	99,8		99,5		100,7		99,6		99,9	
Joulu – December	99,7		99,4		100,5		99,6		99,8	
1996										
Tammi – January	100,0	0,4	99,4	-0,3	102,3	3,0	99,7	0,1	100,3	0,7
Helmi – February	100,4	0,5	99,7	-0,6	103,1	4,7	100,2	-0,1	100,9	1,0
Maalis – March	100,5	0,6	99,7	-0,5	103,3	4,8	100,4	0,1	101,0	1,2
Huhti – April	100,6	0,7	99,8	-0,4	103,6	5,1	100,5	0,2	101,2	1,3
Touko – May	100,9	0,8	100,0	-0,2	104,1	4,6	100,7	0,5	101,4	1,4
Kesä – June	100,8	0,4	99,9	-0,4	104,0	3,2	100,6	0,4	101,4	1,0
Heinä – July	100,9	0,5	100,0	-0,2	104,0	3,2	100,7	0,5	101,4	1,1
Elo – August	100,6	0,5	99,6	-0,3	104,3	3,4	100,3	0,4	101,2	1,1
Syys – September	100,7	0,6	99,8	-0,2	104,4	3,4	100,4	0,6	101,3	1,2
Loka – October	100,9	0,8	99,9	0,1	104,5	3,5	100,6	0,7	101,5	1,3
Marras – November	100,6	0,8	99,6	0,0	104,4	3,6	100,4	0,8	101,3	1,4
Joulu – December	100,6	1,0	99,6	0,2	104,5	3,9	100,5	0,9	101,4	1,6
1997										
Tammi – January	100,7	0,7	99,5	0,1	105,1	2,8	100,2	0,5	101,3	1,0
Helmi – February	100,8	0,3	99,6	-0,1	105,0	1,9	100,4	0,1	101,4	0,5
Maalis – March	101,0	0,5	99,8	0,1	105,5	2,2	100,6	0,2	101,7	0,7
Huhti – April	101,5	0,9	100,3	0,5	106,1	2,4	100,9	0,4	102,1	0,9
Touko – May	101,8	0,9	100,6	0,6	106,2	2,0	101,2	0,6	102,3	0,9
Kesä – June	101,9	1,1	100,7	0,8	106,3	2,2	101,4	0,7	102,5	1,1
Heinä – July	102,1	1,2	100,9	0,9	106,3	2,2	101,4	0,8	102,5	1,1
Elo – August	102,2	1,6	101,0	1,4	106,9	2,5	101,5	1,2	102,7	1,6
Syys – September	102,3	1,6	101,0	1,3	107,1	2,7	101,6	1,2	102,8	1,5
Loka – October	102,6	1,7	101,3	1,4	107,3	2,7	101,8	1,2	103,1	1,6
Marras – November	102,5	1,9	101,2	1,7	107,3	2,8	101,7	1,4	103,0	1,7
Joulu – December	102,5	1,9	101,3	1,7	107,3	2,7	101,8	1,3	103,0	1,6
1998										
Tammi – January	102,7	1,9	101,2	1,7	108,0	2,7	101,6	1,3	103,0	1,7
Helmi – February	102,6	1,9	101,2	1,6	108,0	2,8	101,6	1,2	103,0	1,6
Maalis – March	102,9	1,8	101,4	1,6	108,4	2,7	101,8	1,2	103,3	1,5
Huhti – April	103,3	1,8	101,8	1,5	108,9	2,6	102,2	1,3	103,7	1,6
Touko – May	103,3	1,5	102,0	1,4	108,0	1,8	102,4	1,1	103,7	1,3
Kesä – June	103,5	1,5	102,3	1,5	107,9	1,5	102,7	1,3	103,9	1,4
Heinä – July	103,2	1,1	102,0	1,1	107,6	1,3	102,3	0,9	103,5	1,0

CPI = Consumer Price Index
NPI = Net Price Index
TRI = Tax Rate Index

IUI = Indicator of Underlying Inflation
CPI* = Consumer Price Index less
prices of dwellings (depreciation) and
interest on housing loans

Liite 13 – Appendix 13**Indeksien pisteluvut ja vuosimuutos, %****Annual average indices and change on one year, %****1990 = 100**

	Kuluttaja- hintaindeksi		Nettohinta- indeksi		Verotariffi- indeksi		Pohja- inflaatio- indikaattori	
	<i>CPI</i>	%	<i>NPI</i>	%	<i>TRI</i>	%	<i>IUI</i>	%
1990	100,0		100,0		100,0		100,0	
1991	104,3	4,3	103,3	3,3	108,0	8,0	104,1	4,1
1992	107,4	2,9	105,3	2,0	114,6	6,1	107,1	2,9
1993	109,7	2,2	106,3	0,9	121,7	6,3	109,9	2,6
1994	110,9	1,1	106,7	0,4	125,2	2,8	111,4	1,3
1995	112,0	1,0	106,6	-0,1	131,4	4,9	111,3	-0,1
1996	112,6	0,6	106,1	-0,4	135,9	3,5	111,4	0,1
1997	114,0	1,2	107,1	0,9	138,8	2,1	112,3	0,8

*CPI = Consumer Price Index**NPI = Net Price Index**TRI = Tax Rate Index**IUI = Indicator of Underlying Inflation*

Liite 14 – Appendix 14
Indeksien pisteluvut ja vuosimuutos, %
Annual average indices and change on one year, %
1985 = 100

	Kuluttaja-hintaindeksi		Nettohinta-indeksi		Verotariffi-indeksi		Pohja-inflaatio-indikaattori	
	<i>CPI</i>	%	<i>NPI</i>	%	<i>TRI</i>	%	<i>IUI</i>	%
1985	100,0		100,0		100,0		100,0	
1986	102,9	2,9	102,9	2,9	103,0	3,0	103,6	3,6
1987	107,1	4,1	107,4	4,3	106,2	3,1	108,4	4,7
1988	112,6	5,1	112,0	4,3	115,2	8,5	112,2	3,5
1989	120,0	6,6	119,6	6,8	121,9	5,8	117,4	4,7
1990	127,3	6,1	126,0	5,4	133,1	9,2	123,1	4,8
1991	132,6	4,1	130,0	3,2	144,0	8,0	128,3	4,3
1992	136,0	2,6	130,6	0,5	159,5	6,1	130,4	1,6
1993	138,9	2,2	132,0	1,0	168,9	6,3	134,1	2,9
1994	140,4	1,1	132,6	0,5	173,6	2,8	136,0	1,4
1995	141,8	1,0	132,5	-0,1	182,1	4,9	135,9	-0,1
1996	142,6	0,6	131,9	-0,4	188,4	3,5	136,1	0,1
1997	144,4	1,2	133,1	0,9	192,3	2,1	137,1	0,8

CPI = Consumer Price Index

NPI = Net Price Index

TRI = Tax Rate Index

IUI = Indicator of Underlying Inflation

1977 = 100

	Kuluttaja-hintaindeksi		Nettohinta-indeksi		Verotariffi-indeksi	
	<i>CPI</i>	%	<i>NPI</i>	%	<i>TRI</i>	%
1977	100,0		100,0		100,0	
1978	107,8	7,8	107,0	7,0	112,8	13
1979	115,9	7,5	114,6	7,1	123,4	9,5
1980	129,3	11,6	127,8	11,5	138,4	12
1981	144,8	12	143,0	11,9	156,8	13
1982	158,3	9,3	157,6	10,2	166,7	6,3
1983	171,8	8,4	169,2	7,4	190,0	14,0
1984	183,8	7,1	179,0	5,8	214,8	13
1985	194,6	5,9	190,0	6,1	224,9	4,7
1986	201,6	2,9	195,5	2,9	231,6	3,0
1987	209,0	4,1	204,1	4,3	238,8	3,1
1988	219,3	5,1	212,8	4,3	259,0	8,4
1989	233,7	6,6	227,2	6,8	274,1	5,8
1990	248,0	6,1	239,4	5,4	299,3	9,2
1991	258,2	4,1	247,3	3,3	323,3	8,0
1992	264,9	2,6	252,1	2,0	342,9	6,1
1993	270,5	2,2	254,5	0,9	364,3	6,3
1994	273,4	1,1	255,4	0,4	374,7	2,9
1995	276,1	1,0	255,2	-0,1	393,2	4,9
1996	277,7	0,6	254,0	-0,5	406,8	3,5
1997	281,1	1,2	256,4	0,9	415,4	2,1

Liite 15 – Appendix 15

Tilastokeskuksen laskemat indeksit – Indices compiled by Statistics Finland

Kuluttajahintaindeksi

Mittaa kotitalouksien Suomesta ostamien tavaroiden ja palveluiden hintojen muutosta Käytetään yleisesti inflaation mittarina. Suositellaan käytettäväksi lyhyen aikavälin tarkasteluissa.

Elinkustannusindeksi

Kehittyy samalla lailla kuin kuluttajahintaindeksi. Suositellaan käytettäväksi pidemmän aikavälin tarkasteluissa.

Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

Käytetään EU-maiden välisiin inflaatiovertailuihin.

Nettohintaindeksi

Kuluttajahintaindeksin muunnos, josta on poistettu välillisten verojen vaikutukset ja johon on lisätty tukipalkkioiden vaikutus.

Tukkuhintaindeksi

Mittaa Suomessa käytettävien tavaroiden verollisten hankintahintojen kehitystä. Indeksiin sisältyy sekä kotimaisia että tuontitavaroita. Tukkuhintaindeksi sisältää arvonlisäveron ja muut välilliset verot.

Vientihintaindeksi

Mittaa fob-hintojen kehitystä Suomen markkoissa. Valuuttamääräiset hinnat muutetaan Suomen markkoiksi kuukauden puolivälin ostokurssin mukaan.

Tuontihintaindeksi

Mittaa cif-hintojen kehitystä Suomen markkoissa. Valuuttamääräiset hinnat muutetaan Suomen markkoiksi kuukauden puolivälin myyntikurssin mukaan.

Kotimarkkinoiden perushintaindeksi

Mittaa Suomessa käytettävien tavaroiden hintakehitystä niiden lähtiessä markkinoille. Indeksiin sisältyy sekä kotimaisia että tuontitavaroita.

Consumer price index

Measures the price changes of goods and services purchased by households in Finland. Generally used to measure inflation. Recommended for short term examinations.

Cost-of-living index

Develops in the same way as the consumer price index. Recommended for longer term examinations.

Harmonised Index of Consumer Prices

Used in comparing inflation among EU-countries.

Net price index

Version of the consumer price index from which the effects of indirect taxes have been removed and to which the effects of subsidies have been added.

Wholesale price index

Measures the development of taxable purchase prices of goods used in Finland. Includes both domestically produced and imported goods. Contains value added tax as well as other indirect taxes.

Export price index

Measures the change in FOB prices in FIM. Currency denominated prices are converted to FIM at the mid-month buying rate.

Import price index

Measures the change in CIF prices in FIM. Currency denominated prices are converted to FIM at the mid-month selling rate.

Producer price index, home sales

Measures the price changes in the producer prices of industrial products made in Finland. Used in dealing with companies' purchases and sales of goods.

Teollisuuden tuottajahintaindeksi

Mittaa Suomessa valmistettujen teollisuustavaroiden tuottajahintojen hintakehitystä. Indeksiin sisältyy sekä kotimarkkinatavaroita että vientitavaroita.

Teollisuustuotannon volyyymi-indeksi

Kuvaa Suomessa eri toimialoilla tuotettujen tavaroiden (lopputuotteita, puolivalmisteita ja raaka-aineita) määrien suhteellista muutosta.

Kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi

Kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi lasketaan erikseen asuinkeuhkotalon, myymälärakennuksen, toimistorakennuksen, koulurakennuksen, teollisuushallin sekä terveyskeskuksen ylläpidolle. Kokonaisindeksi saadaan näiden painotettuna keskiarvona.

Rakennuskustannusindeksi

Mittaa rakentamisen tuotantopanosten hintakehitystä. Käytetään tarkasteltaessa rakentamisen ja rakennuttamisen hintaa.

Tie- ja maarakennuskustannusindeksi

Mittaa pääasiassa TVL:n toimialaan kuuluvien teiden rakennus- ja parannustöissä hintojen muutosten johdosta tapahtunutta kustannuskehitystä.

Kuorma-autoliikenteen kustannusindeksi

Mittaa ammattimaisen kuorma-autoliikenteen kustannustekijöiden hintojen muutoksia. Teollisuus, kauppa ja kuljetusliikkeet voivat käyttää yleiseen kustannus-seurantaan sekä sopimuksissa.

Linja-autoliikenteen kustannusindeksi

Mittaa linja-autoliikenteen kustannustekijöiden hintojen muutoksia.

Maarakennusalan ja metsäalan konekustannusindeksit

Mittaa koneiden käyttöön ja omistukseen liittyvää kustannuskehitystä.

Basic price index for domestic supply

Measures the price changes of goods used in Finland when they are released on the market. Includes both domestically produced and imported goods.

Volume index of industrial output

Describes the relative changes in the amounts of goods (finished goods, semi-finished goods and raw materials) produced in Finland by the different industries.

Cost index for real estate maintenance

Calculated separately for the maintenance of a block of flats, office building, school building, industrial building and health centre building and the overall index is obtained as their weighted average.

Building cost index

Measures the price changes of the production inputs used in building. Used in examining the price of building and property development.

Road and earth construction cost index

Measures the price changes caused by price changes in the construction and improvement of roads mainly administered by the National Road Construction Works.

Cost index of road transport of goods

Measures price changes in the cost factors of the professional road transport of goods. Industry, trade and transport companies may use it for overall cost monitoring and in agreements.

Cost index of bus and motor-coach traffic

Measures the price changes in the cost factors of bus and motor-coach traffic.

Cost indices for earth movers and forest machinery

Measures the changes in the costs of using and owning machinery.

Julkisten menojen hintaindeksi

Mittaa kuntien ja valtion menojen hintakehitystä. Käytetään deflaattorina, talousarvioiden seuraamisessa sekä budjetoinnin apuna.

Maatalouden tuottajahintaindeksi

Maatalouden tuottajahintaindeksillä mitataan kasvinviljely- ja kotieläintuotteiden tuottajahintojen kehitystä.

Maatalouden tuotantopanosten indeksi

Maatalouden tuotantopanosten hintaindeksillä mitataan maatalouden tarvikkeiden, palveluiden ja investointien hintojen kehitystä.

Bruttokansantuotteen hintaindeksi

Mittaa lähinnä koko kansantalouden hintojen kehitystä (yksityinen ja julkinen kulutus, investoinnit, vienti ja tuonti).

Ansiotasoindeksi

Palkansaajien ansiotasoindeksi mittaa säännöllisen työajan keskiansioiden kehittymistä. Indeksillä lasketaan sektoreittain ja toimialoittain sekä kuukausi- että tunti- palkkaisuille työntekijöille.

Asuntojen hintaindeksi

Asuntojen hintaindeksi kuvaa vanhojen osakeasuntojen velattomien neliöhintojen muutoksia. Tilaston sisältämät tiedot saadaan kiinteistönvälittäjiltä ja ne kuvaavat toteutuneita kauppia. Asuntojen hintaindeksi on ns. hedoninen hintaindeksi, jossa käytetään hyväksi asuntokaupoista saatua hinta- ja laatutietoa.

Price index for public expenditure

Measures the price changes of local and central government expenditure. Used as a deflator, in budget monitoring and as a budgeting aid.

Index of agricultural producer prices

Measures the development of producer prices in crop and livestock production.

Index of agricultural production inputs

Measures the development of prices of agricultural commodities, services and investments.

Gross Domestic Product price index

Chiefly measures the price change in the national economy as a whole (private and public consumption, investments, exports and imports).

Index of wage and salary earnings

Measures the changes in wages and salaries each quarter; indices and average wages by branch, employee group and sector.

Dwelling price index

Describes the changes in the unencumbered prices of old owner-occupied apartments. The data are obtained from estate agents and apply to transactions made. A hedonic price index drawing on the price and quality data on housing transactions.

Kirjallisuutta – Bibliography

Abraham, Katharine G. & Greenlees, John S. & Moulton, Brent R. (1998) : Working to Improve the Consumer Price Index, *Journal of Economic Perspectives*, No 1, winter 1998, s. 27–36.

Aizcorbe, Ana M. & Jackman, Patrick C. (1993) : The Commodity Substitution Effect in CPI Data, 1982–91. *Monthly Labour Review*, December 1993, s. 25–33.

Boskin, Michael & Dulberger, Ellen R. & Gordon, Robert J. & Griliches, Zvi & Jorgensen, Dale (1996) : Toward a More Accurate Measure of the Cost of Living. Final Report to the Senate Finance Committee from the Advisory Commission To Study The Consumer Price Index.

Diewert, Erwin W. (1998) : Index Number Issues in the Consumer Price Index. *Journal of Economic Perspectives*, No 1, winter 1998, s. 47–58.

Halonen, Markus (1996) : Asuntojen hintojen selitysmallit ja hintaindeksi. Pro gradu. Helsingin Yliopisto.

Hyrkkö, Jarmo & Kinnunen, Arja & Vartia, Yrjö (1998) : Implementation of Hedonic Methods in Statistics Finland. To be published later.

Hyrkkö, Jarmo & Lehtinen, Ilkka (1983) : Nettohintaindeksi 1977=100. Net Price Index 1977=100. *Tilastokeskuksen tutkimuksia*, 86. Statistics Finland Studies, 86. Helsinki.

Kinnunen, Arja (1993) : Kuluttajahintaindeksi 1990=100 -menetelmät ja käytäntö. *Consumer Price Index 1990=100 -methodology*

and practice. Tilastokeskuksen tutkimuksia, 200. *Statistics Finland Studies*, 200. Helsinki.

Kinnunen, Arja (1998) : Hedonic method is practicable in CPI compilation. Paper for the 4th International Conference of the Ottawa Group. To be published later.

Koev, Eugen (1996) : Palkkadiiskriminaatio teollisuuden toimihenkilöillä. *Elinkeinoelämän tutkimuslaitos, keskusteluaiheita* No. 568. Helsinki.

Moulton, Brent R. (1996) : Bias in the Consumer Price Index: What Is the Evidence? *Journal of Economic Perspectives*, autumn 1996, s. 159–177.

Nordhaus, William D. (1998) : Quality Change in Price Indexes, *Journal of Economic Perspectives*, No 1, winter 1998, s. 59–68.

Shapiro, Matthew D. & Wilcox, David W. (1996) : Mismeasurement in the Consumer Price Index: An Evaluation. *National Bureau of Economic Research Macroeconomics Annual 1996*, s. 93–154.

Song, Wangqiu (1994) : Hedoninen regressioanalyysi kuluttajahintaindeksissä. *Hedonic Regression Analysis in Consumer Price Index*. Tilastokeskuksen tutkimuksia, 207. *Statistics Finland Studies*, 207. Helsinki.

Spolander, Mikko (1994) : The Indicator of Underlying Inflation: Basic Idea and Use. *Bank of Finland, Discussion papers 24/94*.

Suviranta, Mari (1998) : Kuluttajahintaindeksin harhan lähteet – Matkapuhelinten hedoninen regressiomalli. Pro gradu. Joensuun Yliopisto.

KÄSIKIRJOJA
 HANDBÖCKER
 HANDBOOKS

Nro 1	Koulutusluokitus 31.12.1994	10. uusittu laitos	1995
	Koulutusluokitus 31.12.1994 Liite 1, ISCED-AVAIN Koulutusluokituksen ja Unescon kansainvälisen koulutusluokituksen välinen koodiavain Appendix 1 to the Finnish Standard Classification of Education (FSCED), end-year 1994 ISCED-KEY A conversion key for comparisons between the Finnish Standard Classification of Education (FSCED) and the Unesco International Standard Classification of Education (ISCED)		1995
	Koulutusluokitus 31.12.1994 Liite 2, OPINTOALA- JA -ASTEAVAIN Koulutusluokituksen ja opetushallinnon opintoala- ja -asteluokituksen välinen koodiavain, sisältää myös koulutuslohkoluokituksen		1995
	Koulutusluokitus 31.12.1994 Liite 3, KOULUTUSKODIMUUTOKSET VUONNA 1994		1995
Nr 1	<i>Utbildningsklassificering 31.12.1994</i>	6:e reviderade upplagan	1995
Nro 4	Toimialaluokitus 1995		1993
	Toimialaluokitus 1995 Liite 1, HAKEMISTO	3. tarkistettu painos	1996
	Toimialaluokitus 1995 Liite 2, MUUNNOSAVAIN TOIMIALALUOKITUS 1988:STA	3. tarkistettu laitos	1995
	Toimialaluokitus 1995 Liite 3, TIIVISTELMÄ Näringsgrensindelningen 1995 Bilaga 3, SAMMANDRAG Standard Industrial Classification 1995 Annex 3, SUMMARY	2. korjattu painos	1996
Nro 5	Institutionaalinen sektoriluokitus 1996 <i>Den institutionella sektorindelningen 1996</i> Classification of institutional sectors 1996		1995

Nro 6	Rahoitusvaadeluokitus 1996 Classification of financial assets and liabilities 1996		1995
Nro 9	Siviiliasiaain nimikkeistö 1987 <i>Nomenklatur för civilmål 1987</i>		1987
Nro 10	Yhteisöjen tehtäväluokitukset Julkisyhteisöjen ja voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen tehtäväluokitukset <i>Uppgiftsklassificeringar för sammanslutningar</i> <i>Uppgiftsklassificeringar för offentliga sammanslutningar och icke vinstsyftande sammanslutningar</i> Classifications of the functions of government and non-profit institutions serving households	uusittu laitos förnyad upplaga revised edition	1986
Nro 11	Pääasiallisen toiminnan luokitus Pääasiallisen toimeentulolähteen luokitus <i>Klassificering av befolkningen efter huvudsaklig verksamhet</i> <i>Klassificering av befolkningen efter huvudsaklig inkomstkälla</i> Classification of the Population by Type of Activity Classification of the Population by Main Source of Livelihood		1980
Nro 12	Valtioiden ja maiden tunnuksset 1991 <i>Koder för stater och länder 1991</i> Codes for countries and areas 1991	(2. uusittu laitos) (2:a förnyade upplagan) (2nd revised edition) Uudemmat julkaistu nrolla 28	1991
Nro 14	Ammattiluokitus 1997 Classification of Occupations 1997	uusittu laitos revised edition	1997
	Ammattiluokitus 1997 Liite 1, HAKEMISTO		1997
	Ammattiluokitus 1997 Liite 2, MUUNNOSAVAIN Ammattiluokitus 1987:n ja 1997:n välinen muunnosavain		1997
	Ammattiluokitus 1997 Liite 3, KOLMIKIELINEN TIIVISTELMÄ AMMATILUOKITUS 1997:STÄ <i>Bilaga 3, TRESPRÅKIGT SAMMANDRAG AV YRKESKLASSIFICERINGEN 1997</i> Appendix 3, A TRILINGUAL SUMMARY OF THE CLASSIFICATION OF OCCUPATIONS 1997		1997
Nro 15	Kotitaloustavaroiden ja -palvelusten luokitus <i>Klassificering av hushållsvaror och -tjänster</i> Classification of Household Goods and Services		1982
Nro 16	Rakennusluokitus 1994 <i>Byggnadsklassificering 1994</i> Classification of Buildings 1994		1994

Nro 17	Sosioekonomisen aseman luokitus 1989 Classification of Socio-economic Groups	uusittu laitos revised edition	1989
Nr 17	Sosioekonomisk indelning 1989	förnyad upplaga	1990
Nro 18	Demografiset ja sosiaaliset perusluokitukset Ikä, sukupuoli, siviilisäätö, kieli, kansalaisuus, uskonto <i>Demografiska och sociala grundklassificeringar</i> <i>Ålder, kön, civilstånd, språk, nationalitet, trossamfund</i> Demographic and Social Basic Classifications Age, Sex, Marital Status, Language, Nationality, Religion		1983
Nro 19	Kotitalous-, asuntokunta- ja perheluokitukset <i>Klassificeringar av hushåll, bostadshushåll och familjer</i> Classifications of Households, Household-Dwelling Units, and families		1983
Nro 20	Suomen ympäristötiedostot		1996
Nro 21	Aineellisten varojen luokitukset Kiinteä pääoma, varastovarot, muut aineelliset varat <i>Klassificeringar av materiella tillgångar</i> <i>Fast kapital, lagerkapital, övriga materiella tillgångar</i> Classifications of Tangible Assets Fixed Capital, Inventories, Other Tangible Assets		1985
Nro 22	Ikäluokitukset Ohjeita ikäluokituksen käytöstä <i>Åldersklassificeringar</i> <i>Riktlinjer för användning av åldersklassificeringar</i>		1986
Nro 24	Valtion ja kuntien meno- ja tulolajiluokitus		1988
Nr 24	<i>Utgifts- och inkomstslagsklassificeringen för stat och kommuner</i>		1988
Nro 27	Rikosnimikkeistö <i>Brottsnomenklatur</i> Crime nomenclature		1996
Nro 28	Alueluokitukset Kunnat 1997 <i>Regionala indelningar</i> <i>Kommunerna 1997</i>		1997
Nro 28	Alueluokitukset Kunnat 1.9.1997 <i>Kommunerna 1.9.1997</i> Municipalities 1.9.1997		1997
Nro 28	Alueluokitukset Kunnat 1998 <i>Kommunerna 1998</i> Municipalities 1998		1998
Nro 28	Alueluokitukset Valtiot ja maat 1996 <i>Regionala indelningar</i> <i>Stater och länder 1996</i> Regional Classifications Countries 1996		1996

Nro 29	Siviiliasian nimikkeistö <i>Nomenklatur för civilmål</i>	1993
Nro 30	Toimi oikein tilastoalalla Tilastokeskuksen ammattieettinen opas	1992
Nro 31	Tuottajahintaindeksit 1990=100 Indeksien käyttäjän käsikirja <i>Producer Price Indices 1990=100</i> <i>Handbook for Indices Users</i>	1993
	Tuottajahintaindeksit 1995=100 Käyttäjän käsikirja <i>Producer Price Indices 1995=100</i> <i>Handbook for Users</i>	1998
Nro 32	Maanrakennuskustannusindeksi 1990:100 Käyttäjän käsikirja	1993
Nro 33	Ansiotasoindeksi 1990=100 Käyttäjän käsikirja The Index of Wage and Salary Earnings 1990=100 Handbook for Users	1994
Nro 34	Tuoteluokitus	1995
Nro 35	Väestölaskenta 1995 Käsikirja	1996
Nro 36	Siviiliasian nimikkeistö <i>Nomenklatur för civilmål</i> Nomenclature of civil cases	1996
Nro 37	Jäteluokitusopas	1997
Nro 38	Vuoden 1950 väestölaskennan otosaineiston käsikirja	1997
Nro 39	Kuluttajahintaindeksi 1995=100 Käyttäjän käsikirja <i>Consumer Price Index 1995=100</i> <i>Handbook for Users</i>	1998

Kuvailulehti

Julkaisija
Tilastokeskus

Julkaisun päivämäärä
8.12.1998

Tekijät (toimielimestä: toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri)
Tilastokeskus
Arja Kinnunen
Ilkka Lehtinen

Julkaisun laji
Käsikirja

Toimeksiantaja

Toimielimen asettamispvm

Julkaisun nimi

Kuluttajahintaindeksi 1995=100, Käyttäjän käsikirja
Consumer price index 1995=100, Handbook for Users

Julkaisun osat

Tiivistelmä

Tämä käsikirja on tarkoitettu oppaaksi kuluttajahintaindeksin käyttäjille.

Käsikirja antaa vastauksen seuraaviin kysymyksiin:

- Mikä on kuluttajahintaindeksi, mihin sitä käytetään ja miten se laaditaan?
- Mitä ongelmia kuluttajahintaindeksin laadintaan liittyy?
- Mitä ovat yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi, nettohintaindeksi, verotariffi-indeksi sekä pohjainflaatioindikaattori ja miten ne eroavat kuluttajahintaindeksistä?

Avainsanat (asiasanat)

Muut tiedot

Sarjan nimi ja numero
Käsikirjoja 39

ISSN
0355-2063

ISBN
951-727-538-2

Kokonaissivumäärä
105

Kieli
Suomi, Englanti

Hinta

Luottamuksellisuus
Julkinen

Jakaja
Tilastokeskus
Työpajakatu 13
00022 Tilastokeskus

Kustantaja
TILASTOKESKUS

Kuluttajahintaindeksi 1995=100 käyttäjän käsikirja on kirjoitettu oppaaksi kuluttajahintaindeksin käyttäjille. Julkaisu auttaa mm. ennusteiden tekemisessä.

Käsikirjassa kerrotaan:

- mitä kuluttajahintaindeksillä mitataan, miten se laaditaan ja mitä se sisältää
- indeksilaskennan perusteita ja miten kuluttajahintaindeksiä käytetään, mukana käytännön laskuesimerkkejä ja rahanarvon kerrointaulukko
- kuluttajahintaindeksin painorakenne ja hyödykevalikoima
- perusvuodeltaan vanhempien kuluttajahintaindeksien ketjutuskertoimet
- kuluttajahintaindeksin ohella esitellään yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi, nettointaindeksi ja pohjainflaatioindikaattori

---

Myynti:
Tilastokeskus/Myyntipalvelu
PL 3B
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2472
sähköposti:
myynti.tilastokeskus@tilastokeskus.fi

Försäljning:
Statistikcentralen/Försäljningstjänsten
PB 3B
00022 STATISTIKCENTRALEN
tfn (09) 1734 2011
fax (09) 1734 2472
e-post:
myynti.tilastokeskus@tilastokeskus.fi

Orders:
Statistics Finland/Sales Services
P.O.Box 3B
FIN-00022 STATISTICS FINLAND
Tel. +358-9-1734 2011
Fax +358-9-1734 2474
E-mail:
myynti.tilastokeskus@tilastokeskus.fi

ISSN 0355-2063
= Käsikirjoja
ISBN 951-727-538-2

